

ศรัทธา แห่งฮิญาบ

โดย

นางสาวนุรญาตี แคนยิหาวา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศรัทธา แห่งอิญาบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

FAITH OF HIJAB

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ศรัทธา แห่งฮีญาบ
โดย	นุรญาตี แคยิหวา
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ วิริญญา ดวงรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ วิริญญา ดวงรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อติยศ สรรคบุรานุรักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ กัญญา เจริญศุภกุล)

59901309 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ศรัทธา แห่งฮิญาบ

นางสาว นุรญาตี แควยหา: ศรัทธา แห่งฮิญาบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ วิริญญา ดวงรัตน์

วิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สะท้อนทัศนคติส่วนตัวที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศาสนา ความเชื่อความศรัทธา สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นที่เกิดและเติบโต รวมถึงวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว

โดยนำผ้าปาเต๊ะมาตัดทีละเส้น ๆ เป็นสื่อสะท้อนถึงทัศนคติที่มีต่อ ความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของถิ่นฐานบ้านเกิด ด้วยเทคนิค ผูก มัด ถัก ทอ ผ่านผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ซึ่งได้รับอิทธิพลจากงานศิลปะจัดวาง (Installation) ทั้งหมด 3 ชั้น ชั้นที่ 1 ถ่ายทอดเรื่องราวของข้าพเจ้าที่เป็นลูกสาวคนโตและเติบโตมาในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามทางภาคใต้ จึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักคำสอนของศาสนามาตั้งแต่วัยเด็ก โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดหลักคำสอนเป็นสำคัญ แต่มิได้บังคับในการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัดจนเกินไป กระนั้นข้าพเจ้าก็ระลึกเสมอถึงการปฏิบัติตัวเป็นมุสลิมที่ดี จึงนำ สะติง ที่ใช้สำหรับซิงผ้าให้ตึงในเวลาที่ต้องการปักมาเป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ชั้นที่ 2 เลื่อนนำเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร และเครื่องประทีนผิวมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้า ที่เห็นภาพผู้หญิงในครอบครัวจับจอบจับเสียม ตากแดดตากลมจนเป็นภาพชินตาตั้งแต่วัยเยาว์ แม้ภาระหน้าที่จะหนักหนาเพียงใดก็มีอาจะละทิ้งนี้สยัรักสวয়รักงามได้เพราะความเป็น “ผู้หญิง” ชั้นที่ 3 ศาสนาอิสลามมีคำสอนให้มุสลิมทุกคน ว่าในขณะที่มีชีวิตอยู่บนโลกคุณยา (โลกปัจจุบัน) มุสลิมต้องปฏิบัติตามแนวทางของศาสนบัญญัติในทุก ๆ ลมหายใจอย่างเคร่งครัดรวมทั้งการคลุมฮิญาบของสตรีมุสลิม จากหลักคำสอนดังกล่าวได้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน “พื้นที่หลังความตาย”

59901309 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : FAITH OF HIJAB

MISS NURAYATEE KHAEYIWA : FAITH OF HIJAB THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR WIRANYA DUANGRAT

The objective of thesis 'Faith of Hijab' is intended to create visual arts that reflect their personal attitudes which are inspired by religion, beliefs, faith, environment, culture and local traditions, including the way of life where women of the family member are born and raised.

By cutting the batik cloth one by one, this is a reflection of attitudes towards beliefs, religions, traditions and the culture of the hometown with the technique of bind, bundle, knit, weaving through the mixed media, which was influenced by the Installation art into 3 pieces. The first piece represent the story of me as a eldest daughter and grew up in a Muslim family in the southern of Thailand. Thus being raised and educated according to religious teachings since childhood by focusing on transferring the doctrine as important but not strict enforce in religious practice. Nevertheless, I always remembered to behave as a good Muslim. Therefore, using the hoop for stretch the fabric tightly at the time of needing to embroider as a symbol for creating visual art. The second piece, chosen Agriculture appliances and skin care products to create this piece for presenting my personal experience. As a person who has seen a picture of a woman in the family holding a spade on weathered since young age, even though the burden is heavy. Being a women cannot abandon the love of beauty.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าน้อมจิตระลึกถึงคุณบิดามารดา ครอบครัว ที่เลี้ยงดู อุ้มชู มอบความรัก ให้กับข้าพเจ้าเสมอมา ทั้งยังสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาเล่าเรียน เสียสละกำลังกายพร้อมกันเป็นผู้ให้กำลังใจและสติปัญญาแก่ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิริยญา ดวงรัตน์ และ อาจารย์ ดร.อดิยศ สรรคบุรานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร รวมถึงคณาจารย์คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนะนำสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาผลงานทัศนศิลป์ และการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab)

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ กัญญา เจริญศุภกุล ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธาน โดยมี ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง เป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอบคุณกัลยาณมิตรที่เชื่อมั่น สนับสนุน ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้าเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดคุณงามความดี สร้างประโยชน์ต่อผู้ที่ทำการศึกษาทั้งด้านแนวความคิด รูปแบบ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยตรงและทางอ้อม ขออุทิศคุณงามความดีแก่ครูบาอาจารย์ทุกท่านของข้าพเจ้าที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในทุกแขนงวิชา รวมถึงบิดามารดา ครอบครัว และกัลยาณมิตรของข้าพเจ้า

นุรญาตี แฉยิหาวา

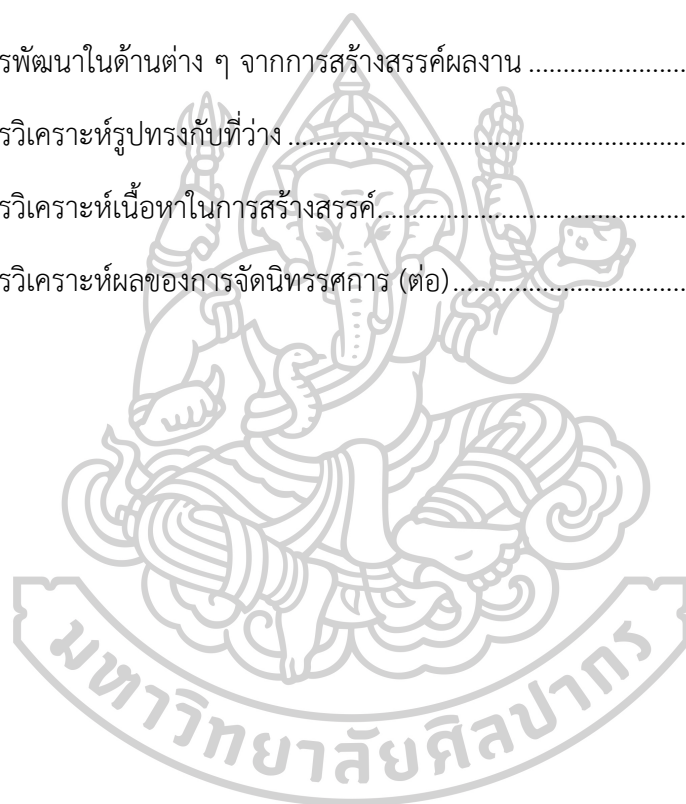
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ.....	1
2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
3. กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	4
4. สมมติฐาน.....	5
5. ขอบเขตการศึกษา.....	5
6. ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์.....	6
7. วิธีการศึกษา.....	6
8. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
9. วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	9
10. งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	10
11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา.....	11
2. อิทธิพลที่ได้รับจากครอบครัว ศาสนา และขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตพื้นถิ่น.....	14

3. ความหมายและที่มาของผ้าปาเต๊ะ	22
4. เทคนิคและกระบวนการ ผูก มัด ถัก ทอ.....	23
5. ทฤษฎีจิตวิทยา	24
6. ทฤษฎีทัศนศิลป์.....	26
7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ	63
1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	63
2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์	63
3. วิธีการดำเนินงาน	63
4. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	64
5. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน.....	64
6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์	65
บทที่ 4 ผลการสังเคราะห์และสร้างสรรค์	101
1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด	101
2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์	102
3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงออก.....	104
4. วิเคราะห์พัฒนาการด้านเนื้อหา เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์.....	106
บทที่ 5 สรุปรูป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปรูปผลการสร้างสรรค์.....	111
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะ	114
รายการอ้างอิง.....	115
ประวัติผู้เขียน	117

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	52
ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์การสัมภาษณ์ศิลปิน.....	62
ตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	64
ตารางที่ 4 การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	68
ตารางที่ 5 การพัฒนาในด้านต่าง ๆ จากการสร้างสรรค์ผลงาน.....	107
ตารางที่ 6 การวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง.....	108
ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์.....	109
ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ผลของการจัดนิทรรศการ (ต่อ).....	110

สารบัญภาพ

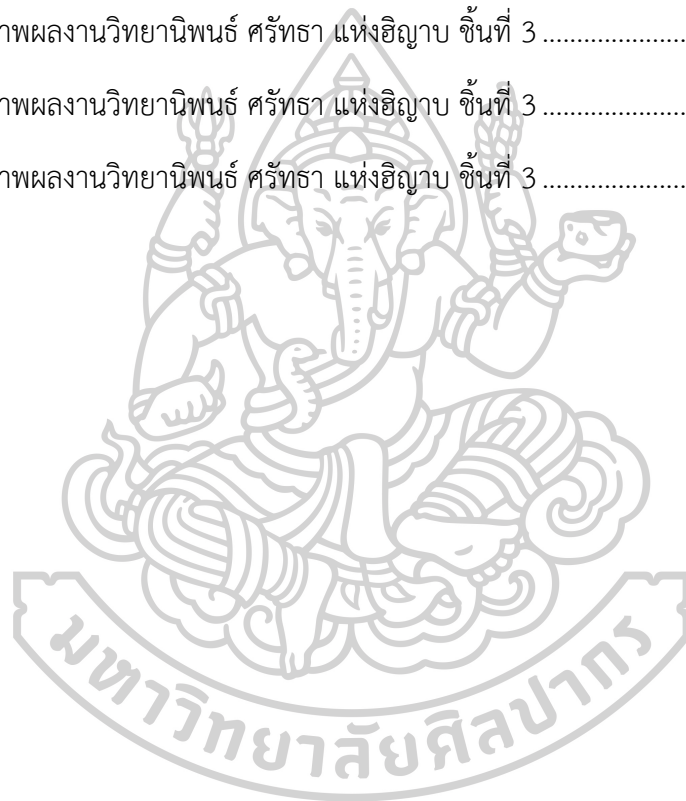
	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงพิธีการโกนผมไฟของข้าพเจ้า	15
ภาพที่ 2 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว.....	15
ภาพที่ 3 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว.....	15
ภาพที่ 4 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว.....	16
ภาพที่ 5 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี	16
ภาพที่ 6 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับน้องสาว	17
ภาพที่ 7 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี	17
ภาพที่ 8 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลอัฎฮา.....	17
ภาพที่ 9 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันหยุดพักผ่อน.....	18
ภาพที่ 10 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันรับปริญญาของน้องสาว	18
ภาพที่ 11 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว	19
ภาพที่ 12 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในการทำกุรบาน เพื่อพลีทานในวัน ฮารีรายอ อีดิลฟิตรี	19
ภาพที่ 13 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันหยุดพักผ่อน.....	20
ภาพที่ 14 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในการปั่นจักรยานออกกำลังกาย.....	20
ภาพที่ 15 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี.....	21
ภาพที่ 16 ภาพถ่ายสุสานของศาสนาอิสลาม.....	21
ภาพที่ 17 ภาพผลงานของชะลูด นิมเสมอ	30
ภาพที่ 18 ภาพผลงานของชะลูด นิมเสมอ	30
ภาพที่ 19 ภาพผลงานของชะลูด นิมเสมอ	31
ภาพที่ 20 ภาพผลงานของ อนุพงษ์ จันทร.....	32
ภาพที่ 21 ภาพผลงานของ อนุพงษ์ จันทร.....	32

ภาพที่ 22 ภาพผลงานของ Frida Kahlo	33
ภาพที่ 23 ภาพผลงานของ Frida Kahlo	34
ภาพที่ 24 ภาพผลงานของ Paul Gauguin.....	35
ภาพที่ 25 ภาพผลงานของ Paul Gauguin.....	35
ภาพที่ 26 ภาพผลงานของ Suzanna Scott	36
ภาพที่ 27 ภาพผลงานของ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์	37
ภาพที่ 28 ภาพผลงานของ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์	38
ภาพที่ 29 ภาพผลงานของ อรรถพร นิมมาลัยแก้ว	39
ภาพที่ 30 ภาพผลงานของ อรรถพร นิมมาลัยแก้ว	39
ภาพที่ 31 ภาพผลงานของ ทิพนตร แยมมณีชัย	40
ภาพที่ 32 ภาพผลงานของ ทิพนตร แยมมณีชัย	41
ภาพที่ 33 ภาพผลงานของ เมตตา สุวรรณศรี.....	42
ภาพที่ 34 ภาพผลงานของ หทัยรัตน์ มณีรัตน์.....	43
ภาพที่ 35 ภาพผลงานของ หทัยรัตน์ มณีรัตน์.....	44
ภาพที่ 36 ภาพผลงานของ อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์	45
ภาพที่ 37 ภาพผลงานของ สันติ หวังชื่น.....	46
ภาพที่ 38 ภาพผลงานของ สันติ หวังชื่น.....	46
ภาพที่ 39 ภาพผลงานของ Ernesto Neto.....	47
ภาพที่ 40 ภาพผลงานของ Ernesto Neto.....	48
ภาพที่ 41 ภาพผลงานของ Agata Oleksiak	49
ภาพที่ 42 ภาพผลงานของ Agata Oleksiak	49
ภาพที่ 43 ภาพผลงานของ Chiharu Shiota.....	50
ภาพที่ 44 ภาพผลงานของ Chiharu Shiota.....	51
ภาพที่ 45 ภาพผลงานของรองศาสตราจารย์ ฉายนภา เลปอาจารย์	59

ภาพที่ 46 ภาพผลงานของ อาจารย์ลู่กปลิว จันทรพุดชา.....	61
ภาพที่ 47 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	65
ภาพที่ 48 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	66
ภาพที่ 49 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	66
ภาพที่ 50 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	67
ภาพที่ 51 ภาพร่างผลงานแนวความคิดวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 แบบ 2 มิติ.....	69
ภาพที่ 52 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 แบบ 3 มิติ.....	69
ภาพที่ 53 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก.....	70
ภาพที่ 54 วัสดุที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ.....	70
ภาพที่ 55 ภาพวัสดุที่นำมาถักทอห่อหุ้มและขั้นตอนในการถักทอ.....	71
ภาพที่ 56 นำผ้ามาตัดตามขนาดที่ต้องการ.....	72
ภาพที่ 57 แพทเทิร์นลายถักที่ใช้ในการถักประกอบงาน.....	72
ภาพที่ 58 แพทเทิร์นลายถักดอกไม้.....	72
ภาพที่ 59 แพทเทิร์นลายถักดอกไม้.....	73
ภาพที่ 60 ภาพแพทเทิร์นลายถักดอกไม้.....	73
ภาพที่ 61 ภาพการถักประกอบชิ้นงาน.....	74
ภาพที่ 62 ภาพขั้นตอนการนำผ้าที่ถักสำเร็จแล้วซึ่งบนสะดึง.....	75
ภาพที่ 63 ภาพขั้นตอนการนำผ้าที่ถักสำเร็จแล้วซึ่งบนสะดึง.....	76
ภาพที่ 64 ภาพการเก็บรายละเอียดผลงาน.....	77
ภาพที่ 65 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 1.....	78
ภาพที่ 66 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 1.....	79
ภาพที่ 67 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	80
ภาพที่ 68 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 แบบ 2 มิติ.....	81
ภาพที่ 69 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก.....	81

ภาพที่ 70 ภาพผ้าที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ นำมาตัดตามขนาดที่ต้องการ.....	82
ภาพที่ 71 ภาพแพทเทิร์นลายถักดอกไม้.....	82
ภาพที่ 72 ภาพแพทเทิร์นลายถักที่ใช้ในการถักประกอบชิ้นงาน.....	83
ภาพที่ 73 ภาพวัสดุที่ใช้ในการถักทอห่อหุ้ม.....	83
ภาพที่ 74 ภาพวัสดุที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ.....	83
ภาพที่ 75 ภาพแสดงวิธีการผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มวัสดุ.....	84
ภาพที่ 76 ภาพแสดงขั้นตอน ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มวัสดุ.....	85
ภาพที่ 77 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	86
ภาพที่ 78 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	86
ภาพที่ 79 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	86
ภาพที่ 80 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	87
ภาพที่ 81 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	87
ภาพที่ 82 ภาพเครื่องประติณผิวที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม.....	88
ภาพที่ 83 ภาพขั้นตอนการ ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มเครื่องประติณผิว.....	88
ภาพที่ 84 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	89
ภาพที่ 85 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีธธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 2.....	90
ภาพที่ 86 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีธธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 2.....	91
ภาพที่ 87 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	92
ภาพที่ 88 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	92
ภาพที่ 89 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 แบบ 2 มิติ.....	93
ภาพที่ 90 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 แบบ 3 มิติ.....	93
ภาพที่ 91 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก.....	94
ภาพที่ 92 ผ้าที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ นำมาตัดตามขนาดที่ต้องการ.....	94
ภาพที่ 93 ภาพแพทเทิร์นลายถักดอกไม้ที่ใช้ในผลงาน.....	95

ภาพที่ 94 ภาพแพทเทิร์นลายฉลุที่ใช้ในการฉลุประกอบงาน	95
ภาพที่ 95 ภาพวัสดุที่นำมาใช้ในการจัดวางในผลงาน	95
ภาพที่ 96 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มวัสดุ	96
ภาพที่ 97 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ.....	97
ภาพที่ 98 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ.....	97
ภาพที่ 99 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ.....	98
ภาพที่ 100 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3	99
ภาพที่ 101 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3	99
ภาพที่ 102 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3	100

บทที่ 1

บทนำ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ด้วยพระนามของอัลเลาะห์ผู้ทรงเมตตาปราณีเสมอ เป็นการเริ่มต้นที่ดีของการกระทำสิ่งใดก็ตาม ดังนั้นจึงควรเริ่มต้นด้วย บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรเราะฮีม วลีศักดิ์สิทธิ์นี้ ถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของอิสลาม ที่มุสลิมจะกล่าวอยู่เป็นนิจสิน

1. ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ

การเกิดเป็นผู้หญิงในครอบครัวอิสลามทางภาคใต้ ซึ่งได้รับการปลูกฝังตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามตามบทบัญญัติในพระคัมภีร์อัลกรุอานตั้งแต่สมัยวัยเด็ก โดยคัมภีร์อัลกรุอานถือเป็นพระวจนะขององค์อัลเลาะห์ (ช.บ.) ที่ประทานผ่านมลาอิกะฮ์ (เทวดา) ญิบรีล สุ่นบี (ศาสดา) มุฮัมมัด (ช.ล.) ศาสดาองค์สุดท้ายในศาสนาอิสลาม มุสลิมทุกคนต้องศรัทธาและปฏิบัติตนตามพระบัญญัติที่องค์อัลเลาะห์ได้บัญญัติไว้ในอัลกรุอานอย่างเคร่งครัด ฮิญาบก็เป็นบทบัญญัติหนึ่งในคัมภีร์อัลกรุอาน เป็นบัญญัติที่มุสลิมะห์ (สตรี) ทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น โดยอ้างอิงจากสุเราะห์

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرَ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

และจงกล่าวเถิดมุฮัมมัดแก่บรรดามุอ์มินะฮ์ให้พวกเธอลดสายตาของพวกเธอลงต่ำ และให้พวกเธอรักษาทวารของพวกเธอ และอย่าเปิดเผยเครื่องประดับของพวกเธอ เว้นแต่สิ่งที่พึงเปิดเผยได้ และให้เธอปิดด้วยผ้าคลุมศีรษะของเธอลงมาถึงหน้าอกของเธอ และอย่าให้เธอเปิดเผยเครื่องประดับของพวกเธอ เว้นแต่แก่สามีของพวกเธอ หรือบิดาของสามีของพวกเธอ หรือลูกชายของพวกเธอ หรือลูกชายสามีของพวกเธอ หรือพี่ชายน้องชายของพวกเธอ หรือลูกชายของพี่ชายน้องชายของพวกเธอ หรือลูกชายของพี่สาวน้องสาวของพวกเธอ หรือพวกผู้หญิงของพวกเธอ หรือที่มือขวาของพวกเธอ ครอบครัว (ทาสและทาสี) หรือคนใช้ผู้ชายที่ไม่มีความรู้สักทางเพศ หรือเด็กที่ยังไม่รู้เรื่องเพศสงวน

ของผู้หญิง และอย่าให้เธอกระเทิบเท้าของพวกเธอ เพื่อให้ผู้อื่นรู้สิ่งที่พวกเธอควรปกปิดในเครื่องประดับของพวกเธอ และพวกเจ้าทั้งหลายจงขอลุแกโทษต่ออัลลอฮ์เถิด โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับชัยชนะ (ซูเราะห์อัล-นุร Ayaa 24/31)¹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

โอ้นะบีเอ๋ย ! จงกล่าวแก่บรรดาภริยาของเจ้า และบุตรสาวของเจ้า และบรรดาหญิงของบรรดาผู้ศรัทธา ให้พวกนางดึงเสื้อคลุมของพวกนางลงมาปิดตัวของพวกนาง นั่นเป็นการเหมาะสมกว่าที่นางจะเป็นที่รู้จัก เพื่อที่พวกนางจะไม่ถูกรบกวน และอัลลอฮ์ทรงเป็นผู้ภัยผู้ทรงเมตตาเสมอ (ซูเราะฮ์อัล-อะห์ซาบ Ayaa 59)²

แต่กระนั้น ครอบครัวก็ได้เคร่งครัดในการปฏิบัติศาสนกิจมากนัก เพียงแต่มุ่งเน้นให้เข้าใจถึงหลักคำสอนของศาสนา การโยกย้ายเปลี่ยนสถานศึกษาตั้งแต่สมัยวัยเด็กจนเติบโต ทำให้พบเห็นสภาพแวดล้อมรอบข้างที่มีรูปแบบผสมผสานทั้งทางด้านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียม รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิต โดยประสบการณ์ต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่หล่อหลอมให้เกิดเป็นทัศนคติ มุมมอง และรูปแบบการใช้ชีวิตในแต่ละช่วงวัย

จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) แสดงผ่านงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) วิธีการที่เลือกใช้ คือ ผูก มัด ถัก ทอโดยนำผ้าปาเต๊ะมาตัดทีละเส้น ๆ ให้เกิดเป็นเส้นใย แล้วถักทอร่วมกับวัสดุ วัตถุ สิ่งของที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของข้าพเจ้าและผู้หญิงในครอบครัว ผ้าปาเต๊ะเป็นผ้าที่ผู้หญิงในท้องถิ่นภาคใต้ใช้สำหรับนุ่งห่มในชีวิตประจำวัน ผู้หญิงในครอบครัว ทั้ง ย่า ยาย แม่ น้องสาว และตัวข้าพเจ้า ต่างก็ใช้ผ้าปาเต๊ะในวิถีชีวิตเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผ้าปาเต๊ะจึงเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึง “วิถีของผู้หญิงในครอบครัว” บ่งบอกถึงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในท้องถิ่น อีกทั้งยังแสดงถึงความผูกพัน รากเหง้า รวมทั้งวิถีชีวิตพื้นถิ่นที่เกิดและเติบโตได้เป็นอย่างดี

¹ The Noble Quran, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2561, สืบค้นได้จาก : <http://www.hebron.edu/quran/mobile/translate.php?sora=24&l=37>.

² The Noble Quran, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2561, สืบค้นได้จาก : <http://www.hebron.edu/quran/mobile/translate.php?sora=33&l=37>.

2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

จากประสบการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น เกิดเป็นทัศนคติ แนวคิด และมุมมองเฉพาะตน ส่งผลให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ด้วยรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) จำนวน 3 ชิ้น
2. เพื่อแสดงออกถึงทัศนคติส่วนตนที่มีต่อวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ขนบธรรมเนียมประเพณี และมุมมองเรื่องศาสนา ผ่านผลงานทัศนศิลป์รูปแบบเฉพาะตน
3. เพื่อศึกษาเทคนิคและวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ เพื่อนำมาใช้เป็นกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media)

3. กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

การกำหนดเนื้อหา รูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์เรื่อง ครีธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab)

ข้อมูลเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
1. รูปแบบการสร้างสรรค์งานศิลปะ	4. อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนาตามบทบัญญัติคำสอนในพระคัมภีร์อัลกุรอาน ซูเราะห์อัล-อะซะห์ซาบ เรื่องการคลุมฮิญาบของสตรีที่นับถือศาสนาอิสลาม
1.1 Mixed Media	5. เทคนิคและกระบวนการผูกมัด ถัก ทอ
1.2 Installation	ต้นรูปแบบ
1.3 Soft Sculpture	1. ประเสริฐ ตั้งประสกรวงศ์
1.4 Feminism	2. อรรถพร นิยมกลัยแก้ว
1.5 Symbolic	3. ทิพนันดร แอ้มมณีชัย
2. อิทธิพลจากศิลปินด้านแนวความคิด	ต้นเทคนิค
1. ชลูด นิยมเสมอ	1. เมตตา สุวรรณศรี
2. อนุพงษ์ จันทร์	2. ทวีรัตน์ มณีรัตน์
3. Paul Gauguin	3. อิมพัย สุวัฒน์ศิลป์
4. Frida Kahlo	4. สันติ หวังชื่น
4. ทฤษฎีจิตวิทยา	5. Agata Olek Siak
4.1 ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ยิม	6. Chiharu Shiota
4.2 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์	7. Suzanna Scott
	8. Ernesto Neto

ข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ของตนเอง	
1. อิทธิพลที่ได้รับจากครอบครัว	1.1 การปลูกฝังตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามจากครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก
1.2 ภาพถ้ายที่บันทึกเรื่องราวของบุคคล เหตุการณ์ต่าง ๆ ของครอบครัว	2. อิทธิพลที่ได้รับจากขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต
2.1 อาชีพ 2.2 เครื่องนุ่งห่ม	3. การเปลี่ยนแปลงนโยบายสถานศึกษาที่พบเห็นสภาพแวดล้อมที่มีการผสมผสานทางวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อความศรัทธา ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ความเชื่อความศรัทธา ประสบการณ์ต่าง ๆ ล้วนหล่อหลอมให้เกิดเป็นมุมมองทัศนคติส่วนตัว เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง ครีธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab)

ข้อมูลจากภาษาศาสตร์ศิลป์	
รศ. ฉายนา เลปจากรย์	อ. ลูกปลิว จันทร์พุดชา

การรวบรวมข้อมูลสู่การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์		
แนวคิด	รูปแบบ	เทคนิค
แสดงทัศนคติบุคคลที่มีต่อวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา และความเชื่อความศรัทธาของชุมชนอิสลามในภาคใต้	งานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม โดยนำรูปแบบศิลปะจัดวาง มาสร้างให้เกิดมิติผ่านเทคนิคการผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มวัสดุด้วยเส้นผ้าที่ได้จากผ้าปาเต๊ะโดยการตัดผ้าทีละเส้น ๆ สะท้อนทัศนคติทางด้านศาสนา ขนบธรรมเนียม และวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว	สร้างสรรค์ผลงานผ่านเทคนิคสื่อผสม ได้แก่ ผ้าปาเต๊ะ เข็มถัก โครเซตต์ เครื่องมือเครื่องใช้ การเกษตร เครื่องปั้นดินเผา ไม้ บัตรนักเรียนอนุบาล สะตง เรซิน แผ่นอะคริลิก "ไม้ ดิน"

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ครีธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab)	
นำเสนอผลงานในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) เทคนิคสื่อผสม (Mixed Media) จำนวน 3 ชิ้น	

4. สมมติฐาน

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) เลือกใช้เส้นผ้าที่ตัดทีละเส้น ๆ เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน ผ้าแต่ละเส้นที่นำมาถักทอได้มาจากผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นวัตถุที่สามารถสะท้อนถึงรากเหง้าและวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว โดยนำเสนอผ่านผลงานทัศนศิลป์ ดังต่อไปนี้

1. นำเสนอผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ด้วยรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) จำนวน 3 ชั้น
2. แสดงออกถึงทัศนคติส่วนตนที่มีต่อวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ขนบธรรมเนียมประเพณี และมุมมองเรื่องศาสนาผ่านผลงานทัศนศิลป์รูปแบบเฉพาะตน
3. สร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ด้วยวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ

5. ขอบเขตการศึกษา

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเรื่องราวการนำเสนอถึงรากเหง้าและวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว โดยนำเสนอผ่านผลงานทัศนศิลป์ โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติเรื่องฮิญาบ และข้อควรปฏิบัติของผู้หญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม รูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา รวมทั้งได้มีการพิจารณาไตร่ตรองจากประสบการณ์ส่วนตัวและสังเกต วิเคราะห์จากรูปถ่ายครอบครัว

ขอบเขตด้านรูปแบบ

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) เลือกใช้เส้นผ้าที่ได้จากการนำผ้าปาเต๊ะมาตัดทีละเส้น ๆ แล้วนำเส้นผ้ามา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มร่วมกับวัสดุ วัตถุที่สามารถสะท้อนถึงวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว สร้างสรรคเป็นผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) โดยได้รับอิทธิพลจากศิลปะจัดวาง (Installation) เพื่อเพิ่มมิติให้แก่ผลงาน อีกทั้งศึกษาทฤษฎีด้านงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม ศิลปะจัดวาง (Textile Art Symbolic) และลัทธิสตรีนิยม รวมถึงผลงานศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม งานทัศนศิลป์แบบจัดวาง (Textile Art Symbolic Art) และลัทธิสตรีนิยม

ขอบเขตด้านเทคนิค

โครเชต์ เป็นงานฝีมือที่ผู้หญิงตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันมักทำขึ้นเพื่อห่อหุ้มวัตถุสิ่งของที่ตนหวงแหน เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงความเป็นแม่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของเพศหญิงที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ข้าพเจ้าจึงเลือกนำเทคนิคการถักโครเชต์มาเป็นกระบวนการหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน

ทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) เพื่อเป็นสื่อสะท้อนถึงทัศนคติในเรื่องความผูกพัน รากเหง้า วิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อความศรัทธาของข้าพเจ้า

6. ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์

1. กำหนดหัวข้อโครงการวิทยานิพนธ์
2. เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัว ภาพถ่ายของครอบครัว และศึกษาค้นคว้า เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎีในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์
3. ศึกษาเทคนิคและกระบวนการในการผูก การมัด การถัก และการทอไหมพรมและวัสดุอื่น ๆ ที่สามารถตอบสนองแนวคิดในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์
4. วิเคราะห์ข้อมูล แนวความคิด ทฤษฎีและเทคนิคที่ได้จากการค้นคว้าเพื่อนำไปสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
5. สร้างสรรค์และพัฒนาแบบร่าง 2 มิติ และแบบร่าง 3 มิติ ทั้งรูปแบบ โทนสี ให้สอดคล้องตรงตามแนวความคิดที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ให้มากที่สุด
6. เสนอแบบร่าง 2 มิติ และแบบร่าง 3 มิติ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาผลงานทัศนศิลป์เป็นระยะ
7. นำแบบร่างที่ผ่านการวิเคราะห์และแก้ไขมาสร้างสรรค์ผลงานตามกระบวนการและเทคนิคที่ได้ศึกษา
8. ติดตั้งเพื่อนำเสนอผลงานทัศนศิลป์เทคนิคสื่อผสม โดยกำหนดขอบเขตของพื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อตอบสนองแนวความคิด และวัตถุประสงค์การศึกษาของวิทยานิพนธ์ให้มากที่สุด
9. สรุปผลงาน วิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคของผลงานแต่ละขั้นเพื่อใช้พัฒนาผลงานทัศนศิลป์ต่อไป

7. วิธีการศึกษา

ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากรูปถ่ายเก่าของครอบครัว ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด และทฤษฎีจากเอกสาร หนังสือ สื่อ Online รวมทั้งผลงานศิลปินที่ส่งอิทธิพล และเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์

ข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวมเอกสาร

1. อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา
2. อิทธิพล ความหมาย และที่มาของผ้าปาเต๊ะ
3. ศึกษาเทคนิคและกระบวนการ ผูก มัด ถัก ทอ
4. อิทธิพลที่ได้รับจากขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตพื้นถิ่น

5. ทฤษฎีศิลปะ
6. ทฤษฎีจิตวิทยา
7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน
8. อิทธิพลที่ได้รับจากจากครอบครัว

ข้อมูลจากประสบการณ์และสถานที่จริง

1. จากประสบการณ์และความทรงจำในวัยเด็ก
2. จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัว

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

ศรัทธา (Faith) มีรากศัพท์จากภาษาสันสกฤต **श्रद्धा** (IAST: Śraddhā) มีความหมายว่า คารวะ เป็นคำที่เชื่อมโยงถึงคำโบราณ **हृद्** (IAST: hṛd) หมายถึง หัวใจ ดังนั้น ศรัทธาจึงแปลความหมายได้ว่า วางหัวใจที่บริสุทธิ์ต่อสิ่งที่นับถืออย่างคารวะ แต่กระนั้นความศรัทธาต้องวางอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่ศรัทธาอย่างงมงาย ตัวอย่างเช่น ศรัทธาในองค์ความรู้ของศาสนาใดศาสนาหนึ่งผ่านการวิเคราะห์และพิสูจน์อย่างมีเหตุผล และเป็นที่ยอมรับจากสังคมว่า นำพาชีวิตสู่สิ่งดีงาม

ฮิญาบ (Hijab, حجاب) ผ้าคลุมที่สตรีอิสลามใช้ปกปิดร่างกายให้มิดชิดจากสายตาของบุรุษที่ไม่ใช่ญาติใกล้ชิด เป็นสัญลักษณ์แห่งเกียรติยศและความเท่าเทียม อัลเลาะห์ (ซ.บ.) ได้ให้สิทธิแก่ทั้งบุรุษและสตรีอย่างเท่าเทียมกัน พระองค์ทรงห้ามไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอ้างความเหนือกว่ากันและกัน ดังนั้น ฮิญาบจึงมีคุณค่า เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย เป็นความเสมอภาคเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรี และเหนือสิ่งอื่นใดเป็นการเชื่อฟังต่ออัลเลาะห์ (ซ.บ.) ซึ่งมีค่าเสมอเหมือนเลือดของบรรดาอะฮีด (ผู้พลีชีพเพื่อศาสนา)³ อีกทั้งยังป้องกันสตรีจากฟิตนะฮ์ (ความไม่ดี ไม่งามทางสังคม) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของฮิญาบที่แปลว่า ปิดกั้น อีกด้วย

ศาสนา (Religion) หลักคำสอนที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ชี้นำมนุษย์สู่ความดี ความงามของชีวิต เข้าใจถึงความเป็นไปตามกฎของธรรมชาติซึ่งมีการเกิด และจะสูญสลายไปตามวัฏ

³ ฮิญาบในอิสลาม, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2561, สืบค้นได้จาก : <http://www.erfan.ir/thailand/80458.html>.

จักร ไม่ยึดติดกับ “อนัตตา” ก็คือ การตัดขาดจากความยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ความอยากได้ในสิ่งที่ไม่เที่ยงอาจนำไปสู่ทุกข์เมื่อต้องสูญเสียสิ่งนั้นไปในที่สุด⁴

วิถีชีวิต (Way of Life) แนวทางหรือรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มชน ที่มีการเคลื่อนไหวแปรเปลี่ยน ไม่คงตัว ตามลักษณะทางสภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม โดยมีความเชื่อ ความศรัทธา และจุดมุ่งหมายร่วมกัน

ผ้า (Fabric) สิ่งที่ทำขึ้นด้วยเส้นใย เช่น ฝ้าย ไหม ขนสัตว์ ใยประดิษฐ์ โดยวิธีการถัก ทอ หรืออัดให้เป็นผืนซึ่งต้องมีความหนาและความเหนียวพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ มักเรียกตามลักษณะของสิ่งที่ทำ เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ ผ้าโพลีเอสเตอร์ หรือเรียกตามลักษณะที่ใช้ เช่น ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัว ผ้าขาวม้า ผ้าเตี่ยวหม้อ ผ้าหอคัมภีร์

ปาเต๊ะ (Batik) ผ้าย้อมสีชนิดหนึ่ง คำว่า “ปาเต๊ะ” มาจากคำว่า บาดิก (Batik) เป็นภาษาชวา ใช้เรียกผ้าที่มีลายเป็นจุดเล็ก ๆ หรือรอยต่างโดยใช้เทียนหรือขี้ผึ้งเขียนลวดลายบนผืนผ้าเพื่อไม่ให้สีติดแล้วย้อมสี หากต้องการให้มีหลายสีจะต้องเขียนแล้วย้อมซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง ผ้าปาเต๊ะมักเกิดสีตามรอบแตกของขี้ผึ้งเป็นลายแปลกตาซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของผ้าปาเต๊ะ วิธีการย้อมผ้าลักษณะนี้สันนิษฐานว่าทำกันมานานนับพันปีแล้ว แต่แพร่เข้ามาในประเทศไทยไม่นานนัก นิยมทำกันในบริเวณจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง ได้แก่ บริเวณจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส⁵

ผูก (Tied) การใช้ดอกร หวาย เถาวัลย์หรือเชือก สอดคล้องกันให้เกิดเป็นเงื่อน เพื่อให้ผ้ามันหรือติดต่อกันในตัวหรือกับสิ่งอื่น (เช่น ผูกเชือก ผูกลวด ผูกโบ) ติดต่อกันหรือติดพันกันแน่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (เช่น ผูกใจ ผูกมิตร ผูกโกรธ) ประกอบเข้า (เช่น ผูกประโยค ผูกสาย) ติดพันกันด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ตามที่ตกลงกัน (เช่น ผูกตลาด ผูกมัด ผูกไว้ให้แน่น) ผูกพัน มีความเป็นห่วงกังวลเพราะรักใคร่ ก่อให้เกิดพันธะที่จะต้องปฏิบัติตาม⁶

⁴ วิเวกา นาคร, นิยาม แห่ง อัตตา รวบยอด ตัวกู และ ของกู อุตตวาทุปาทาน, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2561, สืบค้นได้จาก : https://www.matichonweekly.com/column/article_18470

⁵ วิบูลย์ ลีสุวรรณ, พจนานุกรมผ้าและเครื่องถักทอ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2559), 176-177.

⁶ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, 740-741.

มัด (Bundle) การผูกมัดเข้าด้วยกัน ผูกมัดให้แน่น⁷ ด้วยวัสดุ เช่น หวาย ตอก หรือเชือก มัดยึดกับวัตถุเพื่อความแข็งแรงและคงทน วิธีการมัดทำได้หลายแบบ เช่น มัดเวียน มัดยกดอก มัดหวายเดี่ยว มัดหวายคู่ มัดจุงนาง มัดกวางเหลียวหลัง เป็นต้น⁸

ถัก (knit) กรรมวิธีทำให้เส้นใยต่อเนื่องกันโดยนำวัตถุดิบที่มีลักษณะเป็นเส้นใยมา สอดไขว้กันให้ต่อเนื่องเป็นผืน เช่น การถักตาข่าย แห สำหรับจับปลา ฝ่ายยุคแรกคงทำโดยการถัก เส้นใยให้เป็นผืน จึงเป็นผ้าเนื้อหยาบ ตาโปร่ง เนื้อไม่แน่นเหมือนการทอ เส้นใยที่นำมาถักคงเป็นเส้นใย ที่ได้จากป่าน ปอ สันนิษฐานว่าผ้าที่เกิดจากการถักมีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เพราะพบหิน สำหรับทุบเปลือกไม้และเศษผ้าติดอยู่เครื่องมือเครื่องใช้โลหะที่ขุดพบจากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อน ประวัติศาสตร์หลายแห่ง⁹

ทอ (Weaving) กรรมวิธีการทอผ้าที่พัฒนามาจากการถัก การทอเป็นวิธีสานลักษณะ หนึ่งเช่นเดียวกับการสานเครื่องจักรสาน แต่ใช้เส้นฝ้าย ไหม ขนสัตว์ หรือวัตถุดิบอื่นที่เป็นเส้นแทน ตอก การทอเริ่มจากการใช้เส้นฝ้ายหรือเส้นไหมเป็นเส้นยืน (Warp yarn) ในแนวตั้ง และใช้เส้นพุ่ง (Weft) ในแนวนอนสอดขัดกันไปอย่างต่อเนื่องในลักษณะยกขึ้นและข่มลงให้เส้นใยสอดขัดสลับกันไป เรื่อย ๆ จนเป็นผืนผ้าตามต้องการ¹⁰

9. วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. คอมพิวเตอร์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล	8. บัตรนักเรียนอนุบาล
2. เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร	9. เครื่องประหินผิว
3. รูปถ่ายครอบครัว	10. แผ่นอะคริลิก
4. กล้องถ่ายรูป	11. เรซิน
5. เข็มถักโครเชต์	12. ไม้
6. ผ้าปาเต๊ะ	13. ดิน
7. สะติง	

⁷ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, 851.

⁸ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, นามานุกรมเครื่องจักรสาน, พิมพ์ครั้งที่ 1 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2553), 285.

⁹ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, พจนานุกรมผ้าและเครื่องถักทอ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2559), 153.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, 156.

10. งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการทำวิจัย (โดยประมาณ) 83,000 บาท

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าผ้าปาเต๊ะ	12,000
ค่าวัสดุ วัสดุที่ใช้ร่วมในการถักทอ	25,000
ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการถักทอ	3,000
ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการติดตั้งงาน	8,000
ค่าเดินทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล	10,000
ค่าเช่าสตูดิโอ	25,000
รวม	70,000

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) จากที่มาและความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน คาดหวังผลที่ได้รับ ดังนี้

1. เกิดความตระหนักรู้และเข้าใจถึงสายใยความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างตัวข้าพเจ้า ครอบครัว และขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นได้อย่างแน่นแฟ้นและสอดคล้องกลมกลืนกันเป็นอย่างดี
2. สามารถเกิดการพัฒนาตนเองในหลากหลายแง่มุม ทั้งด้านแนวความคิด รูปแบบและเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เพื่อเป็นแนวทางและแรงบันดาลใจในการพัฒนาผลงานทัศนศิลป์ในอนาคตข้างหน้า
3. ผลงานทัศนศิลป์สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติส่วนบุคคลต่อเรื่องศาสนา ความเชื่อ ความศรัทธา รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนอิสลามทางภาคใต้ให้แก่ผู้ที่สนใจและบุคคลทั่วไปผ่านผลงานทัศนศิลป์
4. เพื่อให้ผู้ที่สนใจงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งด้านรูปแบบ เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ รวมทั้งแนวความคิด สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดเป็นแนวความคิด แรงบันดาลใจและผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบเฉพาะตน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา
2. อิทธิพลที่ได้รับจากครอบครัว และขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตพื้นถิ่น
3. ความหมายและที่มาของผ้าปาเต๊ะ
4. เทคนิคและกระบวนการ ผูกมัด ถัก
5. ทฤษฎีทัศนศิลป์
6. ทฤษฎีจิตวิทยา
7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน
8. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ศิลปิน

1. อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา

หลักการของศาสนาอิสลาม แบ่งออกเป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ 2 ประการ คือ

1. หลักการศรัทธา เรียกว่า รุกนอีมาน คือ หลักการหรือบทบัญญัติที่มุสลิมทุกคนจะต้องศรัทธายึดมั่น
2. หลักการปฏิบัติ เรียกว่า รุกนอิสลาม คือ หลักการหรือบทบัญญัติที่มุสลิมทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม

รุกนอีมาน คือ หลักการศรัทธา ซึ่งมีเรื่องต่าง ๆ ที่มุสลิมทุกคนต้องศรัทธาอยู่มากมาย ซึ่งมีหลักการใหญ่ ๆ ที่เป็นหลักเบื้องต้น 5 ประการ

1. ต้องศรัทธาต่ออัลเลาะห์ (ซ.บ.)
2. ต้องศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ (เทวดา) ของอัลเลาะห์
3. ต้องศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของอัลเลาะห์
4. ต้องศรัทธาต่อบรรดารอซูล (ศาสนศาสนทูต) ของอัลเลาะห์
5. ต้องศรัทธาต่อวันอาคิเราะห์ (วันสุดท้ายของโลก)
6. ต้องศรัทธาต่อการกำหนดของอัลเลาะห์ทั้งทางดีและทางร้าย

ท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ได้ทรงตรัสไว้ว่า “การศรัทธา คือ การที่ท่านต้องเชื่อถือต่ออัลเลาะห์ต่อบรรดาโมลาอิกะฮ์ของพระองค์ ต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ ต่อบรรดาราชูลของพระองค์ ต่อวันอาคิเราะห์ และต้องเชื่อถือต่อการกำหนดขององค์อัลเลาะห์ทั้งทางดีและทางร้าย”

พระเจ้า

พระเจ้า ทุกสิ่งต้องมีผู้สร้าง มนุษย์ทุกคนจำต้องยอมรับว่า ทุกสิ่งทุกอย่างรอบ ๆ ตัวเรานั้น จะเกิดขึ้นมาเองไม่ได้ แต่จะต้องมีผู้ทำหรือผู้ประดิษฐ์ขึ้นมา เช่น เมื่อเราเห็นเครื่องบินเราก็ต้องรู้ว่า มีวิศวกรเป็นผู้ประดิษฐ์มันขึ้น เมื่อเราเห็นบ้าน เราก็รู้ว่าช่างไม้เป็นผู้ทำมันขึ้น เมื่อเราเห็นเสื้อ เราก็รู้ว่าช่างตัดเสื้อเป็นผู้ทำขึ้น แม้แต่เมื่อเราเห็นไม้ขีดเล็ก สักก้านเดียว เราก็เชื่อว่าต้องมีผู้ทำมันขึ้นมาเราจะไม่ยอมเชื่อเป็นอันขาดว่า ไม้ขีดนั้นจะเกิดมีขึ้นมาเองโดยไม่มีผู้ทำขึ้น เหมือนกับเมื่อเราเห็นรอยเท้าบนพื้น เรารู้ว่าจะต้องมีผู้เดินผ่าน

ด้วยเหตุนี้ เราจึงเชื่อว่ายังมีสิ่งต่าง ๆ อีกมากมายที่มนุษย์ทำไม่ได้ เช่น ดวงอาทิตย์ ดวงดาว โลก ดวงจันทร์ สัตว์ มนุษย์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ก็จะบังเกิดขึ้นมาเองไม่ได้และจะต้องมีผู้สร้างมันขึ้นมาอย่างแน่นอน เพราะแม้แต่ไม้ขีดสักก้านเดียว เราก็ยังไม่ยอมเชื่อว่ามันจะเกิดขึ้นมาได้เองโดยไม่มีผู้ทำ ทุกสิ่งต้องมีผู้ควบคุมบริหาร

ในการทำงานเดียวกัน ท่านลองพิจารณาความเป็นไปในจักรวาล มีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดวงดาวมากมายจนสุดที่จะคำนวณนับได้ สิ่งเหล่านี้โคจรกันอยู่อย่างเป็นระเบียบแบบแผน มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน สิ่งเหล่านี้จะอยู่อย่างเป็นระเบียบได้อย่างไร หากไม่มีผู้ควบคุมดูแลและบริหารมัน เพราะแม้แต่สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น รถยนต์สักคันยังจะเล่นเองไม่ได้หากไม่มีผู้ควบคุม

ศาสนาอิสลามได้สอนว่า ตลอดทั่วพิภพและจักรวาล ทุก ๆ สิ่งต้องมีผู้สร้าง และทุก ๆ สิ่งต้องมีผู้ควบคุมบริหาร ผู้สร้างและผู้ควบคุมบริหาร จะต้องใช้อำนาจยิ่งใหญ่ มีความรู้สูงเลิศ และมีเดชานุภาพเหนือสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น พระองค์เป็นพระเจ้า พระนามของพระองค์มีมากมาย แต่ที่เรียกกันทั่วไป คือ พระนามว่า “อัลเลาะห์”

“และพระองค์ทรงทำให้เกิดทุก ๆ สิ่ง และพระองค์ทรงรอบรู้ทุก ๆ สิ่ง”

“ดังนั้นอัลเลาะห์จึงเป็นพระผู้อภิบาลของสุเจ้าทั้งหลาย ไม่มีพระเจ้าใด ๆ ที่ควรแก่การกราบสักการบูชานอกจากพระองค์ผู้ทรงบังเกิดทุก ๆ สิ่ง ดังนั้นสุเจ้าทั้งหลายจงเคารพกราบไหว้เฉพาะพระองค์เท่านั้น”

อัลเลาะห์ (ช.บ.)

อัลเลาะห์ (ช.บ.) คือ พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงบันดาล ผู้ทรงสร้างสรรค์สิ่งทั้งปวงตลอดทั่วพิภพและจักรวาล ด้วยลำพังพระองค์เอง พระองค์เป็นผู้สร้างทั้งท้องฟ้าและใต้มหาสมุทรทั้งพื้นดินและพื้นน้ำ ไม่มีสิ่งใดเลยที่จะไม่ถูกสร้างโดยพระองค์ พระองค์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง ทรงได้ยินทุกสิ่ง ทรงเห็นทุกอย่าง ไม่มีสิ่งใดจะเทียมเท่าหรือเสมอเหมือนพระองค์

อัลเลาะห์อยู่ที่ไหน เป็นอย่างไร

ในโลกนี้มีสิ่งที่ลึกลับอีกมากมายที่เราไม่สามารถจะรู้สึกได้โดยการสัมผัสทางร่างกาย กล่าวคือ เราไม่เห็นแต่เรารู้ว่ามี เรารู้ว่าเราอยู่ได้เพราะเรายังมีชีวิต เมื่อชีวิต (วิญญาณ) ออกจากร่าง แต่ชีวิตวิญญาณเป็นอย่างไร อยู่ตรงไหน เราก็ไม่เคยเห็น เช่นเดียวกับบางครั้งเรารู้ร้อน บางครั้งรู้สึกหนาว เราเคยรู้ไหมว่าความร้อนนหนาวมีรูปร่างอย่างไร ? เราก็ไม่เคยเห็น แต่เราทราบจากผลที่รู้สึก ร้อนหนาวเท่านั้น ในทำนองเดียวกัน ความเป็นไปของพระเป็นเจ้า เราไม่รู้จักตัวตนของพระองค์ เพราะอัลเลาะห์เป็นผู้ซึ่งเดชาญาณภาพ พระองค์ไม่ใช่สารหรือสิ่งของ มนุษย์จึงไม่อาจสัมผัสพระองค์ ได้ ไม่ว่าจะสัมผัสด้วยหู ตา จมูก หรือมือ

“ไอ้มุฮัมมัด จงบอกเถิดว่า อัลเลาะห์นั้นมิ่งองค์เดียว อัลเลาะห์ทรงถูกฟังตลอดเวลา พระองค์ไม่มีบุตรและพระองค์ไม่มีบิดาหรือมารดา ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนหรือเทียบเท่าพระองค์

พระองค์เป็นต้นสุดของสิ่งทั้งปวง กล่าวคือ ไม่มีอันใดมาก่อนพระองค์หรือพระองค์มิได้ เป็นผลของสิ่งใด พระองค์ไม่มีกำเนิด ไม่มีอวัยวะ ความจริงข้อนี้เกินสติปัญญามนุษย์จะหยั่งเข้าใจ ความหมายได้ ป่วยการที่จะคอยเห็นพระผู้เป็นเจ้า ด้วยดวงตาซึ่งมีความแตกดับหรือผู้ฟังของเรา อย่าวว่าแต่พระองค์เลย แม้แต่ดวงอาทิตย์ซึ่งเป็นส่วนน้อยส่วนหนึ่งของสากลจักรวาลที่พระองค์สร้างขึ้น เราก็ไม่สามารถเห็นรังสีเอ็กซ์ได้ หูของเราก็ไม่สามารถจับคลื่นเสียงที่เร็วเกินกำลังได้ สติปัญญาของเรา ไม่สามารถเข้าใจในปัญหาที่พ้นข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องชีวิตและความตายได้ ในเมื่อ ประสิทธิภาพของประสาทของเรามีอยู่อย่างบกพร่องและจำกัดเช่นนี้ก็ถึงกับจะทำให้เรายกมาเป็น ข้ออ้าง เพื่อปฏิเสธพระผู้เป็นเจ้าได้หรือเหมือนเมื่อครั้งเครื่องรับวิทยุของเรามีกำลังแรงอ่อน ไม่สามารถรับฟังสถานีต่างประเทศได้ ก็ควรจะโทษความบกพร่องของเครื่องรับมากกว่าจะทักทัก ปฏิเสธว่า ไม่มีเครื่องส่งในต่างประเทศนั้น เพราะเพียงเหตุที่เราเปิดรับฟังไม่ได้ยิน

ฉะนั้น หลักการศรัทธาของอิสลาม เมื่อเราเชื่อว่าพระผู้เป็นเจ้าสร้างสากลจักรวาล เราก็ทราบเรื่องของพระผู้เป็นเจ้าได้ จากลักษณะ (ซีฟัต) ของพระองค์

การศรัทธาต่ออัลเลาะห์ (ช.บ.)

การศรัทธาต่ออัลเลาะห์ (ช.บ.) แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ การศรัทธาโดยสรุปความ กับการศรัทธาตามลักษณะของพระองค์โดยละเอียด

การศรัทธาโดยสรุปความ คือ เราต้องศรัทธาว่าอัลเลาะห์ทรงเป็นผู้เป็นเจ้าองค์เดียว พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ทรงบันดาลและทรงบริหารกิจการทุกสิ่งทุกอย่างตลอดทั่วจักรวาลโดยลำพังพระองค์เอง ไม่ได้อาศัยความช่วยเหลือจากผู้ใดทั้งสิ้น กล่าวโดยสรุป พระองค์ทรงมีคุณสมบัติเลิศครบถ้วนสมบูรณ์และปราศจากข้อบกพร่องใด ๆ ทั้งสิ้น

การศรัทธาตามลักษณะของพระองค์โดยละเอียด คือ การศรัทธาโดยการเรียนรู้ถึงคุณลักษณะ (ซีฟิต) ของพระองค์ ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดตามลักษณะต่าง ๆ ต่อไป¹¹

2. อิทธิพลที่ได้รับจากครอบครัว ศาสนา และขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตพื้นถิ่น

ครอบครัวนับเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุด เป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด กล่าวได้ว่า เป็นสถาบันที่คงทนที่สุดและยังไม่เคยปรากฏว่าสังคมมนุษย์ใดเป็นสังคมที่ไม่มีสถาบันครอบครัว เพราะสถาบันครอบครัวเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มแรกที่มนุษย์ทุกคนเกี่ยวข้องตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งโตและมีครอบครัวของตนเอง ครอบครัวจะให้การตั้งชื่อและสกุล เพื่อชี้บอกสถานภาพ บทบาท ตลอดจนกำหนดสิทธิหน้าที่ที่สมาชิกพึงมีต่อกันและต่อสังคม ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแห่งแรกและแห่งสำคัญของสังคมในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นที่ไปตามระเบียบแบบแผนของสังคมนั้น¹²

ในแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่ครอบครัวนั้นอาศัย ครอบครัวของข้าพเจ้ามีรากอยู่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย คือ จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นจังหวัดเล็ก ๆ มีอาณาบริเวณติดต่อกับจังหวัดสงขลา ทะเลอันดามัน และประเทศมาเลเซีย แต่โบราณผู้ที่อาศัยในท้องถิ่นนี้คือ ชาวจีนฮกเกี้ยน และ ชาวจีนแต้จิ๋ว

กล่าวได้ว่า จังหวัดสตูลมีความเป็นพหุวัฒนธรรม คือ การผสมผสานทั้งความเชื่อดั้งเดิมของคนท้องถิ่น และความเชื่อความศรัทธาทางศาสนาทั้ง ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม รวมทั้งความเชื่อในลัทธิอื่น ๆ ข้าพเจ้าได้รับการปลูกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีของศาสนาอิสลามจากครอบครัว พบเจอรูปแบบความเชื่อของศาสนาอื่น ๆ จากสิ่งแวดล้อมรอบด้าน จึงส่งผลต่อทัศนคติ รูปแบบแนวคิดที่แตกต่างไปตามช่วงวัยของข้าพเจ้า เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการนำมาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

¹¹ การ์มิม อับดุลเลาะห์, *คู่มือมุสลิมเบื้องต้น* (ศูนย์หนังสือ มานพ บุญเสียม, ม.ป.ป.), 1-10.

¹² *แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน*, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2561, สืบค้นจาก : <http://humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/72305-1.pdf>.

ภาพที่ 1 ภาพแสดงพิธีการโกนผมไฟของข้าพเจ้า

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. **พิธีโกนผมไฟ**. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 2 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. **บุคคลในครอบครัว**. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 3 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. **บุคคลในครอบครัว**. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 5 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 6 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับน้องสาว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 7 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 8 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลอัฎฮา

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 9 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันหยุดพักผ่อน

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 10 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันรับปริญญาของน้องสาว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. ประเทศมาเลเซีย. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 11 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัว

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 12 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในการทำกุรบาน เพื่อพลีทานในวันฮารีรายอ
อีดิลฟิตรี

ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 13 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันหยุดพักผ่อน
ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. หาดปากบารา จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่
13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 14 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในการปั่นจักรยานออกกำลังกาย
ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. ท่าเทียบเรือท่ามะลิ จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่
13 สิงหาคม 2561.

ภาพที่ 15 ภาพถ่ายของข้าพเจ้ากับบุคคลในครอบครัวในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี
ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. มัสยิดทุ่งเฉลิมสุข จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561

ภาพที่ 16 ภาพถ่ายสุสานของศาสนาอิสลาม
ที่มา : จากการค้นคว้าของผู้วิจัย. บุคคลในครอบครัว. ภาพถ่ายเก่าของครอบครัว. หลุมฝังศพของปู่และย่า จังหวัดสตูล. เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561

3. ความหมายและที่มาของผ้าปาเต๊ะ

ผ้า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า “ผ้า” สิ่งที่ทำด้วยเส้นใย เช่น ผ้าฝ้าย ไหม ขนสัตว์ โดยวิธีการทอหรืออัดให้เป็นผืน มักเรียกตามลักษณะของสิ่งที่ทำ เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ หรือตามลักษณะที่ใช้ เช่น ผ้ากราบ ผ้าอาบ ผ้าอ้อม

ในหนังสือศัพท์สิ่งทอของ วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ ให้คำนิยามไว้ดังนี้ “ผ้า” คือวัสดุที่เกิดจากการใช้เส้นใย และ/หรือเส้นด้ายมาทำเป็นผืน ไม่กำหนดขนาดโดยการทอ ถัก อัด และอื่น ๆ ซึ่งมีความหนาและความเหนียวพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้”

ผ้าเป็นหนึ่งในสิ่งปัจจัยหลักของคนไทย ยุคแรกทอด้วยกี่หลัง ไม่ใช่ฟืม ต่อมาพัฒนาเป็นกี่หรือหูกพื้นบ้านซึ่งกระจายอยู่ตามกลุ่มชนต่าง ๆ เรียกว่า ผ้าพื้นบ้าน การทอผ้าพื้นบ้านส่วนมากทอเพื่อใช้เป็นเครื่องนุ่งห่ม มีรูปแบบสอดคล้องกับความเชื่อ ขนบประเพณี และวัฒนธรรมของกลุ่มชน ต่อมาในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ราชสำนักสยามสั่งซื้อผ้าจากต่างประเทศ เช่น อินเดีย เปอร์เซีย และจีนเข้ามาใช้ในราชสำนัก ภายหลังแพร่ไปสู่สามัญชน ทำให้เกิดการเลียนแบบผ้าต่างประเทศ เช่น ผ้าลายนอกอย่างและผ้าลายไทยที่พัฒนามาเป็นการพิมพ์ในโรงงาน การทอผ้าพื้นบ้านพัฒนาจากการทอด้วยกี่พื้นบ้านเป็นกึ่งระตูก และพัฒนาการทอด้วยเครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างผ้าที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน¹³

ผ้าบาติกหรือปาเต๊ะ เป็นคำที่ใช้เรียกผ้าชนิดหนึ่งที่มีวิธีการทำโดยใช้เทียนปิดส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสีและใช้วิธีการแต้ม ระบาย หรือย้อมในส่วนที่ต้องการให้ติดสี ผ้าบาติกบางชิ้นอาจจะผ่านขั้นตอนการปิดเทียนหรือพิมพ์เทียนแล้วจึงนำไปย้อมสีที่ต้องการ

คำว่าบาติก (Batik) หรือปาเต๊ะ เดิมเป็นคำในภาษาชวาใช้เรียกผ้าที่มีลวดลายที่เป็นจุด คำว่า “ติก” มีความหมายว่า เล็กน้อย หรือจุดเล็ก ๆ มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าตริติก หรือตารติก ดังนั้นคำว่า บาติกจึงมีความหมายว่าเป็นผ้าที่มีลวดลายเป็นจุด ๆ ต่างๆ

แหล่งกำเนิดของผ้าบาติกมาจากไหนยังไม่เป็นที่ยุติ นักวิชาการชาวยุโรปหลายคนเชื่อว่า มีในอินเดียก่อนแล้ว แล้งจึงแพร่หลายเข้าไปในอินโดนีเซีย หลายคนว่ามาจากอียิปต์หรือเปอร์เซีย แม้ว่าจะได้มีการค้นพบผ้าบาติกที่มีอายุเก่าแก่ในประเทศอื่น ทั้ง อียิปต์ อินเดีย และญี่ปุ่นแต่บางคนก็ยังเชื่อว่า ผ้าบาติกเป็นของดั้งเดิมของอินโดนีเซีย และยืนยันว่าศัพท์เฉพาะที่เรียกวิธีการและขั้นตอนในการทำผ้าบาติก เป็นศัพท์ภาษาอินโดนีเซีย สีที่ใช้ย้อมก็มาจากพืชที่มีในอินโดนีเซีย แท่งขี้ผึ้งชนิดที่ใช้เขียนลายก็เป็นของอินโดนีเซีย ไม่เคยมีในอินเดียเลย เทคนิคที่ใช้ในอินโดนีเซียสูงกว่าที่ทำกันในอินเดีย และจากการศึกษาค้นคว้าของ N. J. Kron นักประวัติศาสตร์ชาวดัตช์ก็สรุปไว้ว่าการทำโครงสร้าง

¹³ วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ, สารานุกรม ผ้า เครื่องถักทอ (ด้านอุตสาหกรรมพิมพ์ : เมืองโบราณ, ม.ป.ป.), 119.

บาติกหรือโสร่งปาเต๊ะเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนที่จะมีการติดต่อกับอินเดีย¹⁴

4. เทคนิคและกระบวนการ ผูก มัด ถัก ทอ

เลือกใช้การ ผูก มัด ถัก ทอ ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นสัญลักษณ์สะท้อนสายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างข้าพเจ้ากับครอบครัว ศาสนา รากเหง้าทางวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชนอิสลามทางภาคใต้

ผูก (Tied) การใช้ดอกร หวาย เถาวัลย์หรือเชือก สอดคล้องกันให้เกิดเป็นเงื่อน เพื่อให้ม้วนหรือติดต่อกันในตัวหรือกับสิ่งอื่น (เช่น ผูกเชือก ผูกลวด ผูกโบ) ติดต่อกันหรือติดพันกันแน่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (เช่น ผูกใจ ผูกมิตร ผูกโกรธ) ประกอบเข้า (เช่น ผูกประโยค ผูกลาย) ติดพันกันด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ตามทีตกลงกัน (เช่น ผูกตลาด ผูกมัด ผูกไว้ให้แน่น) ผูกพัน มีความเป็นห่วงกังวลเพราะรักใคร่ ก่อให้เกิดพันธะที่จะต้องปฏิบัติตาม¹⁵

มัด (Bundle) การผูกมัดเข้าด้วยกัน ผูกมัดให้แน่น ด้วยวัสดุ เช่น หวาย ดอกร หรือเชือก มัดยึดกับวัตถุเพื่อความแข็งแรงและคงทน วิธีการมัดทำได้หลายแบบ เช่น มัดเวียน มัดยกดอก มัดหอยเดี่ยว มัดหอยคู่ มัดจูงนาง มัดกว้างเหลี่ยมหลัง เป็นต้น¹⁶

ถัก (knit) กรรมวิธีทำให้เส้นใยต่อเนื่องกันโดยนำวัตถุที่มีลักษณะเป็นเส้นใยมาสอดไขว้กันให้ต่อเนื่องเป็นผืน เช่น การถักตาข่าย แห สำหรับจับปลา ผ้ายืดแรกคงทำโดยการถักเส้นใยให้เป็นผืน จึงเป็นผ้าเนื้อหยาบ ตาโปร่ง เนื้อไม่แน่นเหมือนการทอ เส้นใยที่นำมาถักคงเป็นเส้นใยที่ได้จากป่าน ปอ สันนิษฐานว่าผ้าที่เกิดจากการถักมีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เพราะพบหินสำหรับทอเปลือกไม้และเศษผ้าติดอยู่เครื่องมือเครื่องใช้โลหะที่ขุดพบจากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์หลายแห่ง¹⁷

ทอ (Weaving) กรรมวิธีการทอผ้าที่พัฒนามาจากการถัก การทอเป็นวิธีสานลักษณะหนึ่งเช่นเดียวกับการสานเครื่องจักรสาน แต่ใช้เส้นฝ้าย ไหม ขนสัตว์ หรือวัตถุอื่นที่เป็นเส้น

¹⁴ สุพันธ์ อาดำ, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : <http://cai.oas.psu.ac.th/~badu/55/21.pdf>.

¹⁵ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, 740-741.

¹⁶ วิบูลย์ ลีสุวรรณ, นามานุกรมเครื่องจักรสาน. พิมพ์ครั้งที่ 1 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2553) 285.

¹⁷ วิบูลย์ ลีสุวรรณ, พจนานุกรมผ้าและเครื่องถักทอ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2559), 153.

แทนดอก การทอเริ่มจากการใช้เส้นฝ้ายหรือเส้นไหมเป็นเส้นยืน (Warp yarn) ในแนวตั้ง และใช้เส้นพุ่ง (Weft) ในแนวนอนสอดขัดกันไปอย่างต่อเนื่องในลักษณะยกขึ้นและข่มลงให้เส้นใยสอดขัดสลับกันไปเรื่อย ๆ จนเป็นผืนผ้าตามต้องการ¹⁸

5. ทฤษฎีจิตวิทยา

1. ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยม

นักสังคมวิทยาในกลุ่มทฤษฎีโครงสร้างนิยมได้ตั้งคำถามกับเรื่องของความเป็นเหตุเป็นผลของสังคมในฐานะ “ระบบ” ที่เกิดจากความจริงเกี่ยวกับสังคมโดยรวม (Total social facts) โดยเชื่อว่ามีโครงสร้างบางอย่างซ่อนอยู่ในทุกสังคมและโครงสร้างนี้แสดงให้เห็นหน้าที่ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นระบบเกี่ยวข้องกัน โดยมีนักคิดคนสำคัญในทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ ได้แก่ เฮอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer) แฟร์ดินองด์ เดอ โซสซูร์ (Ferdinand de Saussure) เลวี สไตรซ์ (Levi Strauss) และ โรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton)

ในขณะที่ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เกิดขึ้นในอเมริกาซึ่งเป็นการมองสังคมในเชิงจุลภาค แต่สำหรับโครงสร้าง-หน้าที่นิยมเกิดขึ้นในยุโรป เป็นการมองสังคมในเชิงมหภาคคู่ขนานกันไป

สังคม คือส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นมวลรวมเปรียบเสมือนระบบอินทรีย์ของร่างกายมนุษย์ที่ประกอบด้วยกลุ่มก้อนจุลินทรีย์ที่เล็กมาก องค์ประกอบของสังคม มีดังต่อไปนี้

- 1.1 สถาบันครอบครัว ทำหน้าที่ผลิตและเลี้ยงดูสมาชิกใหม่
- 1.2 สถาบันพิธีกรรม ทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมมนุษย์
- 1.3 สถาบันการเมือง เช่น ประชาธิปไตย อนาธิปไตย
- 1.4 สถาบันศาสนา มีหลักคำสอนให้มนุษย์ยึดถือ
- 1.5 สถาบันอาชีพ ทำให้เกิดการแบ่งงานเป็นส่วนๆในสังคม
- 1.6 สถาบันเศรษฐกิจ มีการแบ่งระบบเป็นระบบทาส ระบบศักดินา และแรงงานเสรี

ความสัมพันธ์ทางสังคม คือส่วนต่าง ๆ ของสังคมร่วมมือกันได้โดยแรงผูกพันทางกายภาพ(เช่นเดียวกับระบบอินทรีย์ของร่างกายมนุษย์) อีกส่วนหนึ่งสัมพันธ์กันโดยสื่อกลาง คือ ภาษา (ท่าทาง การพูด และภาษาเขียน)¹⁹

¹⁸ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, **พจนานุกรมผ้าและเครื่องถักทอ**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2559), 156.

¹⁹ สุภาภรณ์ จันทวานิช, **ทฤษฎีสังคมวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (วี.พรินท์ (1991) จำกัด : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554), 137-145.

โครงสร้างหน้าที่ของสังคม ภายในสังคมนั้นมีการทำหน้าที่ (Function) ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (System) เพื่อการดำรงอยู่ของแต่ละสังคม ในส่วนต่าง ๆ (Parts) หรือระบบย่อย (Subsystems) ต่าง ๆ ภายในสังคมจะปฏิบัติงานต่อเนื่องประสานสัมพันธ์กัน เพื่อมุ่งสู่ความมุ่งหมายสุดท้าย (Goal) ของแต่ละสังคมคือความอยู่รอด ซึ่งย่อมหมายรวมถึงความสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภาวะต่าง ๆ ภายในสังคมให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่ผ่านไปด้วย

2. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) ได้รับการพัฒนาแนวคิดมาจากการทำงานของ จอร์จ เฮอร์เบิร์ต มีด (George Herbert Mead) เฮอร์เบิร์ต บลูมเมอร์ (Herbert Blumer) และเออร์วิง ก๊อฟมันน์ (Erving Goffman)

เออร์เบิร์ต บลูมเมอร์ เสนอความคิดหลักของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ไว้ว่า

1. มนุษย์กระทำต่อสิ่งต่าง ๆ ตามความหมายที่ให้กับสิ่งเหล่านั้น
2. ความหมายเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
3. ความหมายถูกจัดและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์
4. การกระทำทางสังคมเป็นผลจากการปรับเปลี่ยนความหมาย

จอร์จ เฮอร์เบิร์ต มีด ระบุว่าสิ่งที่ทำให้ “มนุษย์” แตกต่างจาก “สัตว์” นั่นคือกลไกทางความคิด ทำให้มนุษย์รู้จักวางแผนและปรับพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์และเป้าหมายที่วางไว้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน โดยใช้สัญลักษณ์ธรรมดาที่มนุษย์ทุกคนสามารถเข้าใจกันได้ดี นั่นคือ ภาษา

แต่ในทางศิลปะ ถือเป็นการสื่อสารความหมายจากจิตใจส่วนลึก จะต้องใช้สัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นใหม่ให้เหมาะสม เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงพุทธิปัญญาหรืออารมณ์สะท้อนใจ ศิลปินเขียนรูปต้นไม้มิใช่เพื่อแสดงต้นไม้อันธรรมดา เขาใช้มันเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกหรือแนวความคิด ดังนั้น สัญลักษณ์ในศิลปะจึงเป็นสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ ทั้งโดยจิตสำนึกและไร้สำนึก เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงตัวตนของศิลปิน

เออร์วิง ก๊อฟมันน์ ได้เสนอแนวคิดมาอธิบายการกระทำของมนุษย์ แนวคิดดังกล่าวเรียกว่า การวิเคราะห์เชิงละคร ก๊อฟมันน์คิดว่ามนุษย์แต่ละคนกำลังแสดง (Perform) อยู่บนเวที ที่หน้าเวทีมีผู้ชม (Audience) ซึ่งได้แก่ บุคคลอื่นที่มนุษย์กำลังมีปฏิสัมพันธ์ด้วย บนเวทีประกอบด้วย ฉากหน้า (Front Stage) และฉากหลัง (Back Stage) หน้าฉากคือการนำเสนอตัวตนของมนุษย์ตามที่อยากให้ผู้อื่นเห็นหรือรับรู้ เลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีกิริยาท่าทีและแต่งกายตามบทบาท ตัวตนที่มนุษย์ต้องการนำเสนอให้ผู้อื่นเห็น (Presented self) โดยมนุษย์แต่ละคนก็มีหลังฉาก คือความรู้สึกนึกคิดที่ไม่ต้องการเปิดเผยหรือนำเสนอให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นส่วนที่มีความเป็นส่วนตัว

เรียกว่า ตัวตนที่ซ่อนเอาไว้ (Hidden Self) เมื่อขึ้นบนเวทีสิ่งที่ที่เป็นหลังฉากก็จะไม่นำเสนอให้ผู้ชมได้รับรู้²⁰

6. ทฤษฎีทัศนศิลป์

1. ศิลปะแบบสื่อผสม (Mixed Media)

นิยามของการสร้างสรรค์งานในรูปแบบ Mixed Media คือ การนำวัสดุ วัตถุ มาประยุกต์ผสมผสานเข้าด้วยกันก่อเกิดเป็นผลงานศิลปะ โดยไม่มีการจำกัดชนิดของวัสดุที่เลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แต่วัสดุที่เลือกนำมาใช้ต้องเป็นสื่อที่สะท้อนแนวความคิด ทักษะคิด ที่ศิลปินต้องการแสดงออกให้ผู้ชมรับรู้ได้เป็นอย่างดี และรวมถึงการนำเทคนิค กระบวนการ ทางศิลปะมากกว่า 2 ขนาน มาผสมผสาน สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลงานศิลปะอีกด้วย โดยสรุปรูปแบบงานสื่อผสม ได้ดังนี้

1.1 ศิลปินสื่อผสมมีความเชื่อว่าสังคมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ ศิลปินเป็นผู้สื่อความหมายอิทธิพลนี้ให้เห็นเป็นรูปธรรม

1.2 ศิลปินสื่อผสมมีความเชื่อว่า วัสดุมีความสำคัญเท่าๆกับความคิดสร้างสรรค์คือรูปแบบของวัสดุหนึ่ง อาจให้ความหมายอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต่อผู้พบเห็น

1.3 ศิลปินสื่อผสมมีความเชื่อว่า เสรีภาพในการเลือกสื่อที่ใช้สะท้อนความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก เป็นสิ่งที่สังคมต้องยอมรับเพราะจะส่งผลให้เกิดเป็นภาระหน้าที่ และสิทธิในการสร้างสรรค์รูปแบบ

1.4 ศิลปินสื่อผสมมีความเชื่อว่า สื่อวัสดุทุกชนิดย่อมมีความจำกัดในรูปแบบและคุณสมบัติ เมื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นสิ่งใหม่แล้วก็จะลดความจำกัดนั้นลง

1.5 ศิลปินสื่อผสมมีความเชื่อว่า การแปลความคิดสร้างสรรค์และความรู้สึกของตนโดยใช้วัสดุเป็นสื่อรองรับรูปแบบที่สร้างขึ้นใหม่นั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสภาพสังคม ตามที่ศิลปินมีส่วนร่วมอยู่²¹

2. ศิลปะติดตั้ง (Installation)

คำว่า การติดตั้ง (Installation) เป็นคำที่ประยุกต์มาจากการจัดตกแต่งพื้นที่ภายในเป็นรูปแบบเฉพาะของการสร้างงานศิลปะในยุคสมัยใหม่ ซึ่งแพร่หลายและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

²⁰ สุภางค์ จันทวานิช, **ทฤษฎีสังคมวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (วี.พริ้นท์ (1991) จำกัด : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554), 127-133.

²¹ อารี สุทธิพันธุ์, **ศิลปะนิยม**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ไอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์ : โอเดียนสโตร์, 2535), 275.

ในช่วงทศวรรษที่ 1970 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบของการจัดวางหรือติดตั้ง เพื่อเปลี่ยนการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อพื้นที่นั้น ๆ

ศิลปะติดตั้งนี้มีทั้งลักษณะที่เป็นการติดตั้งชั่วคราวและสร้างถาวร ซึ่งอาจถูกสร้างขึ้นภายในห้องจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ สถานที่ส่วนบุคคล หรือสถานที่สาธารณะ รูปแบบของผลงานมีความยืดหยุ่นทั้งในรูปแบบ วัสดุ หรือวัตถุ ซึ่งจะถูกละทิ้งหรือถูกเก็บรักษาตามความเหมาะสมของผู้ชม ผู้ชมจะมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับผลงานศิลปะ ส่วนการติดตั้งในลักษณะแทรกแซงที่มีต่อพื้นที่ภายนอกมักถูกเรียกว่า พลับลิค อาร์ต (Public Art) แลนด์ อาร์ต (Land Art) หรือศิลปะการแทรกแซง (Intervention Art)

กลุ่มศิลปินดาดาได้สร้างผลงานในลักษณะของการนำสิ่งของสำเร็จรูป หรือการใช้สิ่งของเพียงชิ้นเดียวมาสร้างเป็นผลงาน เป็นการทลายขนบการสร้างสรรคผลงานศิลปะที่มีมาแต่อดีต เช่น ผลงาน 'Fountain' ของ Marcel Duchamp²²

3. ประติมากรรมนุ่ม (Soft Sculpture)

ประติมากรรมที่สร้างสรรค์จากการนำวัสดุที่มีความยืดหยุ่น ได้แก่ ผ้า เชือก พลาสติก สิ่งทอ โฟม ยาง และอื่น ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ประติมากรรม ซึ่งยังไม่เป็นที่ยอมรับและนิยมใช้กันในช่วงแรก อีกทั้งอาจมีโครงสร้างภายในจากวัสดุที่มีความแข็ง เพื่อให้รูปทรงสามารถคงตัวได้ เช่น โลหะ ไม้ หรือวัตถุ จากนั้นอาจมาการบรรจุภายในของรูปทรงด้วยนุ่น ไยสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกนุ่มน่าสัมผัส แสดงให้เห็นถึงปรากฏการณ์ใหม่จากประติมากรรมในรูปแบบดั้งเดิมที่ใช้วัสดุเนื้อแข็งเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์²³

4. สัญลักษณ์นิยม (Symbolic)

สัญลักษณ์นิยม เป็นความเคลื่อนไหวทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมในยุโรป โดยแรกเริ่มเกิดขึ้นช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 19 ในวงการวรรณกรรม แนวคิดสัญลักษณ์นิยมได้แผ่ขยายสู่วงการศิลปะเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 ซึ่งส่งอิทธิพลให้กับงานทัศนศิลป์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าสัญลักษณ์นิยมส่งอิทธิพลครอบคลุมแนวคิด รูปแบบ และพัฒนาการของศิลปะในศตวรรษที่ 20 อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง

²² สรรเสริญ สันติธัญวงศ์, ศิลปะในศตวรรษที่ 20, พิมพ์ครั้งที่ 1 (มหาวิทยาลัยศิลปากร : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), 234-236.

²³ ประติมากรรมนุ่ม:พื้นที่แห่งสีสัน และการสร้างปฏิสัมพันธ์, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2561, สืบค้นจาก : <http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/bachelor/p52558001/p52558001>

แนวคิดและหลักสุนทรียศาสตร์ของสัญลักษณ์นิยม เน้นความสำคัญของความรู้สึก ปลุกเร้าเรื่องราวหรือข้อมูล และเน้นย้ำถึงพลังของการใช้บางสิ่งบางอย่างแสดงนัยยะความหมาย โดยการ “บอกนัยยะ” (Suggestion) เป็นการผสมของแนวคิดจากหลายส่วน มีความสลับซับซ้อน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากที่มาหลากหลาย ซึ่งทฤษฎีจิตวิทยาและความเชื่อในเรื่องลึกลับช่วยอธิบายถึงกระบวนการรับรู้และการสัมผัสเชิงสัญลักษณ์ได้ การเข้าสู่อาณาบริเวณที่ไร้กฎเกณฑ์และเหตุผลนี้ สามารถทำได้โดยการใช้ยาหรือวิธีการของลัทธิ นิกายทางศาสนา หรือขบวนการที่เกี่ยวข้องกับ จิตวิญญาณ ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการทางจิตที่สามารถนำไปสู่ความรู้และความเข้าใจ เช่น ความสนใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งลึกลับในธรรมชาติ จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทฤษฎีทาง การเมือง และเป้าหมายทางสุนทรียศาสตร์ โดยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะนามธรรม และศิลปะที่ใช้ตัวแทน ศิลปินในยุคแรก ๆ ให้ความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณและการปลุกเร้าให้เกิดการตระหนักรู้ ผ่านเรื่องราวลึกลับ แปลกประหลาด ทั้งในศาสนาและวรรณคดี โดยทุ่มเทและฟุ้งความสนใจไปยังเป้าหมายที่แสดงออกในเชิงอุดมคติ

ฝรั่งเศสถือได้ว่าเป็นผู้นำในพัฒนาการของสัญลักษณ์นิยม โดยมี Paul Gauguin เป็นผู้มีบทบาทแสดงให้เห็นถึงความสนใจที่มีต่อแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม Gauguin มีความคิดเห็นว่า ปฏิบัติการและการโต้ตอบของอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญกว่าพุทธิปัญญา ทั้ง เส้น สี หรือจำนวนของสิ่งที่สามารถสื่อความหมาย เป็นสิ่งสำคัญในส่วนที่เป็นสหัสญาณของศิลปิน และศิลปินก็ควรจะสื่อสารทั้งความรู้และความรู้สึกที่ได้จากธรรมชาติ ด้วยวิธีการที่แสดงออกผ่านรูปทรงที่เรียบง่ายที่สุด จิตวิญญาณในธรรมชาติที่บริสุทธิ์ของชนพื้นเมืองที่ไม่ผ่านระบบการศึกษาใด ๆ ทั่วไกลความเจริญทางวัตถุ ได้นำพาศิลปินไปสู่การสร้างรูปทรงพื้นฐานใหม่เพื่อใช้ในการสื่อสารศิลปะ ในฐานะที่เป็นรูปทรงของภาษา แม้รูปลักษณ์แตกต่างกันไปตามอารยชนหรือชนเผ่า แต่ยังสามารถสื่อสารในรูปแบบสัญลักษณ์นิยมได้เช่นกัน

สัญลักษณ์นิยมปฏิเสธรูปลักษณ์ที่นิยมทำตามกันเป็นแบบแผน และแทนที่ด้วยเรื่องราวที่แสดงถึงความรู้สึก โดยหลีกเลี่ยงการแสดงออกด้วยเรื่องราวที่ให้ความหมายตรงตัวของวัตถุ รูปภาพธรรมดาเหล่านี้มีพลังในการเสริมสร้างบางสิ่งบางอย่างในการตระหนักรู้เกี่ยวกับชีวิต เป้าหมายของสัญลักษณ์นิยมต้องการให้เกิดการทวนระลึก เกิดอารมณ์ในการกระตุ้นความทรงจำ ใช้รูปลักษณ์พิเศษในการแสดงออก ซึ่งอาจเป็นเพียงเรื่องธรรมดาที่เรียบง่าย มีพื้นผิวที่แบนราบถูกปกคลุมด้วยการประกอบกันเข้าของสีอย่างถูกต้อง (A Flat surface covered with colors assembled in a certain order) รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของสัญลักษณ์นิยม คือ ลวดทอนลักษณะที่

สมจริงลงด้วยวิธีการที่เรียบง่าย ไม่มีความกระจ่างชัด ลดการแสดงออกที่ดูฟุ่มเฟือย เร้าอารมณ์ ซึ่งถูกนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์ในศตวรรษที่ 2 อย่างแพร่หลาย²⁴

5. Feminism

เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับพื้นที่ในสังคมของผู้หญิง ความเคลื่อนไหวของศิลปะสตรีนิยมเกี่ยวข้องกับขอบข่ายของกิจกรรมของกลุ่มสตรีนิยมสากล ศิลปินสตรีนิยมสร้างผลงานศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะภาพและความเป็นอยู่ของผู้หญิง แต่ผู้ที่สร้างงานตามแนวทางสตรีนิยมไม่จำเป็นต้องเป็นสตรีเสมอไป หรือศิลปินผู้หญิงอาจไม่ใช่ศิลปินสตรีนิยมทุกคน การใช้สื่อและเทคนิคในการเสนอที่เปิดกว้างต่อการแสดงออกทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบของสื่อการแสดง ศิลปะติดตั้ง

ความเคลื่อนไหวของศิลปะสตรีนิยมมีจุดเริ่มต้นในช่วงปลายทศวรรษ 1960 ศิลปะสตรีนิยมเป็นความพยายามในการสร้างบทสนทาระหว่างผู้ชมกับตัวผลงานทัศนศิลป์ จากมุมมองที่ถูกกดดันของผู้หญิงซึ่งไม่ได้เพียงมุ่งหวังเพียงถ่ายทอดออกมาในเชิงสุนทรีย์ะที่มีในผลงาน หากแต่เป็นความต้องการกระตุ้นและสร้างคำถามแก่ผู้ชมที่มีต่อพื้นที่ทางสังคม การเมือง การตั้งคำถามนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความเท่าเทียม และเพื่อส่งเสริมโอกาสของผู้หญิงในโลกศิลปะ ซึ่งอดีตผู้หญิงถูกจำกัดโอกาสและพื้นที่ด้วยอคติทางเพศ

ศิลปินสตรีนิยมจงใจหลีกเลี่ยงการสร้างสรรคผลงานในลักษณะที่เป็นแบบฉบับของศิลปินผู้ชาย เช่น จิตรกรรมและประติมากรรม ศิลปินส่วนใหญ่หันมาใช้เทคนิค วัสดุ และรูปแบบที่มีความร่วมสมัย เช่น การใช้เรื่อนร่างเป็นพื้นที่ในการสร้างงานผลงานทัศนศิลป์ ศิลปะสื่อการแสดง ภาพถ่ายและรวมถึงไฟโต้มนทาง ตลอดจนศิลปะติดตั้ง ศิลปะสตรีนิยมแพร่หลายไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของโลกอย่างรวดเร็ว มีส่วนสนับสนุนกลุ่มอื่น ๆ ที่ถูกกีดกันออกจากโลกศิลปะ ทั้งกลุ่มรักร่วมเพศ กลุ่มวัฒนธรรมใต้ดิน หรือกลุ่มคนชายขอบที่อยู่ในวัฒนธรรมชนเผ่าห่างไกล ให้มีพื้นที่ในโลกศิลปะได้อย่างภาคภูมิใจ²⁵

²⁴ สรรเสริญ สันติธัญวงศ์, *ศิลปะในศตวรรษที่ 20*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (มหาวิทยาลัยศิลปากร : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), 64-69.

²⁵ เรื่องเดียวกัน, 254-256.

7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านแนวความคิด

1. ชะลูด นิ่มเสมอ

“คล้ายบันทึกประจำวัน แต่เป็นการบันทึกความรู้สึกนึกคิดของเราซึ่งไม่สามารถที่จะเขียนเป็นตัวอักษรได้ แต่เราก็จะขีดเขียนไปตามความรู้สึก ในขณะที่ช่วงหนึ่งของวัน ของอีกวันและอีกวัน มันก็เปลี่ยนแปลง แต่เราก็ยังเป็นแนวเดิม เพราะชีวิตเราก็ไม่เปลี่ยนไปมาก”²⁶ เป็นบทสัมภาษณ์ของศิลปินถึงทัศนคติการสร้างสรรคงานวาดเส้นของตนเอง โดยส่วนใหญ่ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบลักษณะของ “ผู้หญิง” มีความหลากหลายของช่วงวัย อิริยาบถ รวมไปถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยถ่ายทอดผ่านรูปทรงที่สมถะ เรียบง่าย เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของศิลปิน

“ผู้หญิง” ในผลงานของศิลปินนั้นไม่ใช่ตัวแทนของคน แต่มันเป็นความรู้สึกของตนเองมากกว่า มันคือความอ่อนหวานนุ่มนวล ซึ่งมีที่มาจากผู้หญิงและไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าจะเป็นลูกสาวหรือว่าแม่ แต่มันเป็นตัวของตัวเองมากกว่า เป็นความรู้สึกของตัวเองที่ใช้รูปของผู้หญิงเป็นตัวแทน²⁷

ภาพที่ 17 ภาพผลงานของชะลูด นิ่มเสมอ

ที่มา : <http://www.queengallery.org/en/exhibitions/past/exhibition?exhibition=7855>, สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 18 ภาพผลงานของชะลูด นิ่มเสมอ

ที่มา : <http://www.bacc.or.th/event/616.html>, สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

²⁶ ชะลูด นิ่มเสมอ, *สายธารแห่งชีวิต*, 2553.

²⁷ เรื่องเดียวกัน.

ภาพที่ 19 ภาพผลงานของชะลูด นิมเสมอ

ที่มา : https://www.tripadvisor.co.uk/LocationPhotoDirectLink-g641719-d7201897-i227205393-Khao_Yai_Art_Museum-Pak_Chong_Pak_Chong_District_Nakhon_Ratchasima_Provi.html, สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

2. อนุพงษ์ จันทร

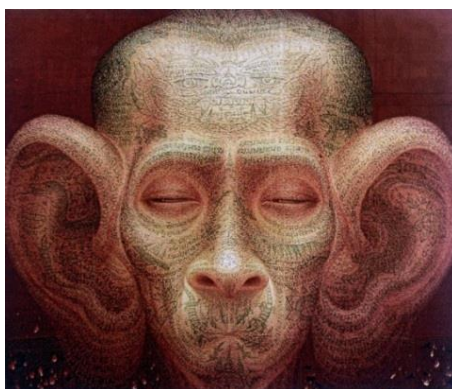
ในปัจจุบันอำนาจเงิน ทำให้ศีลธรรมความเป็นมนุษย์ลดต่ำลง สังคมปั่นป่วน วุ่นวาย มนุษย์ต่างคนต่างตื่นรนเอาตัวรอด จนละเลยหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา เป็นหนึ่งในเหตุซึ่งก่อให้เกิดการล่มสลายของสถาบันครอบครัว แผ่ขยายเป็นวงกว้างไปสู่สถาบันต่าง ๆ รวมถึงสถาบันศาสนา

ความถดถอยของพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน เกิดจากการประพุดิตนผิดพระธรรมวินัยของพระสงฆ์ซึ่งเป็นเนื้อนาบุญ ทำหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า จนสร้างความสลดหดหู่ สะเทือนอารมณแก่ศิลปินเป็นอย่างมาก เกิดเป็นแรงบันดาลใจมาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ถึงแม้ผลงานแสดงออกในรูปแบบทิวทัศน์ แต่ก็แฝงเพื่อสะท้อนและมุ่งหมายไปในทางเกื้อกูลศีลธรรม ส่งเสริมการยกระดับจิตใจของมนุษย์ ก่อเกิดพุทธิปัญญา โดยชี้ให้เห็นว่าเวรกรรมเป็นเรื่องจริง บุญ-บาป ขึ้นอยู่กับการกระทำอันดีชั่วของตนเอง

ศิลปินสะท้อนแนวคิดผ่านภาพลักษณะของเปรตที่มีรูปลักษณ์คล้ายนักบวชในพุทธศาสนา โดยนำเรื่อง “เปรตภูมิ” ซึ่งเป็นคติความเชื่อในเรื่อง ไตรภูมิ ปรากฏเป็นวรรณกรรม ภาพจิตรกรรมฝาผนัง สมุดข่อย ภาพพระบฏ มาเป็นกุศโลบายใช้เตือนสติมนุษย์ให้เห็นถึงผลบาปผลบุญที่ได้กระทำไว้ และสร้างสำนึกให้ตั้งอยู่บนรากฐานของศีลธรรมอันดีงาม

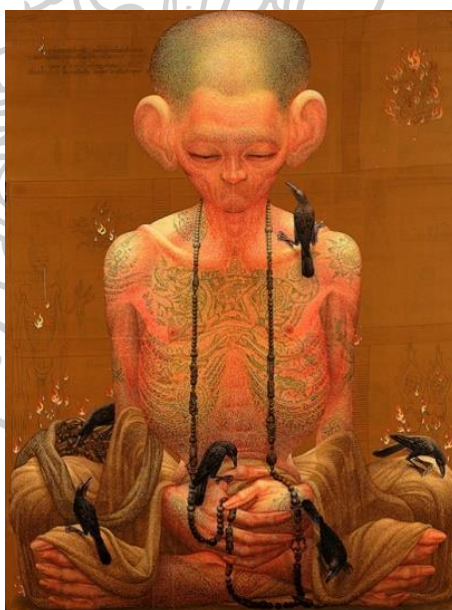
ศิลปินถ่ายทอดแนวความคิดผ่านผลงานจิตรกรรมแบบสื่อผสม โดยเลือกใช้ “ผ้าจิวร” ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มของพระภิกษุ สามเณรในพระพุทธศาสนา เป็นพื้นหลังของผลงานเพื่อให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปทรง และแนวความคิดเรื่อง “เปรตวิสัย” ได้รับแรงบันดาลใจจากงาน

จิตรกรรมตามคติความเชื่อโบราณของไทย ผสมผสานกับรูปทรงอื่น ๆ ที่พบเห็นจากสภาพสังคม และวิถีชีวิตในสังคมปัจจุบัน²⁸

ภาพที่ 20 ภาพผลงานของ อนุพงษ์ จันทร์

ที่มา : http://www.thapra.lib.su.ac.th/ArtThesis46-57/ARTperson/2549_%20Anu%20pong%20Chantorn.html, สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 21 ภาพผลงานของ อนุพงษ์ จันทร์

ที่มา : http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artdetail.php?item_id=860, สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

²⁸ เปรตวิสัย, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002530.

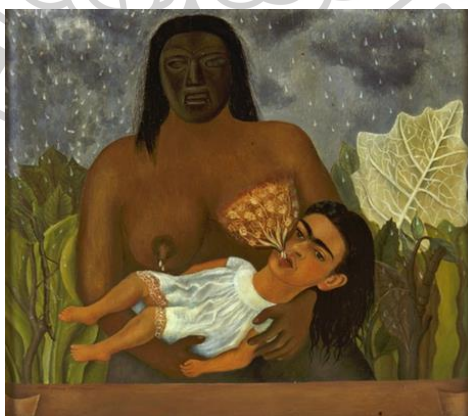
อิทธิพลจากศิลปินต่างประเทศด้านแนวความคิด

1. Frida Kahlo

งานจิตรกรรมของ Kahlo ได้รับแรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติ ข้าวของเครื่องใช้ ศิลปะพื้นบ้านของเม็กซิกัน รวมทั้งการเมืองการปกครองภายในประเทศในช่วงเวลานั้น แต่สิ่งที่ส่งอิทธิพลต่อผลงานมากที่สุดคือประสบการณ์ความเจ็บป่วยทางด้านร่างกายตั้งแต่วัยเด็กของเธอ

เมื่อ Kahlo อายุ 6 ขวบ เธอป่วยเป็นโปลิโอทำให้ขาข้างขวาเล็กกว่าขาข้างซ้าย เธอจำเป็นต้องออกจากโรงเรียน ต่อมา Kahlo ได้เข้าเรียนชั้นอนุบาลและชั้นประถมพร้อมกับ Cristina น้องสาวของเธอ และเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกวิชาชีพ ซึ่งเป็นที่ที่เธอถูกทารุณกรรมทางเพศโดยครูผู้หญิงในโรงเรียน ในวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2468 Kahlo ประสบอุบัติเหตุรถบัสที่นั่งชนกับรถราง ทำให้เธอได้รับบาดเจ็บสาหัสตั้งแต่กระดูกไหปลาร้าจนถึงกระดูกส่วนขา แท่งเหล็กที่เป็นชิ้นส่วนของรถรางแทงทะลุผ่านกระดูกเชิงกรานของเธอ จากอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นผลให้ Kahlo ต้องได้รับการผ่าตัดมากกว่า 35 ครั้ง เป็นผลให้เธอไม่สามารถมีลูกได้ และต้องสวมเสื้อรัดลำตัว (Corset) นั่งเก้าอี้รถเข็นไปตลอดบั้นปลายของชีวิต

หลังเกิดอุบัติเหตุเธอเข้าสู่อาชีพศิลปินอย่างเต็มตัว Kahlo ได้แต่งงานกับ Diego Rivera ในขณะนั้นเค้าเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงในเม็กซิโก แต่ชีวิตแต่งงานของเธอก็ไม่ราบรื่นนัก ทั้งความผิดหวังจากการแต่งงาน การแท้งลูกและอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง ผลงานของ Kahlo จึงเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ของความเจ็บป่วย ความตาย วัฒนธรรมท้องถิ่น เชื้อชาติ ความเป็นสตรีเพศ และสะท้อนถึงการเมืองการ

ภาพที่ 22 ภาพผลงานของ Frida Kahlo

ที่มา : <https://mydailyartdisplay.wordpress.com/tag/my-nurse-and-i-by-frida-kahlo/>, สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 23 ภาพผลงานของ Frida Kahlo

ที่มา : <http://fermuugaar.blogspot.com/2013/06/las-dos-fridas-el-cuerpo-desgarrado-de.html?m=0>, สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561.

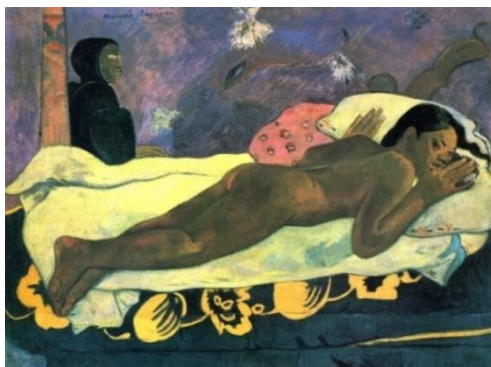
2. Paul Gauguin

Gauguin เติบโตในเมืองลิมา ประเทศเปรู ซึ่งเมืองนี้ได้สร้างภาพประทับใจให้เขาและแสดงออกในผลงานทัศนศิลป์ในเวลาต่อมา เริ่มต้นการการผจญภัยในท้องทะเล โดยทำงานเป็นลูกเรือในเรือเดินสมุทร ต่อมาเข้ารับราชการทหารกับราชนาวีฝรั่งเศส และทำงานเกี่ยวกับการเงินการลงทุนจนประสบความสำเร็จในอาชีพค้าหุ้น จากอาชีพลูกเรือเดินสมุทรอาจเป็นเหตุผลให้ศิลปินหลงใหลในท้องทะเล

เมื่อ Gauguin เริ่มเขียนรูปร่างอย่างจริงจังเขาได้ละทิ้งปารีสไปยังหมู่เกาะตาฮิติ เพราะเชื่อว่าการจะสร้างผลงานศิลปะที่ดีต้องได้รับแรงบันดาลใจจากชีวิตและธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ศิลปินยังได้รับอิทธิพลจากการระบายสีบนกระจกแล้วใช้โลหะเชื่อมติดกัน (Stain glass) ซึ่งพบมากในโบสถ์แบบกอธิก อีกทั้งการศึกษาจากสมุดภาพประกอบของเด็ก และภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่น ซึ่งในขณะนั้นได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเป็นอย่างมากในฝรั่งเศส

ผลงานจิตรกรรมของ Gauguin นั้นถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อศิลปะแบบ Symbolism เพราะมีความเข้มข้นทางอารมณ์ความรู้สึก มีรูปแบบของศิลปะ Primitivism และการเขียนภาพแบบจิตรกรรมท้องทุ่ง (Pastoral) กล่าวคือ ศิลปินได้ถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อของชาวพื้นเมือง โดย Gauguin เลือกใช้สีสันจัดจ้าน ไม่มีเงา รูปทรงแบนและเรียบง่าย ในบางครั้งอาจมีรูปทรงที่บิดเบี้ยว โดยใช้เทคนิค Cloisonism-Cloison ในภาษาฝรั่งเศส แปลว่า

เครื่องกันแบ่งแยกเป็นส่วนๆ นำไปสู่รูปแบบการเขียนที่เรียกว่า สังเคราะห์นิยม (Synthetism) ถือได้ว่า Gauguin เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อศิลปะแบบ Symbolism ²⁹

ภาพที่ 24 ภาพผลงานของ Paul Gauguin

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%AD%E0%B8%A5_%E0%B9%82%E0%B8%81%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B9%87%E0%B8%87, สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 25 ภาพผลงานของ Paul Gauguin

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%AD%E0%B8%A5_%E0%B9%82%E0%B8%81%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B9%87%E0%B8%87, สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561.

²⁹ สรรเสริญ สันติธนะวงศ์, ศิลปะในศตวรรษที่ 20, พิมพ์ครั้งที่ 1 (มหาวิทยาลัยศิลปากร : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), 46-48.

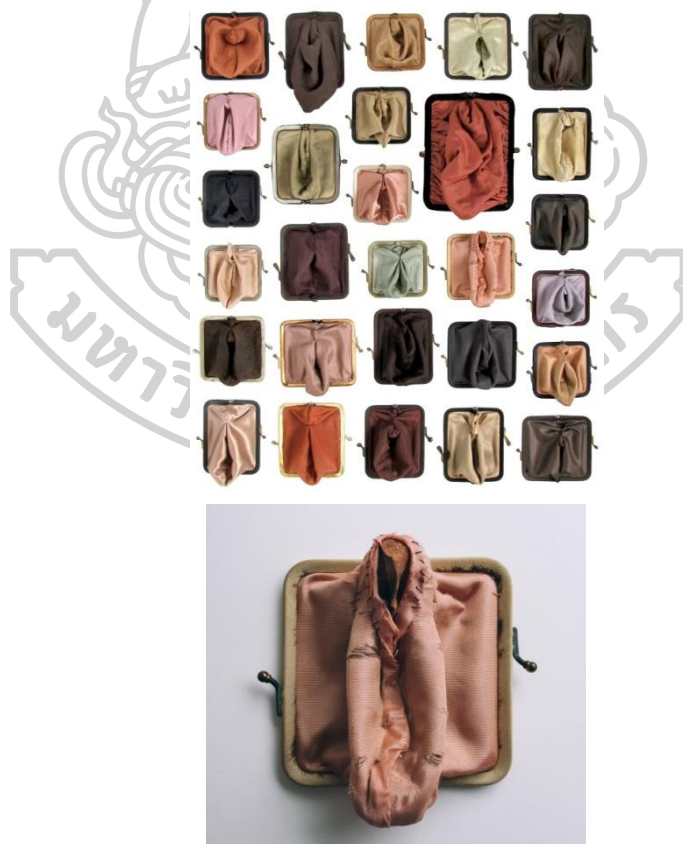
3. Suzanna Scott

การเติบโตในครอบครัวโปรเตสแตนต์ที่เคร่งครัด จึงทำให้เรื่องเพศถือเป็นเรื่องลึกลับ และต้องปิดบังซ่อนเร้น แต่เมื่อศิลปินได้ศึกษากายวิภาค กลับมองเห็นว่าอัตลักษณ์ทางเพศของมนุษย์ เป็นสิ่งที่สวยงามน่าหลงใหล คือความงดงามตามธรรมชาติ มีใช้สิ่งที่น่าอับอายของเพศหญิง

Suzanna เลือกใช้กระเป๋าใส่เหรียญที่เห็นผู้หญิงใช้จนชินตา กระเป๋าแต่ละใบมี ร่องรอยชำรุดบนเนื้อผ้า คราบสนิมหรือร่องรอยอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้งานเป็นเสน่ห์ที่ศิลปินเลือก นำมาถ่ายทอดและใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปินนำเสนอผลงานศิลปะในรูปแบบจัดวาง โดยนำผลงานชิ้นเล็ก หลาย ๆ ชิ้นที่มี รายละเอียดที่แตกต่างกันมาจัดวางร่วมกัน โดยศิลปินต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามและคุณค่าของ สตรีเพศ ความเสมอภาคของมนุษย์ทั่วโลก ในทัศนะของศิลปินเห็นว่า สตรีนิยมไม่ได้เป็นเพียงแค่เรื่องของผู้หญิง แต่คือความเท่าเทียมของทุกเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และลัทธิความเชื่อ

Suzanna มีความสนใจงานเย็บปักถักร้อยมาตั้งแต่ในวัยเด็กจึงได้เลือกใช้เทคนิคนี้มาใช้สร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งงานเย็บปักยังเป็นงานที่สื่อถึงความเป็นเพศหญิงได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ภาพที่ 26 ภาพผลงานของ Suzanna Scott

ที่มา : <http://suzannascott.blogspot.com/2016/04/the-female-complex.html>, สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561.

อิทธิพลจากศิลปินด้านรูปแบบ

1. ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์

จากประสบการณ์ศิลปินเห็นบุคคลในครอบครัวต้องลำบาก ดิ้นรน ต่อสู้ด้วยความเหนื่อยอ่อน จน “ดูเหมือนแสงสว่างในชีวิตจะหลงลืมชีวิตบางคน” ในชีวิต ๆ หนึ่งมีวิถีความเป็นไป ตั้งแต่เกิด ดำรงอยู่ และจบจนวาระสุดท้ายที่แตกต่างหรือคล้ายคลึง

แต่ในทุก ๆ เส้นทางชีวิตต่างเผชิญกับปัญหา ประสบความยากลำบาก ความเหงา ความพลัดพราก ความเจ็บช้ำทั้งกายและใจ สิ่งต่าง ๆ ที่พรรณนามานี้ล้วนคือเหตุแห่งทุกข์ทั้งสิ้น ดังตลาคตซึ่งกล่าวไว้ว่า “ทุกสิ่งบนโลกล้วนเป็นทุกข์”

แต่ในทัศนคติของศิลปินหากมนุษย์มีความเมตตาอาทร ความอ่อนโยน จากความรู้สึกเหล่านี้จะช่วยแบ่งเบาปิดผ่อนความทุกข์ให้จางลงได้ ศิลปินจึงต้องการให้ผู้คนในสังคมตระหนักถึงความดงามในข้อนี้ ก่อนที่อำนาจของสังคมวัตถุนิยมจะพรากความเมตตาอาทรไปจากจิตใจ และกลบเกลื่อนให้ลืมเลือนความเป็นเมืองพุทธศาสนา

โดยศิลปินได้สะท้อนแนวความคิดออกมาในงานทัศนศิลป์ โดยได้ให้คำจำกัดความรูปแบบผลงานไว้ว่าจิตรกรรมสื่อผสม (Mixed Media Painting) คือ เขียนภาพ Portrait โดยถ่ายทอดให้ใกล้เคียงกับลักษณะที่ตาเห็นมากที่สุดเพื่อแสดงความรู้สึก จิตวิญญาณ ความโดดเดี่ยว ความทุกข์ ความเศร้าภายในส่วนลึกของจิตใจ ซึ่งนำมาจัดวางร่วมกับวัสดุ โดยที่วัสดุนั้นไม่มีข้อจำกัดตายตัว อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติหรือเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นโดยผ่านกรรมวิธีของมนุษย์ เพื่อสะท้อนเรื่องราว วิถีชีวิต ของผู้คนในสังคมที่ศิลปินต้องการถ่ายทอด³⁰

ภาพที่ 27 ภาพผลงานของ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์

ที่มา : <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artist.php?artist=126>, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

³⁰ วิถีชีวิตและจิตวิญญาณในสังคมไทยปัจจุบัน, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000001297.

ภาพที่ 28 ภาพผลงานของ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์

ที่มา : <https://sites.google.com/site/nityagallery/silpa-se-xrrei-yl/xacary-pradisth-tang-prasath-wngs>, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

2. อรรถพร นิยมาลัยแก้ว

หากมนุษย์ยังวนเวียนอยู่ในวัฏสงสาร การล่วงเลยของ “สังขาร” เป็นการเปลี่ยนแปลงหนึ่งที่ทุก ๆ ชีวิตต้องเผชิญ คือสังขารของชีวิต ในพุทธศาสนาเรียกว่า “ไตรลักษณ์” หรือลักษณะสามประการ ได้แก่ ความเป็นจริง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา สิ่งทั้งหลายล้วนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สภาวะทางกาย ทางใจ

หากเมื่อพิจารณาแล้วจะเกิดความสังเวชใจ ไม่มีความหมายแห่งความเป็นตัวตน ไม่มีลักษณะอันใดที่เรายึดถือได้ จากการที่ศิลปินสังเกตการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ทำให้เห็นร่างกายที่ร่วงโรยลงอย่างช้า ๆ ของบุคคลที่ศิลปินมีความผูกพัน คือ บิดา มารดา จึงเกิดหวาดหวั่นภายในจิตใจว่าจะเสียบุคคลอันเป็นที่เคารพรักไป

แต่กระนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้เป็นสังขารของชีวิตที่มีอาจมีใครหลุดพ้นได้ จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมประกอบร่วมกับงานทัศนศิลป์รูปแบบจัดวาง (Installation Art) โดยวิธีการเขียนภาพจิตรกรรมบนผ้าโปร่งแสงที่พับซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น และใช้เส้นด้ายซึ่งเป็นวัสดุที่บอบบางมาถักทอร่วมกับวัตถุที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของบุคคลในครอบครัว เพื่อสะท้อนถึงความเปราะบาง ไม่จีรังของสังขารมนุษย์ ซึ่งการถักทอเส้นด้ายให้เป็นเส้นแนวตั้งก็เพื่อแทนค่าความเสื่อมสลายของรูปทรง อีกทั้งศิลปินเลือกใช้สีเอกรงค์โทน (Monochrome) เทา ดำ น้ำตาล น้ำเงินเพื่อแทนค่าความรู้สึกการเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ของสังขาร³¹

³¹ สารระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000004387.

ภาพที่ 29 ภาพผลงานของ อรรถพร นิมมาลัยแก้ว

ที่มา : [http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&_name=Uttaporn%20Nimma laikaew](http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&_name=Uttaporn%20Nimma%20laikaew), สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2561

ภาพที่ 30 ภาพผลงานของ อรรถพร นิมมาลัยแก้ว

ที่มา : <https://www.catdumb.com/uttaporn-nimmalaikeaw-064/>, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

3. ทิวเนตร แยมมณีชัย

ผู้คนในชนบทไทยมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย สอดคล้องไปกับธรรมชาติ การสร้างเครื่องมือเครื่องใช้จึงกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยวัสดุ วัตถุ ส่วนใหญ่ที่นำมาสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ได้มาจากธรรมชาติ และวิธีการทำก็เป็นเอกลักษณ์ซึ่งแตกต่างกันไปตามปัจจัยแวดล้อม

ด้วยความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เกิดเป็นแรงบันดาลใจแก่ศิลปินนำเครื่องใช้พื้นบ้านมาเป็นสื่อแสดงออกถึงความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งระหว่างวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทกับธรรมชาติ ถ่ายทอดผ่านผลงานประติมากรรมรูปแบบสื่อผสม โดยนำเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านของไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้ง วัสดุ รูปทรง พื้นผิว และการใช้งานมาประกอบสร้าง ก่อรูปเป็นผลงานทัศนศิลป์ตามแนวความคิดของศิลปิน เพื่อสะท้อนความงามของภูมิปัญญาของผู้คนในท้องถิ่น³²

ภาพที่ 31 ภาพผลงานของ ทิวเนตร แยมมณีชัย

ที่มา : http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artdetail.php?item_id=772, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

³² รูปทรงพื้นบ้าน, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002538.

ภาพที่ 32 ภาพผลงานของ ทิพนนตร แยมมณีชัย

ที่มา : http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artdetail.php?item_id=772, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านเทคนิค

1. เมตตา สุวรรณศรี

ศิลปินนำรูปวาดลายเส้นที่บิดเบี้ยวของลูกชายที่ใช้ศิลปะในการบำบัดอาการออทิสติกมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สังคมเห็นคุณค่าของศิลปะบำบัด เพื่อเป็นกำลังใจแก่แม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ และสะท้อนความรัก สายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างแม่และลูกชาย

ผลงานทัศนศิลป์แบบจัดวาง โดยใช้เทคนิคประติมากรรมแบบ Soft Sculpture ศิลปินเลือกใช้เทคนิคการถักโครเชต์ (Crochet) ที่ต้องใช้ความพยายามในการควักเข็มขึ้นลงนับล้านครั้ง ด้วยไหมสีขาวหรือสีครีมเส้นเส้นเล็ก ๆ ห่อคลุมบนโครงเหล็กก่อเป็นรูปตามลายเส้น Contour Drawing ของลูกชาย เพื่อสะท้อนถึงความรัก สายใยความผูกพันระหว่างแม่และลูกในสายเลือด³³

³³ สายใยแห่งความรักของแม่, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download>.

ภาพที่ 33 ภาพผลงานของ เมตตา สุวรรณศร

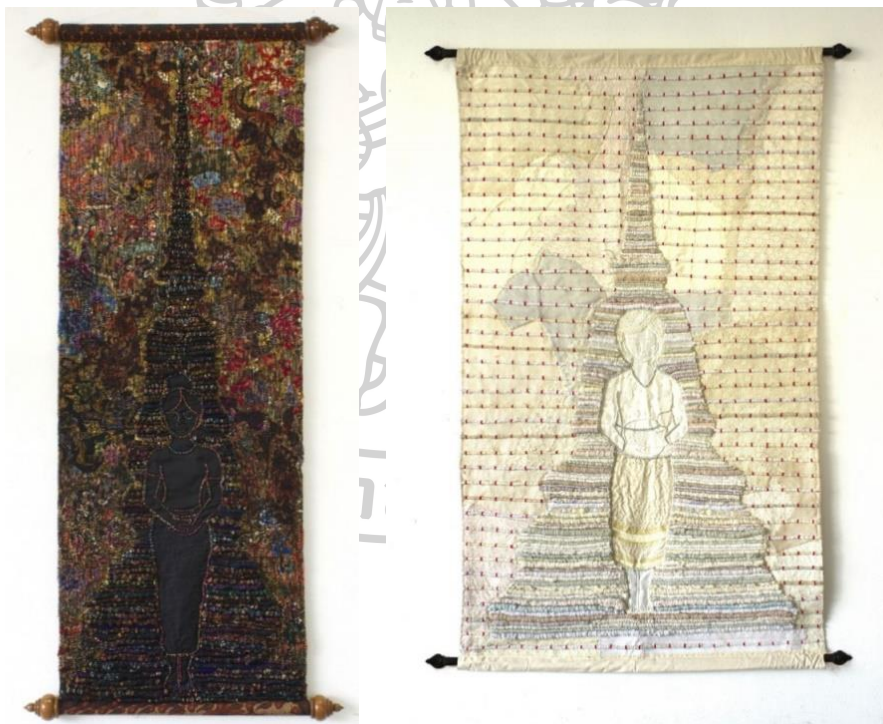
ที่มา: <http://psgartgallery.tumblr.com/post/116713713424/%E0%B8%AB-%E0%B8%A7%E0%B8%82-%E0%B8%AD-%E0%B9%80%E0%B8%AA-%E0%B8%99%E0%B9%83%E0%B8%A2%E0%B9%81%E0%B8%AB-%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A2>, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561.

2. หทัยรัตน์ มณีรัตน์

“เจดีย์” ในพุทธศาสนาสร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระพุทธรูป บรรจุอัฐิ หรือเพื่อเป็นอนุสรณ์ของความรัก ความบูชา อุทิศถวายแก่บุคคลที่ล่วงลับ

จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจให้ศิลปินนำประเพณีการสร้างเจดีย์มาสร้างสรรค์เป็นผลงานเพื่อระลึกถึงมารดาผู้ล่วงลับ ถ่ายทอดผ่านผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม โดยนำผ้าที่มารดาเคยใช้ในชีวิตประจำวันขณะยังมีชีวิต มาถักทอด้วยเทคนิคพื้นบ้านไทยร่วมกับวัตถุ สิ่งของ เครื่องใช้ประจำตัวของมารดา ซึ่งข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ เปรียบเสมือนบันทึก ที่บันทึกเรื่องราวความรัก ความผูกพันระหว่างแม่กับลูกสาว

ศิลปินนำผ้าไปย้อมสีให้สอดคล้องกับแนวความคิด เพื่อสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่ต้องการแสดงความเทิดทูน ความระลึกแก่ผู้เป็นมารดา โดยใช้ “เจดีย์” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา มาเป็นสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างตนเองกับบุพการี โดยมีรูปแบบของผลงานมีทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ³⁴

ภาพที่ 34 ภาพผลงานของ หทัยรัตน์ มณีรัตน์

ที่มา : <http://www.artbangkok.com/?p=11549>, สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561

³⁴ “เจดีย์” ของแม่, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002524.

ภาพที่ 35 ภาพผลงานของ หทัยรัตน์ มณีรัตน์

ที่มา : http://www.thapra.lib.su.ac.th/ArtThesis46-57/ARTperson/2549_%20Hathairat%20Maneerat.html, สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561.

3. อิมพัย สุวัฒน์ศิลป์

เมื่อผู้เป็นพ่อได้ตัดผมที่ตั้งใจไว้ยาวนานหลายปีมอบให้แก่ลูกสาวทั้ง 4 คน เพื่อแสดงถึงความรักที่ผู้เป็นพ่อมิต่อลูก ศิลปินจึงเริ่มเก็บสะสมเส้นผมของตนเองและบุคคลในครอบครัวที่หลุดร่วงในแต่ละวัน ซึ่งเส้นผมที่หลุดร่วงเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงความเสื่อมสลาย ไม่จีรังของสังขารมนุษย์

สิ่งมีชีวิตทุกชีวิตที่เกิดขึ้นบนโลก ไม่ว่าจะเป็พืช สัตว์ หรือมนุษย์ ต่างมีสิ่งบ่งชี้ถึงต้นกำเนิดหรือบรรพบุรุษ เส้นผม เป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางสายเลือดได้โดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ศิลปินจึงนำเส้นผมของตนเองและบุคคลในครอบครัวที่หลุดร่วงมาผูกมัด เย็บ ปัก ร้อย คลุม ห่อหุ้มร่วมกับวัสดุที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นโครงสร้างหลัก ส่วนเส้นผมที่นำมาถักทอเป็นส่วนรายละเอียดในผลงานทัศนศิลป์รูปแบบสื่อผสม ประสพการณ์ที่เกิดขึ้นกับสิ่งของเหล่านั้นมีเรื่องราวที่ต่างกัน และสิ่งของแต่ละชิ้นให้อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไปด้วย เช่น ช่วงเวลาที่พ่อป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย ศิลปินเลือกใช้สิ่งของที่พ่อใช้ในขณะนั้น เช่น หมอนขิด กระดาษที่ผู้เป็นพ่อใช้เขียนข้อความเพื่อสื่อสารความต้องการแทนการพูด ทั้งสองสิ่งนั้นจึงเป็นตัวแทนของผู้เป็นพ่อในช่วงเวลาดังกล่าว³⁵ เป็นสื่อสะท้อนแนวความคิดของศิลปิน

³⁵ เส้นผม : สายใยครอบครัว, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000001869

ภาพที่ 36 ภาพผลงานของ อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์

ที่มา : http://31century.org/dnaimhathai_suwattanasilp/, สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561.

4. สันติ หวังขึ้น

การเกิดเป็นลูกอีสานจึงซึมซับวิธีการผูกมัดซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาอย่างช้านาน เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

วัตถุประสงค์ในการถักทอนอกจากตอบสนองการประกอบอาชีพ ยังสร้างขึ้นเพื่อรับใช้ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม โดยเฉพาะพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ศาสนา โดยทำขึ้นเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว

ศิลปินซึมซับเทคนิคการผูกมัด ถัก ร้อยรัด จากสภาพแวดล้อมของครอบครัวและวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน เป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ผูกพันอย่างแนบแน่นมาตั้งแต่วัยเยาว์

จึงเล็งเห็นคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญา เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
รูปแบบจัดวาง ด้วยวิธีการนำเชือกชนิดต่าง ๆ ไปถักเป็นผลงานชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำผลงานแต่ละชิ้นมา
ห้อย แขนวน ให้เกิดสีและจังหวะให้เกิดเป็นรูปทรงแบบนามธรรมที่ต้องการตรงตามแนวคิด³⁶

ภาพที่ 37 ภาพผลงานของ สันติ หวังชื่น

ที่มา : [http://www.thapra.lib.su.ac.th/ArtThesis46-57/ARTperson/2557_Santi% 20%20Wangchuan.html](http://www.thapra.lib.su.ac.th/ArtThesis46-57/ARTperson/2557_Santi%20%20Wangchuan.html), สืบค้นเมื่อ
11 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 38 ภาพผลงานของ สันติ หวังชื่น

ที่มา : https://www.facebook.com/boontom86?epa=SEARCH_BOX, สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2561

³⁶ งานถักทอ, [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นจาก :
http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000010992

อิทธิพลจากศิลปินต่างประเทศด้านเทคนิค

1. Ernesto Neto

ผลงานของ Ernesto ได้แรงบันดาลใจมาจาก Biomorphic หรือศิลปะชีวรูป คือ รูปร่าง รูปทรงของสิ่งมีชีวิตมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน เช่น อะมีบา รูปร่างของเซลล์พืช หรือเซลล์สัตว์ เป็นต้น ซึ่งเป็นมนทัศน์ แนวคิด วิธีการสร้างสรรค์ผลงานแบบหนึ่งของงานทัศนศิลป์แบบนามธรรม

ผลงาน Soft Sculpture มีรูปทรงที่เรียบง่ายแบบ Minimalism คือสิ่งต่าง ๆ ที่ศิลปินนำมาประกอบรวมกันต้องมีความเรียบง่ายมากที่สุด รูปทรงได้รับการขัดเกลาและลดทอนจนเหลือเพียงแก่นแท้ ซึ่งมีเพียงรูปทรงเรขาคณิตเท่านั้นที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นรูปทรงที่บริสุทธิ์ และผลงานยังสามารถวัดค่านวนได้

ผลงานประติมากรรมของ Ernesto เป็นอุโมงค์ขนาดใหญ่ที่ผู้เข้าชมสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผลงานได้ด้วยการนั่ง นอนหรือกระทั่งเดินลอดผ่านอุโมงค์งาน สร้างสรรค์โดยเทคนิคถักโครเชต์ด้วยเส้นไพล่อน ซึ่งเป็นวัสดุที่อ่อนนุ่มถักทอหุ้มเม็ดโพลีเมอร์และเครื่องเทศหลากหลายชนิดจำนวนมากไว้ภายใน และแขวนผลงานให้ห้อยลงมาจากเพดานด้วยน้ำหนักและแรงโน้มถ่วง ซึ่งผลงานส่วนใหญ่จะลอยอยู่เหนือพื้นหลายฟุต

ภาพที่ 39 ภาพผลงานของ Ernesto Neto

ที่มา : <http://thisistomorrow.info/articles/ernesto-neto-the-body-that-carries-me>, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 40 ภาพผลงานของ Ernesto Neto

ที่มา : <https://www.artgallery.nsw.gov.au/collection/works/276.2002/>, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

2. Agata Oleksiak

Olek ใช้การถักโครเชต์เป็นภาษาในการสื่อสารเชื่อมโยงระหว่างร่างกายกับแนวความคิด โดยได้รับแรงบันดาลใจจากภาพยนตร์ที่ได้รับชม เรื่องราวของผู้ลี้ภัย ความสูญเสียในช่วงสงครามรวมทั้งสิทธิสตรีในประเทศอินเดีย

รูปแบบผลงานของ Olek นั้นเป็นผลงานประติมากรรม กล่าวคือศิลปินทำการถักห่อหุ้มวัตถุหรือสถานที่ ที่สามารถตอบสนองต่อแนวความคิด ศิลปินเลือกใช้เทคนิคการถักเชื่อมต่อกันด้วยเส้นผ้า ซึ่งจะมีความแข็งแรงกว่าการใช้ผ้าเพียงเส้นเดียวมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แต่ถ้าหากตัดส่วนใดส่วนหนึ่งออก สายสัมพันธ์ที่ซับซ้อนนั้นจะแยกออกจากกันเปรียบเสมือนการคลี่คลายปมปัญหาที่ซ่อนอยู่หลังผลงาน

ศิลปินเลือกใช้เทคนิคการถักโครเชต์มาสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสื่อสารและถ่ายทอดแนวความคิดเรื่องสิทธิสตรี สิทธิทางเพศและเสรีภาพในการแสดงออก โดยใช้ปรัชญา “ชีวิตและศิลปะจะแยกออกจากกันไม่ได้”

ภาพที่ 41 ภาพผลงานของ Agata Oleksiak

ที่มา : https://www.huffingtonpost.com/jaime-rojo-steven-harrington/olek-womens-shelter-delhi_b_6935794.html, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 42 ภาพผลงานของ Agata Oleksiak

ที่มา : <https://www.thisiscolossal.com/2016/09/artist-olek-covers-a-house-in-finland-with-pink-crochet/>, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

3. Chiharu Shiota

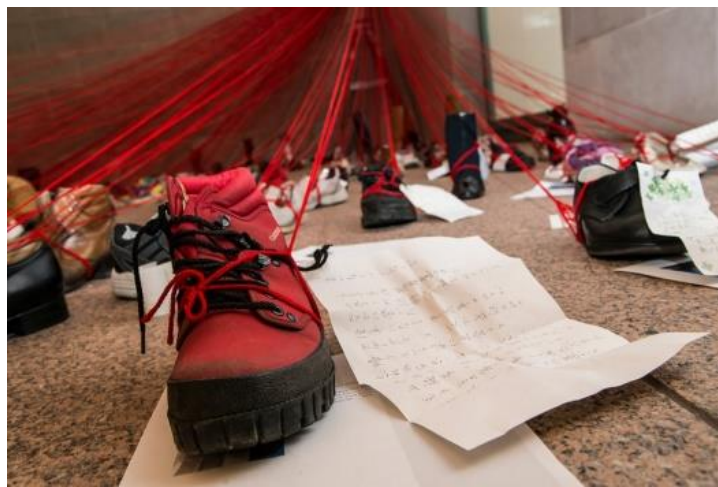
Shiota เริ่มกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการรวบรวมกุญแจ รองเท้า กระเป๋า เดินทาง หรือวัตถุอื่น ๆ จากผู้คนที่ทั่วไปที่ไม่ได้ใช้สิ่งของเหล่านั้นแล้ว จากสาเหตุที่แตกต่างกันพร้อมด้วยเขียนข้อความที่เขียนใส่กระดาษโดยบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์ ของพวกเขาที่มีร่วมกับสิ่งของเหล่านั้น เช่น รองเท้าคู่หนึ่งที่ส่งมาจากคนที่ต้องนั่งรถเข็น เขาซื้อรองเท้าคู่นี้พร้อมความหวังที่จะเดินได้อีกครั้ง แต่เมื่อเขาตระหนักได้ว่าเขาไม่สามารถเดินได้อีก เขาจึงส่งรองเท้าคู่นี้พร้อมบันทึกที่บอกเล่าเรื่องราวให้แก่ศิลปิน Shiota เล็งเห็นว่าวัตถุที่เคยผ่านการใช้งานต่างมีความทรงจำของเจ้าของเดิมอัดแน่นอยู่ จึงนำมาเป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการถักทอ เกิดเป็นสายใยที่เชื่อมโยงระหว่างความทรงจำของวัตถุในแต่ละชิ้น

ศิลปินนำเสนอผลงานในรูปแบบศิลปะจัดวาง โดยการนำวัตถุที่รวบรวมได้มาถักทอจนกระทั่งมีรูปทรงคล้ายกับอุโมงค์ ที่ให้ความรู้สึกเหมือนเป็นการมองผ่านความทรงจำ ซึ่งเราไม่สามารถเดินทางไปที่นั่นได้ แต่สามารถนึกถึงความทรงจำเหล่านั้นได้ ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานด้วยเส้นด้าย โดยการถักทอเส้นด้ายเส้นบาง ๆ ทีละเส้น เชื่อมโยงสอดประสานระหว่างวัตถุแต่ละชิ้น ความถี่-ห่าง ความยุ่งเหยิงของเส้นด้ายที่ถักทอขึ้นอยู่กับสภาวะอารมณ์ของศิลปินในขณะเวลานั้น

ภาพที่ 43 ภาพผลงานของ Chiharu Shiota

ที่มา : http://artresearchmap.com/exhibitions/chiharu-shiota-sleeping-is-like-death_25/, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

ภาพที่ 44 ภาพผลงานของ Chiharu Shiota

ที่มา : <https://artssummary.com/2014/12/03/perspectives-chiharu-shiota-august-30-2014-june-7-2015-at-arthur-m-sackler-gallery-washington-d-c/>, สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561.

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์หรือศิลปะที่ได้รับจากศิลปิน

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านแนวความคิด

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	ชุต นิเมเสมอ	บันทึกประจำวัน ที่ขีดเขียนไปตามอารมณ์ความรู้สึกในแต่ละช่วงเวลา	ใช้รูป “ผู้หญิง” แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่อ่อนโยนของตนเอง	จิตรกรรม	แนวความคิดและการใช้สัญลักษณ์สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างสรรค์ผลงาน
	เปรมวริสัย / อนุพงษ์ จันทพร	ศิลปะมุ่งหมายยกระดับจิตใจมนุษย์ ปลายทางเพื่อเกิดพุทธิปัญญาแตกาศิลปินสร้างสรรค์ผลงานไปในเรื่องราว ออกลก็เพื่อเตือนสติให้ผู้คนตั้งมั่นในศีลธรรมอันดีงาม ในปัจจุบันศีลธรรมของคนในสังคมเสื่อมลง พฤติกรรมของมนุษย์เลวทรามแม้กระทั่งพระสงฆ์พบว่าเสพแมถุน ศิลปินต้องการหยุดความเลวร้ายในสังคม โดยแสดงให้เห็นว่าเวรกรรมมีอยู่จริง บาปบุญขึ้นอยู่กับการกระทำ โดยแสดงผ่านภาพลักษณ์ของเปรมวริสัยในสังคมปัจจุบัน	ศิลปินได้นำรูปแบบความคิดจากงานจิตรกรรมไทยมาผสมผสานกับรูปทรงสภาพสังคมในปัจจุบัน ถ่ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรมแบบสื่อผสม	ศิลปินนำผ้าจีวรมาเป็นพื้นหลัง แล้วจึงเขียนเส้นบาง ๆ ทับลงไปทีละชั้น โดยให้วัสดุที่นำมาใช้เป็นพื้นหลังเป็นตัวกำหนดโครงสร้างโดยรวมของภาพ	อิทธิพลด้านการใช้สัญลักษณ์และการเลือกใช้วัสดุที่ตอบสนองต่อแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน (ต่อ)

อิทธิพลจากศิลปินต่างประเทศด้านแนวความคิด

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	Frida Kahlo	งานจิตรกรรมของ Kahlo ได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปะพื้นบ้านของเม็กซิโก แต่สิ่งที่สื่ออิทธิพลต่อผลงานมากที่สุดคือประสบการณ์ความเจ็บป่วยทางร่างกายตั้งแต่วัยเด็กของศิลปิน การถูกทารุณกรรมทางเพศในโรงเรียน อีกทั้งการความคิดที่รุนแรงจากการแต่งงานที่ล้มเหลว ผลงาน จึงเต็มไปด้วยสัญลักษณ์เกี่ยวกับ ความตาย วัฒนธรรมท้องถิ่น เชื้อชาติ และความไม่เป็นสตรีเพศ	งานจิตรกรรมที่สะท้อนถึงทัศนคติต่อสังคมเม็กซิโกในช่วงเวลานั้น ทั้งเรื่องการเมือง ความเหลื่อมล้ำทางเพศ และเรื่องราวส่วนตัวของศิลปิน โดยได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบมาจากเทพนิยายแอซเทค วัฒนธรรมพื้นเมืองและคาทอลิก	จิตรกรรม	แนวคิดสตรีนิยมและการใช้สัญลักษณ์ในการถ่ายทอดแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงาน
	Paul Gauguin	การเริ่มต้นทำงานเป็นลูกเรือพาณิชย์ของฝรั่งเศส อาจเป็นเหตุให้ศิลปินหลงใหลในท้องทะเล เมื่อGauguinเริ่มเขียนรูปอย่างจริงจังได้เดินทางไปยังหมู่เกาะตาฮิติเพราะศิลปินเชื่อว่ากรุงศรีอยุธยาและศิลปะที่ตัดตึงได้แรงบันดาลใจจากชีวิตและธรรมชาติที่บริสุทธิ์ และศิลปินยังได้รับอิทธิพลจากกระแสนิยมของศิลปะอิมเพรสชันนิสม์แบบทอริก อีกทั้งการศึกษาจากสภาพประภคอบของเด็ก และภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่นซึ่งในขณะนั้นได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเป็นอย่างมากในฝรั่งเศส	ผลงานของGauguinเน้นเขียนทิวทัศน์ ความรู้สึก มีรูปแบบของศิลปะ Primitivism กล่าวคือ ศิลปินได้ถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตวัฒนธรรม ความเชื่อของชาวพื้นเมือง โดยGauguinเลือกใช้สีสดใสจัดจ้าน ไม่มีเงา รูปทรงแบน และเรียบง่าย ในบางครั้งอาจมีรูปทรงที่บิดเบี้ยว นำไปสู่รูปแบบการเขียนที่เรียกว่า "สังเคราะห์นิยม"	จิตรกรรมโดยใช้เทคนิค Cloisonism-Cloison	การใช้สัญลักษณ์ในการถ่ายทอดแนว ความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน
	Suzanna Scott	การเติบโตในครอบครัวโปรเตสแตนต์ที่เคร่งครัดทำให้เรื่องเพศเป็นเรื่องลึกลับและต้องปิดบังซ่อนเร้น แต่ศิลปินกลับมองเห็นว่าอัตลักษณ์ทางเพศของมนุษย์เป็นสิ่งที่น่าสนใจ คือความงดงามตามธรรมชาติ มิใช่สิ่งที่น่าอับอายของเพศหญิง เลือกใช้กระดาษโปสเตอร์ยูมา เป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	ศิลปินนำเสนอผลงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ โดยนำผลงานชิ้นเล็ก หหลาย ๆ ชิ้นที่มีรายละเอียดที่แตกต่างกันมาจัดวางรวมกัน โดยศิลปินต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามและคุณค่าของสตรีเพศ	Suzanna มีความสนใจงานเย็บปักถักร้อยมาตั้งแต่ในวัยเด็ก ศิลปินจึงได้เลือกใช้เทคนิคนี้ใช้สร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งงานเย็บปักยังเป็นงานที่สื่อถึงความประณีตพิถีพิถันเป็นพิเศษ	แนวความคิดและการเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถตอบสนองซึ่งกันและกัน

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน (ต่อ)

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านรูปแบบ

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	วิถีชีวิตและจิตวิญญาณในสังคมไทยปัจจุบัน / ประดิษฐ์ ตั้งประสาธวงศ์	ความเจ็บปวดทั้งทางกายและทางใจนั้นเป็นธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ ซึ่งครอบคลุมทั่วทุก ๑ วัน แต่ต้องพบเจอกับเรื่องราวต่างกันในสังคมที่มีความแตกต่างของศิลปินทุกคนในสังคมมีความแตกต่างทางอารมณ์ ความทุกข์เหล่านั้นจะแบ่งบางลงได้	ศิลปินให้ความสำคัญกับความรูปแบบผลงานของตนเองไว้ว่าจิตกรรม สื่อผสม คือ จิตกรรมรมนำมาจัดวางรวมกับวัสดุ โดยที่วัสดุนั้นไม่มีข้อจำกัด เพื่อสะท้อนเรื่องราว วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม	ในงานจิตรกรรมศิลปะเป็นเลือกเขียนภาพ Portrait โดยถ่ายทอดให้ใกล้เคียงกับลักษณะที่ตาเห็นมากที่สุด	รูปแบบการจัดวางและการเลือกใช้วัสดุที่นำมาประกอบรวมในผลงาน
	สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต / อรรถพร นิยมกล้ายแก้ว	ความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งธรรมดาที่เกิดขึ้นได้ ทุก ๆ ลมหายใจ ศิลปินตระหนักถึงสังคมที่มีจึงเฝ้าสังเกต จึงได้เห็นถึงความรุ่งโรจน์อย่างช้า ๆ ของบิดา-มารดา จึงหวาดทว่าวันจะสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักและเคารพไป จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	ศิลปินใช้งานจิตรกรรมร่วมกับงานทัศนศิลป์รูปแบบจัดวาง โดยนำงานจิตรกรรมที่เขียนบนผ้าไปประกอบประภอบรวมกับวัตถุที่เชื่อมโยงไปถึงวิถีชีวิตของบุคคลในครอบครัว อีกทั้งยังใช้เส้นด้ายซึ่งเป็นวัสดุที่อบอุ่นบางมัดทอรวมในผลงาน	ใช้เทคนิคการเขียนสีลงบนผ้าใบเรียงที่ทับซ้อนกัน เพื่อให้เกิดระยะของพื้นที่หลังที่ลัดหลังกัน ศิลปินเลือกใช้สีเอกรงค์โทน เพื่อแสดงออกถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างชีวิต	รูปแบบการจัดวาง การเลือกใช้วัสดุที่นำมาประกอบรวมในผลงาน และการสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน
	รูปทรงพื้นบ้าน / ทิพนนตร แยมมณีย์ชัย	เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านนั้นสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ซึ่งกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ ด้วยความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นนี้ศิลปินจึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจนำเครื่องใช้พื้นบ้านมาเป็นสื่อแสดงออกถึงความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งระหว่างวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทกับธรรมชาติ	ผลงานประติมากรรมรูปแบบสื่อผสม โดยนำเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านของไทยมาประกอบสร้างก่อรูปเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนความงามของภูมิปัญญาของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ	ศิลปินมีความสนใจเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านจึงได้ศึกษาเทคนิค วิธีการและนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	รูปแบบจัดวางและการเลือกใช้วัสดุที่สอดคล้องกับแนวความคิด

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน (ต่อ)

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านเทคนิค

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	สายใยแห่งความรักของแม่ / เมตตา สุวรรณศรี	ศิลปินนำรูปร่างคล้ายเส้นที่บิดเบี้ยวของลูกชายที่ใช้ศิลปะในการบำบัดอาการออทิสติกมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สังคมเห็นคุณค่าของศิลปะบำบัด เพื่อสะท้อนความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูก	ผลงานทัศนศิลป์แบบจัดวาง โดยใช้เทคนิคประติมากรรม แบบ Soft Sculpture	ศิลปินเลือกใช้เทคนิคการถักโครเชต์ด้วยไหมเส้นเล็ก ๆ ก่อเป็นรูปทรงแบบ Contour Drawing ของลูกชาย เพื่อสะท้อนถึงความรักสายใยความผูกพันระหว่างแม่กับลูกในสายเลือด	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เทคนิคการถัก วัสดุที่เลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์และวิธีการขึ้นรูปของผลงาน
	“เจตีย์” ของแม่ / หทัยรัตน์ มณีรัตน์	เจตีย์ ตามประเพณีสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ของความรัก ความบูชา เพื่ออุทิศถวายแก่บุคคลที่ล่วงลับ ศิลปินจึงนำประเพณีการสร้างเจตีย์มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อระลึกถึงผู้เป็นมารดา	งานทัศนศิลป์แบบสื่อผสมโดยมีรูปทรงของเจตีย์เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออกรูปแบบของผลงานมีทั้งมิติและ3มิติ	นำผ้ามาถักทอด้วยเทคนิคพื้นบ้านไทย โดยผ้าที่นำมาถักทอเป็นผ้าของผู้เป็นมารดาที่เคยใช้ในชีวิตประจำวันขณะยังมีชีวิตอยู่ นำมาย้อมสีให้ได้สีตามอารมณ์ ความรู้สึกระหว่างศิลปินกับมารดาผู้ล่วงลับ	เทคนิคในการสร้างสรรค์ การเลือกใช้วัสดุที่สามารถสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก แนวความคิด และการใช้สัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
	เส้นผม : สายใยครอบครัว / อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์	ศิลปินเก็บสะสมเส้นผมของตนเองและบุคคลในครอบครัวที่ล่วงลับในแต่ละวัน แล้วนำมาถักทอหุ้มกับวัตถุสิ่งของที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวในระยะเวลาหนึ่งโดยสะท้อนเป็นผลงานทัศนศิลป์	งานทัศนศิลป์รูปแบบสื่อผสม โดยใช้วัตถุสิ่งของที่มีความเชื่อมโยง ผูกพันกับบุคคลในครอบครัวมาเป็นโครงสร้างหลัก ส่วนเส้นผมที่นำมาถักทอเป็นส่วนรายละเอียดของผลงาน	เส้นผม เป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ความเชื่อมโยงทางสายเลือดได้โดยกระบวนการวิทยาศาสตร์ ศิลปินจึงนำเส้นผมของบุคคลในครอบครัวที่หลุดร่วงมาผูก มัด เย็บ ปัก ผูก ร้อย คลุม ทอกับวัสดุที่มีความหมายกับบุคคลในครอบครัว	

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์หัตถิพผลที่รับจากศิลปิน (ต่อ)

อิทธิพลจากศิลปินไทยด้านเทคนิค

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	งานถักทอ / สันติ หวังชื่น	การเกิดเป็นลูกอีสานจึงซึบวิถีการผูกมัดซึ่ง เป็นศิลปะที่บ้านที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาของ ผู้คนในท้องถิ่น แต่วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลง ไปตามกาลเวลา ศิลปินจึงต้องกล้าถ่ายทอด เรื่องราวการผูกมัดที่ซึบซึบจากสภาพแวดล้อม ของครอบครัวและผู้คนในชุมชน เป็นวัฒนธรรม ของท้องถิ่นที่ศิลปินผูกพันอย่างแนบแน่นมา ตั้งแต่วัยเยาว์	รูปแบบผลงาน คือ งาน ที่คนศิลปะรูปแบบจิตวาง โดยวิธีการนำวัสดุไปปักเป็น ชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำแต่ละชิ้น มา ห้อย แหวม ให้เกิดสีและ จังหวะที่ต้องการตรงตาม แนวคิดของศิลปิน	ศิลปินใช้เทคนิคผสมในการสร้าง สรรค์ผลงาน โดยได้รับแรงบันดาลใจ จากการผูกมัดร้อยรัดของช่างพื้นบ้าน ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอด กันมาอย่างช้านาน จากวัสดุ หลักที่ศิลปินนำมาใช้ในการถักทอคือ เชือก โดยนำมาร้อยมัดให้ตรงตามแนว ความคิด แล้วร้อยมัดให้เกิดเป็น รูปทรงแบบนามธรรม	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เทคนิคการสร้างสรรค์และขั้นตอน ขบวนการทำงาน

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน (ต่อ)

อิทธิพลจากศิลปินต่างประเทศด้านเทคนิค

ผลงานศิลปิน	ชื่องาน/ศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	Ernesto Neto	ผลงานของErnestoได้แรงบันดาลใจมาจากBiomorphic หรือศิลปะชีวรูป คือ รูปร่างรูปทรงของสิ่งมีชีวิตมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน เช่น เชื้อมีบา รูปร่างของเซลล์พืช หรือเซลล์สัตว์ เป็นต้น	ผลงาน Soft Sculpture มีรูปแบบเป็นอนุโมذجขนาดใหญ่ที่ผู้ชมสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผลงาน	อนุโมذجขนาดใหญ่ในศิลปินสร้างโดยเทคนิคอิเล็กทรอนิกส์เส้นใย ลอน อีกท่อนู่มแต่ได้โพนและเครื่องเทศหลากหลายชนิดไว้ภายใน	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เทคนิคและการเลือกวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงาน
	Agata Oleksiak	ศิลปินใช้การถักโครต์เป็นภาษาในการสื่อสารแนวความคิด โดยได้รับแรงบันดาลใจจากภาพยนตร์ที่ได้รับชม เรื่องราวของผู้ลี้ภัย ความสูญเสียในช่วงสงครามรวมทั้งสิทธิสตรีในประเทศอินเดีย	เป็นผลงานประติมากรรม คือ ศิลปินทำการถักทอหุ้มวัตถุหรือสถานที่ ที่สามารถตอบสนองต่อแนวความคิด	ศิลปินเลือกใช้เทคนิคการถักโครต์โดยดัดเส้นผ่าเพื่อสื่อสารและถ่ายทอดแนวความคิดเรื่องสิทธิสตรี สิทธิทางเพศและเสรีภาพในการแสดงออก	เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานแนวความคิด สตรีนิยม
	Chiharu Shiota	Shiota ได้ทำการรวบรวมวัตถุหลายชนิดจากผู้คนที่ทั่วไปที่ไม่ได้ใช้สิ่งของเหล่านั้น เพื่อนำมาป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสะท้อนเรื่องราววัตถุที่เคยผ่านการใช้งานตามความทรงจำของเจ้าของเดิมอัดแน่นอยู่ จึงนำวัสดุที่ได้รับมาจาก การถักทอรวมกับด้ายเส้นบาง ๆ เกิดเป็นสายใยที่เชื่อมโยงระหว่างความทรงจำของวัตถุในแต่ละชิ้น	ศิลปินนำเสนอผลงานในรูปแบบศิลปะจัดวาง โดยการนำวัตถุที่รวบรวมได้มาถักทอจนกระทั่งมีรูปร่างคล้ายกับอนุโมذجที่สร้างขึ้นด้วยเส้นด้าย	ศิลปินคือยอถักทอเส้นด้ายที่ละเอียดและเส้น เชื่อมโยง สอดประสานระหว่างวัตถุแต่ละชิ้น ความถี่-ห่างของเส้นด้ายที่ถักทอขึ้นอยู่กับสภาวะอารมณ์ของศิลปินในขณะเวลานั้น	แนวความคิด ขั้นตอน ขบวนการที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ศิลปิน

1. รองศาสตราจารย์ ฉายนภา เลปอาจารย์

การมีลูกกระตุ้นสัญชาตญาณความเป็น “แม่” ให้คุณรุ่นขึ้นมาภายในจิตใจของศิลปิน เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจำนวน 15 ชิ้น โดยสะท้อนออกมาในรูปแบบของผู้หญิง นำชายผ้าซึ่งเป็นลักษณะเด่นของพระพุทธรูปในสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นยุคทองของประติมากรรมไทยมาเป็นสัญลักษณ์ร่วมกับอริยาบถที่แตกต่างกันของผู้หญิง

เมื่ออายุย่างเข้าสู่วัย 40 ครอบครัวยุเริ่มมีปัญหา ต้องประคับประคองความสัมพันธ์ด้วยความอดทน แต่ก็อดไม่ได้ที่จะร้องไห้เพื่อระบายความอัดอั้นภายในใจ เป็นความรู้สึกที่เปรียบดังพายุสลาตัน โดยใช้รูปร่างของผู้หญิงมาทับซ้อนกับรูปทรงของพายุหมุน ซึ่งสะท้อนถึงชีวิตในขณะนั้นของศิลปิน

ผลงาน ทางที่ไม่ราบเรียบ ศิลปินนำรูปแบบของผลงานชุดที่ 1 และชุดที่ 2 มาผสมผสาน เกิดเป็นผลงานที่สะท้อนการเป็นผู้หญิงแบบพีชโบเลียงเดี่ยวของศิลปิน

สตรีภาพ ทั้งรูปแบบของผลงานทั้ง 3 ชุดที่ผ่านมา โดยนำวัสดุที่เบาที่สุด อดอวยที่สุด ถูกที่สุด มาใช้สร้างสรรค์ผลงานในชุด “สตรีภาพ” ในเรื่องราวการเปรียบเทียบอวัยวะเพศชายและหญิงกับข้าวของเครื่องใช้ ที่เมื่อมีการเปรียบเทียบของชิ้นที่เปรียบเป็นอวัยวะเพศหญิงจะต้อยต่ำ จะโดนดูถูกดูแคลน ซึ่งเป็นคติความเชื่อตั้งแต่โบราณ ขบวนการดำเนินงานเริ่มจากการค้นคว้าข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่พูดถึงความเป็นเพศ เช่น เพศคู่ ขอสามี สัตยานันท์บุรี สตรีภาพจึงกล่าวถึงเรื่องเพศแต่ยังอยู่ในกรอบของศีลธรรมที่ดำรงของไทย

ศิลปินหยิบยืมเครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาเป็นสัญลักษณ์ในการสะท้อนแนวความคิด เช่น แก้ว อี้ วางเฉย ๆ แสดงความบั้นขาย แต่ถ้าหากนั่งลงไปแสดงความเป็นหญิง บั้นใดเดินขึ้นคือผู้ชาย เดินลงคือผู้หญิง ลูกสูบกับกระบอกสูบ ลูกสูบคือผู้ชาย กระบอกสูบคือผู้หญิง

กล่าวได้ว่า สัญลักษณ์ที่ศิลปินนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแตกต่างกันไปตามรูปแบบ ความรู้สึก ในแต่ละช่วงชีวิต

ภาพที่ 45 ภาพผลงานของรองศาสตราจารย์ ฉายนภา เลปอาจารย์

ที่มา : <https://www.facebook.com/%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B5%E0%B8%A0%E0%B8%9E-18044-77343005930/>, สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2561.

2. อาจารย์ลูกปลิว จันทรพุดซา

การสร้างสรรคผลงานส่วนตัวเป็นครั้งแรกในระดับปริญญาตรีนั้น ศิลปินได้หยิบยกเรื่องราวความผูกพันในครอบครัวระหว่างแม่กับลูกสาวมาถ่ายทอดเป็นผลงานประติมากรรมโดยใช้เทคนิคการปั้นหล่อมาถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว โดยได้รับอิทธิพลการสร้างสรรคผลงานมาจาก อ.นนทิวรรณ จันทนะพะลิน อ.เชียน ยัมศิริ และ Henry Moore

ด้วยระยะเวลาที่ศิลปินและน้องสาวมีอายุห่างกันถึง 18 ปี ในวัยที่ศิลปินโตพอที่จะสามารถรับรู้ได้ว่ากว่าผู้เป็นแม่จะอุ้มท้องลูกคนหนึ่งนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แม่ต้องดูแลตัวเองเพื่อพุ่มพักประคับประคองหัวใจอีกดวงที่กำลังค่อยๆเติบโตอยู่ในร่างกายของเธอ จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจนำมาสร้างสรรคเป็นผลงานที่สะท้อนความรักของผู้เป็นแม่ แม้ว่าลูกจะอยู่ในสถานะภาพใด ผู้เป็นแม่ก็ยังห่วงใย ดูแล คอยเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้แก่ลูกอยู่เสมอ

ผลงานแสดงออกมาในปริมาตรที่กลม ดึง เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ โดยใช้รูปทรงแบบอุดมคติ ในท่วงท่าเอกขนนกตามวิถีชีวิตชาวบ้านมาคลี่คลาย ตัดทอนรูปทรงบางส่วนให้เหลือแค่ใจความสำคัญที่ศิลปินต้องการแสดงออก พื้นผิวในผลงานมีทั้งส่วนที่เรียบเนียนและหยาบกระด้างก็เพื่อสร้างจุดสนใจให้แก่ผลงาน

หลังจากเรียนจบปริญญาตรีแล้วศิลปินได้สร้างสรรคผลงานประติมากรรมจำนวน 1 ชุด ในการสร้างสรรคผลงานชุดนี้ศิลปินไม่คำนึงถึงภาษาในทางประติมากรรมมากเกินไป แต่มุ่งเน้นให้ผลงานสะท้อนตัวตนและวิถีชีวิตของศิลปินเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ของผลงานประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

หลังจากจบการศึกษาและสร้างสรรคผลงานอิสระเป็นระยะเวลา 1 ปี ศิลปินได้เข้ารับการศึกษต่อในระดับปริญญาโท ที่คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ทดลองสร้างสรรคผลงานด้วยเทคนิคการแกะหิน เพราะหินเป็นวัสดุสำเร็จที่มีคุณค่าในตัวของมันเอง ผลงานการแกะหินประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ แต่เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจึงได้แนะนำให้ศิลปินหันไปศึกษาเทคนิคอื่น เพื่อพัฒนาความรู้ แนวความคิด รูปแบบ และเทคนิค ไม่ได้มุ่งเน้นให้ได้เพียงผลงานศิลปะที่สมบูรณ์เท่านั้น ศิลปินจึงกลับมาสร้างสรรคผลงานในเทคนิคปั้นหล่อเช่นเดิม

เมื่อใกล้จบการศึกษาเป็นช่วงที่น้องสาวอยู่ในวัยกำลังโต ศิลปินสังเกตเห็นความงดงามในวิถีชีวิต บรรยากาศ แสง-เงา ระหว่างน้องสาวกับผู้เป็นแม่ จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ หลังจากจบการศึกษาและได้รับคัดเลือกเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และจากนั้นในย้ายมาเป็นอาจารย์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสร้างสรรคผลงานในระยะต่อมาได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ต่างของผู้เป็นแม่ที่เข้ามากระทบจิตใจ ศิลปินจึงนำเกิดเป็นแรงบันดาลใจในกสรังสรรคผลงาน เพื่อสะท้อนให้ผู้คนในสังคมเห็นความสำคัญของบุพการี ดูแลผู้เป็นแม่ในขณะที่ยังมีโอกาส ศิลปินเลือกใช้โครงสร้างกระดูกจากร่างกายมนุษย์มาเป็นสื่อสะท้อนความเป็นแม่ โดยนำรูปทรงของกระดูกเชิงกราน ซึ่งเป็นเบ้าที่รองรับชีวิตของลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ กระดูกสันหลังเป็นแก่นแกนของร่างกายที่รองรับน้ำหนัก โดยเปรียบเสมือนเสาของบ้าน และแขนที่ใช้อุ้มชูลูกน้อยตั้งแต่แรกคลอดจนเติบโต ผลงานชุดนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ภาพที่ 46 ภาพผลงานของ อาจารย์ลูกลีว จันทรพุดชา

ที่มา : <http://www.portfolios.net/events/2988839:Event:3129576>, สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2561.

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์การสัมภาษณ์ศิลปิน

ผลงานศิลปิน	ชื่อศิลปิน	แนวความคิด	รูปแบบ	เทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
	รองศาสตราจารย์ ฉายนภา เลปอาจารย์	ผู้หญิง ได้รับเปรียบเปรยกับสิ่งต่ำค่ามาตั้งแต่โบราณ เช่น เปรียบการมีลูกเสมือนมีส่วนเว้าหน้าบ้าน ศิลปินเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานโดยสะท้อนเรื่องราวในเชิงประชดประชัน แต่กระนั้นก็ยังอยู่ในกรอบศิลปกรรมที่ดั้งเดิมของไทย	ประติมากรรม	สื่อผสม	แนวคิดสตรีนิยม การใช้เทคนิค วัสดุ และรูปแบบของผลงาน เป็นสัญลักษณ์ แนวความคิด
	อาจารย์สุกปลิว จันทร์พุดชา	จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้เป็นแม่ที่เข้ามากระทบจิตใจ ศิลปินจึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสะท้อนให้ผู้คนในสังคมเห็นความสำคัญของบุพการีผู้เลี้ยงดูผู้	ประติมากรรม	ปั้น หล่อ	สัญลักษณ์ที่ศิลปิน ใช้ในการสะท้อน แนวความคิด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” ต้องการแสดงออกถึงทัศนคติส่วนบุคคลของข้าพเจ้าที่มีต่อความเชื่อ ศาสนา วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นที่เกิดและเติบโต โดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งอิทธิพลที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์โดยถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

การเป็นผู้หญิงที่เกิดและเติบโตในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามทางภาคใต้ ทำให้ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับการปลูกฝังตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมาตั้งแต่สมัยวัยเด็ก แต่การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาทำให้ประสบพบเห็นสภาพแวดล้อมรอบด้านที่มีรูปแบบของการผสมผสานทั้งทางด้านความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและประเพณีที่มีความหลากหลายเป็นอย่างมาก ล้วนหล่อหลอมให้เกิดเป็นทัศนคติในการใช้ชีวิตในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างออกไปจึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab)

2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าเลือกใช้เส้นผ้าที่ได้มาจากผ้าปาเต๊ะ มาเป็นสื่อสะท้อนถึงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อเรื่อง ความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของถิ่นฐานบ้านเกิด ด้วยเทคนิค ผูกมัด ถัก ทอ โดยแสดงผ่านผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ได้รับความอิทธิพลจากงานศิลปะจัดวาง (Installation)

3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 ค้นหาแรงบันดาลใจ

ตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโต ข้าพเจ้าได้รับการสั่งสอนให้ปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามจากครอบครัว แต่การเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาทำให้พบเห็นวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนหล่อหลอมให้เกิดเป็นทัศนคติ มุมมองรูปแบบในการใช้ชีวิตในแต่ละช่วงวัย จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation)

3.2 รวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความและผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความหมายและที่มาของผ้าปาเต๊ะ ทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีจิตวิทยา อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น อิทธิพลจากศาสนา อิทธิพลจากศิลปิน และศึกษาเทคนิคและกระบวนการ ผูก มัด ถัก ทอ

จากข้อมูลข้างต้น ก่อให้เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสมจำนวน 3 ชิ้น ในรูปแบบศิลปะจัดวาง สร้างสรรค์ด้วยเทคนิค ผูก มัด ถัก ทอ เส้นผ้าที่ได้จากผ้าปาเต๊ะ ห่อหุ้มวัสดุ วัตถุที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งอิญาบ

4. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

เดือน	รายละเอียดของการดำเนินงาน
มกราคม 2561	เสนอหัวข้อในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ แนวคิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา
กุมภาพันธ์ 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 1 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 1
มีนาคม 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 2 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 2
เมษายน 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 3 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 3
พฤษภาคม 2561	คณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา คัดเลือกผลงานเพื่อใช้ในการจัดนิทรรศการ
มิถุนายน 2561	การแสดงนิทรรศการ 8 th ณ หอศิลป์กรุงเทพ กรุงเทพมหานคร

5. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

5.1 วัสดุ

5.1.1 เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร	5.1.7 ผ้าปาเต๊ะ
5.1.2 บัตรนักเรียนอนุบาล	5.1.8 ผ้าสีพื้น
5.1.3 เครื่องประตันทันผิว	5.1.9 ตุ๊กตา
5.1.4 แผ่นอะคริลิค	5.1.10 สะตัง
5.1.5 กรรไกร	5.1.11 ดิน
5.1.6 เรซิน	5.1.12 ไม้

5.2 อุปกรณ์

5.2.1 คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง

5.2.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.2.3 เหล็กฉากรูปตัว L

5.2.4 กล้องถ่ายรูป

5.2.5 สว่าน

5.2.6 ตัวหนีบกระดาษ

5.2.7 เข็มถักโครเชต์

5.2.8 เครื่องยิงบอร์ด

5.2.9 เส้นเอ็นไนลอน

5.2.10 กรรไกร

6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 47 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : เร็นฉัน5 (บ้านฉัน5)

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอด้วยผ้าปาเต๊ะ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 48 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : สายสัมพันธ์

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอด้วยเส้นผ้าปาเต๊ะ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 49 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : สายสัมพันธ์

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอด้วยเส้นผ้าปาเต๊ะ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 50 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : ยา

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอด้วยเส้นผ้าปาเต๊ะ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

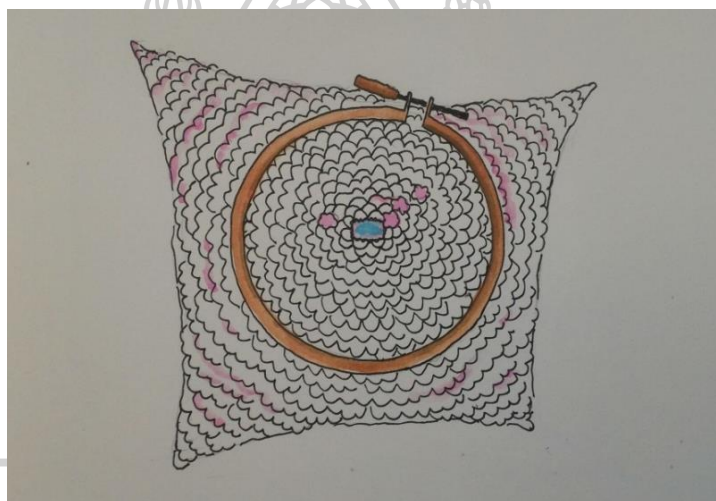
ตารางที่ 4 การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพผลงาน				
แนวความคิด	<p>เครื่องนุ่งห่มเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความ เป็นปัจเจกเฉพาะบุคคล ผ้าบาเต๊ะจึง แสดงออกถึงความ เป็นท้องถิ่น ซึ่ง เป็น พื้นฐานบ้านเกิดที่ข้าพเจ้าเกิดและเติบโต</p>	<p>“ศาสนา” ถือเป็นสายสัมพันธ์หนึ่งที่ เชื่อมโยงข้าพเจ้ากับครอบครัว เป็นสาย สัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและประจักษ์ใน ขณะเดียวกัน</p>	<p>ข้าพเจ้าและน้องสาวมีอายุไล่เลี่ยกัน เดิมโตมา พร้อม กัน มีความสนใจที่เหมือนกันในหลาย เรื่อง แบ่งปันเรื่องราวประสบการณ์ในช่วงเวลา เดียวกัน จึงมีความสนิทสนมกันทั้งแบบพี่น้อง และเพื่อนสนิท</p>	<p>ยา เลี้ยงดูลูกๆ มาอย่างเหนียวแน่น เป็นความทุกข์ซึ่งผู้เป็นแม่ยินดีจะ ยอมรับเพื่อเลี้ยงดูลูกๆ ให้ประสบ ความสำเร็จ ประสบความดีงามของ ชีวิต</p>
ช่วงเวลา	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ปี พศ. 2560			
จุดเด่น/จุด ต้อย	<p>1. วัสดุที่เลือกนำมาสร้างสรรค์ผลงานสามารถตอบสนองแนวคิดได้เป็นอย่างดี</p> <p>2. สีในผลงาน เนื่องจากวัสดุที่เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นวัสดุสำเร็จจึงไม่สามารถควบคุมสีได้ตามต้องการ</p>			
การพัฒนา	<p>เลือกสีของวัสดุเพื่อการควบคุมโทนสีในงานให้ตรงตามแนวความคิด</p>			
จำนวนของเส้นผ้าที่ใช้กั้นในระหว่าง performance มีจำนวนน้อย จนเกินไป ส่งผลให้ผู้ชมไม่สามารถ เชื่อได้ว่าผ้าจำนวนขนาดนี้สามารถ ถักทอขึ้นมาเป็นผลงานชิ้นใหญ่ได้ จริง	<p>ข่าวสาร ที่นำมาประกอบร่วมกับผลงานมี ปริมาณน้อยเกินไปและไม่สอดคล้องกับ แนวความคิด</p>	<p>เลือกประเภทและจำนวนของวัสดุ วัตถุ สิ่งของที่จะนำมาใช้ร่วมกับการ ผูก มัด ถัก ทอ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดมากที่สุด</p>		

ขั้นตอนการปฏิบัติงานสร้างสรรค์

1. ทำภาพร่างแนวความคิด โดยเริ่มจากภาพร่าง 2 มิติ นำภาพร่างแบบ 2 มิติ มาสร้างแบบจำลองเป็นภาพร่าง 3 มิติ
2. หาวัสดุที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงานให้ใกล้เคียงกับภาพร่างแนวความคิด
3. ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ตามแบบจำลอง 3 มิติ
4. เก็บรายละเอียดผลงานโดยรวม ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน
5. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แก้ไขผลงานตามความเหมาะสม
6. ติดตั้งผลงานเสร็จสมบูรณ์

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 51 ภาพร่างผลงานแนวความคิดวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 แบบ 2 มิติ

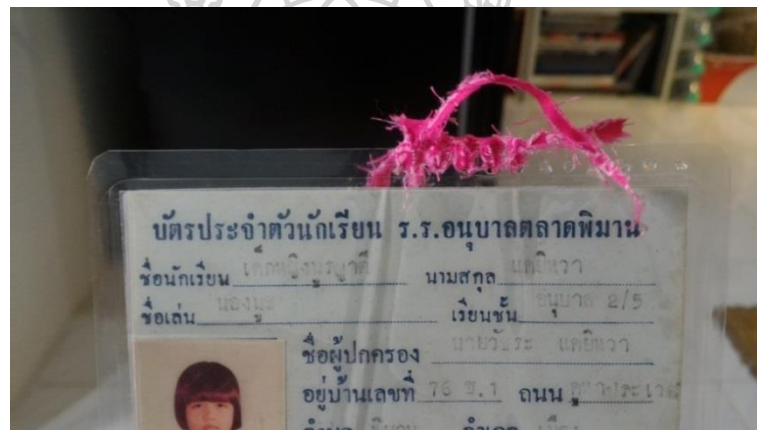
ภาพที่ 52 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 แบบ 3 มิติ

ภาพที่ 53 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก

ภาพที่ 54 วัสดุที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ

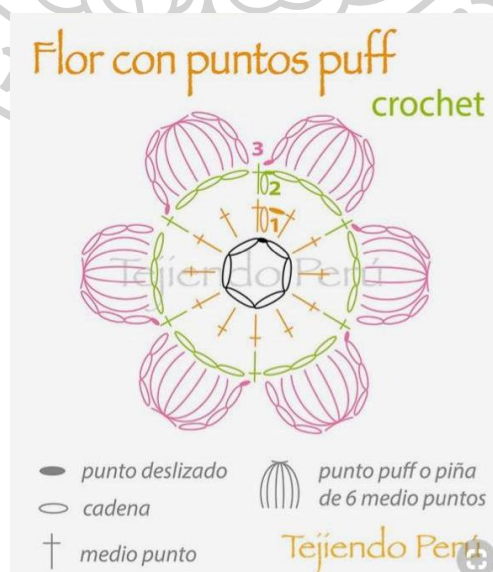
ภาพที่ 55 ภาพวัสดุที่นำมาถักทอห่อหุ้มและขั้นตอนในการถักทอ

ภาพที่ 56 นำผ้ามาตัดตามขนาดที่ต้องการ

ภาพที่ 57 แพทเทิร์นลายถักที่ใช้ในการถักประกอบงาน

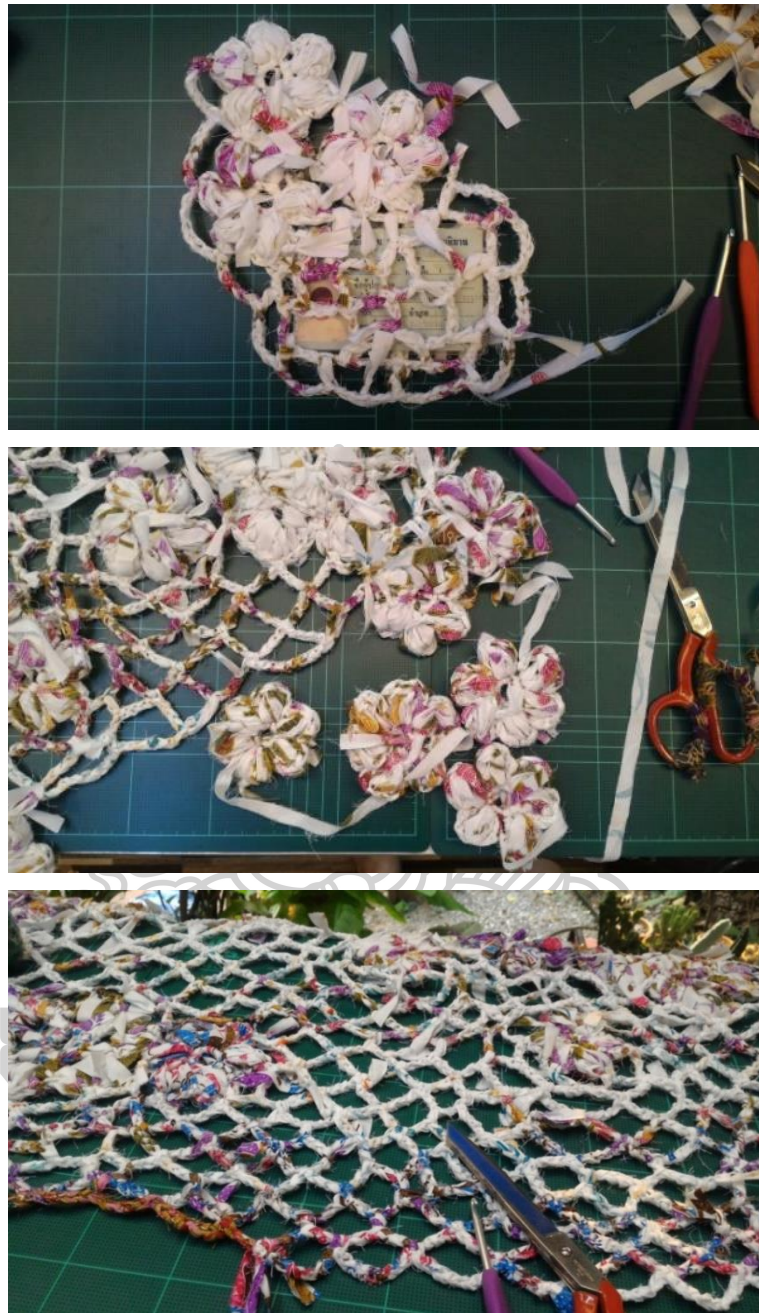
ภาพที่ 58 แพทเทิร์นลายถักดอกไม้

ภาพที่ 59 แพทเทิร์นลายถักดอกไม้

ภาพที่ 60 ภาพแพทเทิร์นลายถักดอกไม้

ภาพที่ 61 ภาพการถักประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 62 ภาพขั้นตอนการนำผ้าที่ถักสำเร็จแล้วซึ่งบนสะดึง

ภาพที่ 63 ภาพขั้นตอนการนำผ้าที่ถักสำเร็จแล้วซึ่งบนสะดึง

ภาพที่ 64 ภาพการเก็บรายละเอียดผลงาน

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “ศรัทธา แห่งฮัญญาบ” ชั้นที่ 1

ภาพที่ 65 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮัญญาบ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : ศรัทธา แห่งฮัญญาบ 1

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยผ้าปาเต๊ะ บัตรนักเรียนอนุบาล

บนสะดึงที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่าขนาดปกติ 5 เท่า (100 ซม.)

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 66 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีธธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 67 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

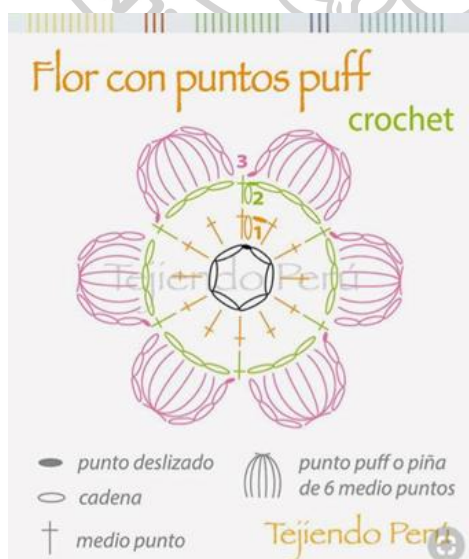
ภาพที่ 68 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 แบบ 2 มิติ

ภาพที่ 69 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก

ภาพที่ 70 ภาพผ้าที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ นำมาตัดตามขนาดที่ต้องการ

ภาพที่ 71 ภาพแพทเทิร์นลายถักดอกไม้

ภาพที่ 72 ภาพแพทเทิร์นลายถักที่ใช้ในการถักประกอบชิ้นงาน

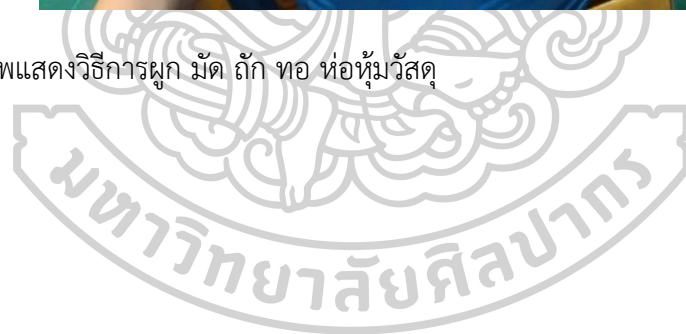
ภาพที่ 73 ภาพวัสดุที่ใช้ในการถักทอห่อหุ้ม

ภาพที่ 74 ภาพวัสดุที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ

ภาพที่ 75 ภาพแสดงวิธีการผูก มัด ถัก ทอ น่อหุ้มวัสดุ

ภาพที่ 76 ภาพแสดงขั้นตอน ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มวัสดุ

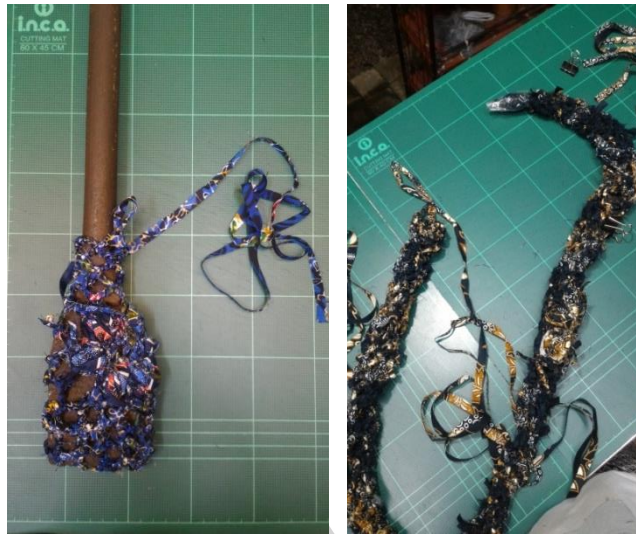
ภาพที่ 77 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

ภาพที่ 78 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

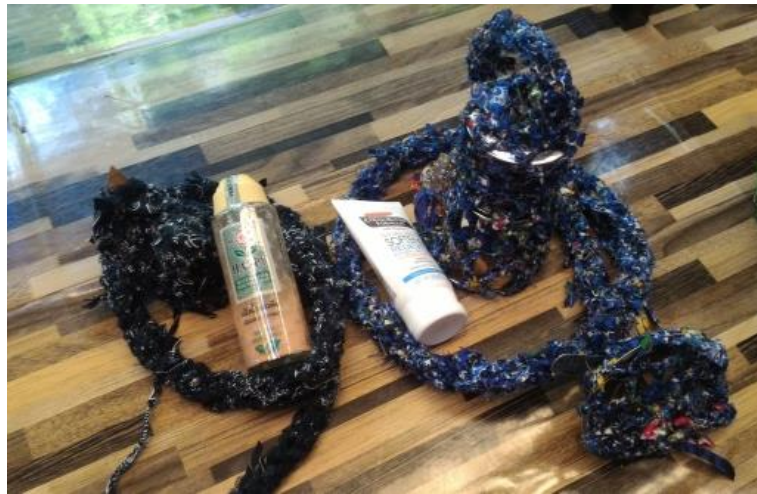
ภาพที่ 79 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

ภาพที่ 80 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

ภาพที่ 81 ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

ภาพที่ 82 ภาพเครื่องประทีนผิวที่นำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้ม

ภาพที่ 83 ภาพขั้นตอนการ ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มเครื่องประทีนผิว

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “ศรัทธา แห่งอิญาบ” ชั้นที่2

ภาพที่ 84 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : ศรัทธา แห่งอิญาบ 2

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยผ้าปาเต๊ะ

ห่อหุ้มเครื่องมือ เครื่องใช้และเครื่องประทีนผิว

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 85 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีธธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 86 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 2

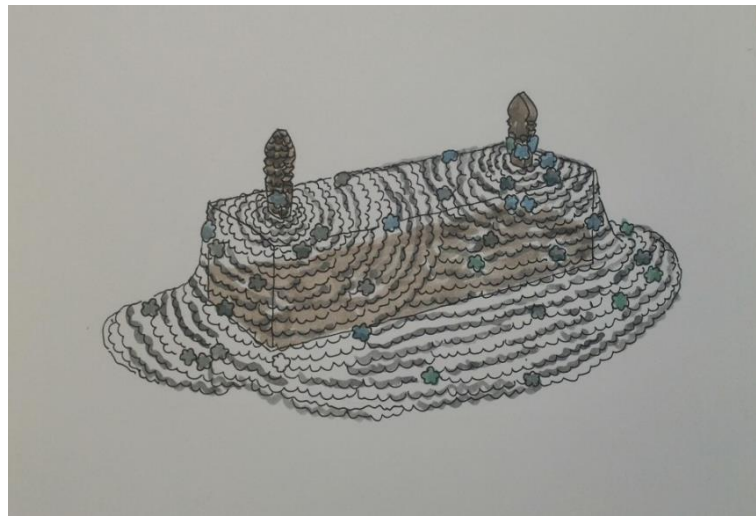

ภาพที่ 87 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 88 ภาพแสดงรายละเอียดของผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 89 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 แบบ 2 มิติ

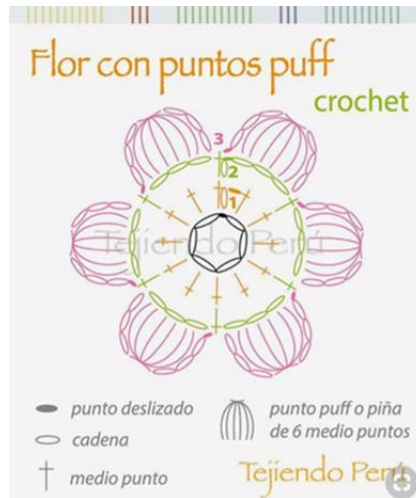
ภาพที่ 90 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 แบบ 3 มิติ

ภาพที่ 91 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการถัก

ภาพที่ 92 ผ้าที่ใช้ในการ ผูก มัด ถัก ทอ นำมาตัดตามขนาดที่ต้องการ

ภาพที่ 93 ภาพแพทเทิร์นลายดอกไม้ที่ใช้ในผลงาน

ภาพที่ 94 ภาพแพทเทิร์นลายที่ใช้ในการถักประกอบงาน

ภาพที่ 95 ภาพวัสดุที่นำมาใช้ในการจัดวางในผลงาน

ภาพที่ 96 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ ท่อหุ้มวัสดุ

ภาพที่ 97 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ

ภาพที่ 98 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ

ภาพที่ 99 ภาพแสดงวิธีการ ผูก มัด ถัก ทอ

ภาพที่ 100 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : ศรีทธา แห่งฮิญาบ 3

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยผ้าปาเต๊ะ คลุมโองอะคริลิก

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 101 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรีทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : ศรีทธา แห่งฮิญาบ 3

เทคนิค : ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยผ้าปาเต๊ะ คลุมโองอะคริลิก

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

ภาพที่ 102 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3

บทที่ 4

ผลการสังเคราะห์และสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab) เป็นการแสดงทัศนคติ ส่วนตนที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศาสนา ความเชื่อความศรัทธา สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และ ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งการดำเนินชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ผ่านผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) โดยเลือกใช้เทคนิคการ ผูก มัด ถัก ทอ ทอหุ้มร่วมกับวัสดุ วัตถุที่สามารถสะท้อนถึง วิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ด้วยรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation)

จากกระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ได้วิเคราะห์ผลการสร้างสรรค์ โดยทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ ประกอบด้วยผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) จำนวน 3 ชิ้นงาน ได้แก่ 1) สะติง 2) เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิว และ 3) พื้นที่หลังความตาย โดยเริ่มจากขั้นตอนหาแรงบันดาลใจ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ดังนี้

แรงบันดาลใจ

การเป็นผู้หญิงที่เกิดและเติบโตในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามทางภาคใต้ จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู ปลูกฝัง ให้ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัดตั้งแต่วัยเด็ก แต่การโยกย้ายเปลี่ยนสถานศึกษาในช่วงเวลาต่าง ๆ ทำให้พบเห็นสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย มีรูปแบบผสมผสานทั้งด้านความเชื่อ ศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี

แนวความคิด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงให้เห็นทัศนคติของข้าพเจ้าที่มีต่อความเชื่อความศรัทธา ศาสนา วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นที่เกิดและเติบโต รวมถึงมุมมองในการใช้ชีวิตในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างออกไป ผลของสภาวะแวดล้อมต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตในขณะนั้น ๆ โดยการแสดงออกด้วยผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบเฉพาะตน

2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งอิญาบ ชั้นที่ 1 “สะตัง”

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชั้นที่ 1 “สะตัง” เป็นผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ที่สะตังเป็นสัญลักษณ์ในการนำเสนอทัศนคติ โดยขยายขนาดของสะตังให้มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่าขนาดปกติถึง 5 เท่า แล้วนำมาซึ่งผ้าที่ ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยเส้นผ้าที่ตัดจากผ้าปาเต๊ะ ขนาด 175 x 180 เซนติเมตร ซึ่งถักทอห่อหุ้มบัตรประจำตัวนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของข้าพเจ้า

ลักษณะด้านเนื้อหา

ข้าพเจ้าเป็นผู้หญิงที่เกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามทางภาคใต้ จึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักคำสอนของศาสนามาตั้งแต่วัยเด็ก ครอบครัวมุ่งเน้นการถ่ายทอดหลักคำสอน สนับสนุนให้เล่าเรียนหลักศาสนา แต่มิได้บังคับในการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด จนเกินไป กระนั้นข้าพเจ้าก็ระลึกเสมอถึงการปฏิบัติตัวเป็นมุสลิมที่ดี ทำให้ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงวิถีการดำเนินชีวิตในวัยเด็กด้วยชิ้นงาน “สะตัง”

สะตัง ใช้สำหรับซึ่งผ้าให้ตั้งในเวลาที่ต้องการปกมาเป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ การใช้สะตังซึ่งผ้าเพื่อปกนั้นจะมีทั้งบริเวณที่ตั้งและบริเวณที่หย่อน เปรียบเสมือนวิถีชีวิตของข้าพเจ้าที่ได้รับการดูแลอบรมจากครอบครัว และเพื่อแสดงออกถึงทัศนคติที่มีต่อความเชื่อความศรัทธา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชนอิสลามทางภาคใต้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งอิญาบ ชั้นที่ 2 “เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร และเครื่องประทีนผิว”

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชั้นที่ 2 “เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิว” เป็นผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) นำเสนอความรู้สึกที่มีต่อผู้หญิงในครอบครัว ใช้รูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) ในการถ่ายทอดแนวความคิด ซึ่งข้าพเจ้าเลือกใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรที่เห็นจนชินตาและเครื่องประทีนผิวที่ผู้หญิงในครอบครัวใช้มา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มด้วยเส้นผ้าที่ได้จากผ้าปาเต๊ะ โดยชิ้นงานแบ่งออกเป็น 5 สี ซึ่งแต่ละสีแทนความรู้สึกที่มีต่อผู้หญิงแต่ละคนในครอบครัว คือ ย่า ยาย แม่ ข้าพเจ้าและน้องสาว

ลักษณะด้านเนื้อหา

ครอบครัวข้าพเจ้าประกอบอาชีพเกษตรกรรมสวนยางพารา ภาพผู้หญิงในครอบครัวจับจอบจับเสียม ตากแดดตากลมจนเป็นภาพชินตาที่เห็นตั้งแต่เยาว์วัย แม้ภาระหน้าที่จะหนักหนาเพียงใดก็มีอาจจะทิ้งนิสัยรักสวयरักงามได้เพราะความเป็น “ผู้หญิง”

ข้าพเจ้าจึงเลือกนำเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิว มาสร้างสรรค์เป็นผลงานเพื่อแสดงออกถึงทัศนคติ มุมมองที่มีต่อความเชื่อความศรัทธา ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3 “พื้นที่หลังความตาย”

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชั้นที่ 3 “พื้นที่หลังความตาย” เมื่อความตายคือความเที่ยงแท้ของชีวิต ผลการปฏิบัติตนในช่วงชีวิตจะส่งผ่านไปยังชีวิตหลังความตาย ศาสนาอิสลามจึงมีคำสอนให้มุสลิมทุกคน ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนบัญญัติในทุก ๆ ลมหายใจอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการคลุมฮิญาบของสตรีมุสลิม จากหลักคำสอนดังกล่าวได้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สื่อผสม (Mixed media) โดยใช้เส้นผ้าที่ได้จากผ้าปาเต๊ะมา ผูก มัด ถัก ทอ เกิดเป็นผืนผ้าขนาดใหญ่ มีขนาด 300x320 เซนติเมตร ท่อหุ้มวัสดุโปร่งใส (แผ่นอะคริลิค) ขนาด 50x165x60 เซนติเมตร ที่ประกอบขึ้นให้มีลักษณะคล้ายโลงศพเพื่อสะท้อนถึงพื้นที่ชีวิตหลังความตาย นำมาประกอบร่วมกับไม้ตาหมาหรือบาตูแนแซ (ป้ายปักหลุมฝังศพ) ดินและวัตถุ สิ่งของอื่น ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของข้าพเจ้า และเลือกใช้รูปแบบผลงานศิลปะจัดวาง (Installation) สะท้อนถึงทัศนคติ มุมมองส่วนบุคคลที่มีต่อความเชื่อความศรัทธา ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีในชุมชนอิสลามทางภาคใต้

ลักษณะด้านเนื้อหา

ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมนุษย์ทุกคนต้องได้รับการพิพากษาจากองค์อัลเลาะห์ (ซ.บ.) ในชีวิตหลังความตาย ฮิญาบเป็นสิ่งหนึ่งที่มุสลิมะห์ (สตรี) ต้องได้รับการสอบสวน หากไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัตินี้ก็จะได้รับบทลงโทษตามศาสนบัญญัติ

ด้วยสภาวะแวดล้อมในปัจจุบันที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลายจากความ เป็นโลกไร้พรหมแดน ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นผลให้สตรีที่นับถือศาสนาอิสลามบางส่วน ละเลยกฎข้อห้ามเรื่องการปกปิดเอาเราะห์ (ร่างกาย) ข้าพเจ้าคือหนึ่งในนั้นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน “พื้นที่หลังความตาย” จึงมาจากการละเลยข้อห้ามข้อห้ามดังกล่าวของข้าพเจ้า ดังนั้นผลงานทัศนศิลป์ชิ้นนี้จึงสะท้อนถึงวิถีชีวิตของตัวข้าพเจ้าในแต่ละช่วงวัยไปจนถึงจุดสิ้นสุด

3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงออก

วิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งอิญาบ มีรูปแบบและทักษะการแสดงออกตามหลักการขององค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุ ดังนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งอิญาบ ชั้นที่ 1 “สะดึง”

สัญลักษณ์ (Symbol) สะดึง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในงานเย็บปักถักร้อย ซึ่งคนทั่วไปคิดว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้เฉพาะในกลุ่มผู้หญิงซึ่งนับเป็นตระกราะทางสังคมในมุมมองของข้าพเจ้า การเลือกนำสะดึงมาใช้ซึ่งผลงานเป็นการสะท้อนถึงกรอบของศาสนาที่ครอบครวได้ปลูกฝังข้าพเจ้าตั้งแต่วัยเด็ก ผ้าที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นผ้าที่ผู้หญิงในท้องถิ่นภาคใต้ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวัน จึงจัดเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้สะท้อนวิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว ที่แสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในท้องถิ่น นอกเหนือจากนั้นรูปทรงของผ้าที่ถักทอขึ้นในชิ้นงานได้รับแรงบันดาลใจจากรูปทรงของผ้าอิญาบ

ดุลยภาพ (Balance) รูปทรงของผลงานอยู่ในเส้นแกนทางตั้ง (Vertical Axis) ที่แบ่งรูปทรง 2 ข้างเท่า ๆ กัน โดยเลือกวางจุดสนใจไว้ที่จุดกึ่งกลางของผลงาน เพื่อให้เกิดดุลยภาพที่ให้ความรู้สึกหยุดนิ่ง ใจสงบกับความสนใจของผู้ชมให้ตรึงอยู่ในจุดที่ต้องการ

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวที่เกิดจากกลดสายของผ้าปาเต๊ะ จัดเป็นพื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยตา (Visual texture) ส่วนพื้นผิวที่เกิดขึ้นจากการ ผูก มัด ถัก ทอ และพื้นผิวของวัตถุที่นำมาาร่วมถักทอหุ้มนั้นเป็นพื้นผิวที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการสัมผัส (Tactile texture)

จังหวะ (Rhythm) การซ้ำของเส้นผ้าที่ถักทอในผลงานมีจังหวะการซ้ำที่สม่ำเสมอ เป็นผลให้เกิดน้ำหนักของช่องไฟที่ใกล้เคียงกันทั้งชิ้นงาน

เส้น (Line) ผลงานชิ้นนี้ประกอบด้วยเส้น 3 ลักษณะ คือ เส้นตรง เส้นโค้งของวงกลม และเส้นโค้งของวงกลมเส้นเล็ก ๆ เส้นตรงให้ความรู้สึก แข็งแรง แน่นอน เอาชนะ และไม่ประนีประนอม เส้นโค้งของวงกลมเป็นเส้นโค้งที่เป็นระเบียบมากที่สุด ไม่มีการเปลี่ยนทิศทาง ไม่เปลี่ยนแปลง ให้ความรู้สึกเป็นเรื่องซ้ำ ๆ จืดชืด ส่วนเส้นโค้งของวงกลมเส้นเล็ก ๆ นั้นเป็นส่วนรายละเอียดของผลงานเรียงซ้อนอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเส้นโค้งเหล่านี้ให้ความรู้สึกขยับขยับ ไม่มั่นคง

สี (Color) สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ผลงานชิ้นนี้เลือกใช้สีขาวเป็นสีหลักเพื่อสะท้อนถึงคำกล่าว “เด็กเปรียบเสมือนผ้าขาว” โดยจะสร้างจุดเด่นในบริเวณที่ต้องการด้วยการใช้สีขั้น 3 (Tertiary Colours) คือ การใช้แม่สี (เหลือง แดง และน้ำเงิน) มาผสมกันให้เกิดเป็นสีอะไรก็ได้ จะเกิดเป็นสีขั้นที่ 2 หรือลูกสีเพิ่มจำนวน 3 สี คือ ส้ม เขียวและม่วง และนำสีขั้นที่ 2 ผสมกับแม่สีทีละคู่ จะได้สีเพิ่มขึ้นอีก 6 สี คือ เหลืองส้ม แดงส้ม เขียวเหลือง เขียวน้ำเงิน ม่วงแดง และม่วงน้ำเงิน ซึ่งเรียกว่าสีขั้นที่ 3

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งอิญาบ ชั้นที่ 2 “เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร และเครื่องประทีนผิว”

สัญลักษณ์ (Symbol) ผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นผ้าที่ผู้หญิงในท้องถิ่นภาคใต้ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวันได้รับเลือกนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน ผ้าปาเต๊ะจัดเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้สะท้อนถึง วิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว แสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในท้องถิ่น โดยนำมา ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิวสะท้อนความเป็น “ผู้หญิง” ที่ไม่ละทิ้งนิสัยรักสวยรักงาม ถึงแม้ภาระหน้าที่จะหนักหนาก็ตาม

ดุลยภาพ (Balance) ผลงานจะจัดวางในรูปแบบของเส้นแกนทางตั้ง (Vertical Axis) เน้นการใช้สีเพื่อสร้างจุดสนใจของภาพ โดยเลือกใช้สีซ้ำ ๆ เน้นย้ำในจุดที่ต้องการ

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวที่เกิดขึ้นในผลงานนั้นเกิดจากการ ผูก มัด ถัก ทอ ห่อหุ้มเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิว เป็นพื้นผิวที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการสัมผัส (Tactile texture) ส่วนลวดลายของผ้าปาเต๊ะในผลงานเป็นพื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยตา (Visual texture)

จังหวะ (Rhythm) ผลงานชิ้นเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตรและเครื่องประทีนผิวเป็นการนำวัตถุสิ่งของหลากหลายชนิดมา ผูก มัด ถัก ทอรวมกันให้เกิดเป็นชิ้นงาน จังหวะในการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นนั้นจะมีความถี่และห่างแตกต่างกัน ก่อให้เกิดช่องไฟหลายขนาดสร้างความรู้สึกที่รัดแน่นและหลวมแตกต่างกัน

เส้น (Line) รูปทรงโดยรวมของผลงานมีลักษณะเป็นเส้นตรง คือ เส้นแกนทางราบ (Horizontal Axis) ให้ความรู้สึกถึงอารมณ์ที่ราบเรียบ กลมกลืนไปกับแรงโน้มถ่วงของโลก เส้นแกนทางตั้ง (Vertical Axis) ให้ความรู้สึกที่ตรงกันข้ามกับเส้นตรงแนวนอน คือ รู้สึกแข็งแรง แน่วแน่ เอาจริงเอาจัง ไม่ประนีประนอม แต่หากมองลงไปจากรายละเอียดของผลงานจะเห็นได้ว่ามีเส้นโค้งกลม เส้นเล็ก ๆ อยู่เป็นจำนวนมากซึ่งเส้นโค้งเหล่านี้ให้ความรู้สึกยวบยาบ ไม่มั่นคง

สี (Color) ผลงานชิ้นนี้แบ่งออกเป็น 5 สี แต่ละสีแทนความรู้สึกตามที่คนคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อผู้หญิงในครอบครัว คือ ย่า ยาย แม่ ข้าพเจ้าและน้องสาว อีกทั้งยังใช้สีในการสร้างค่าน้ำหนักในชิ้นงาน แต่ละสีแทนอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้าดังนี้

1. สีดำ แทนย่าผู้หญิงที่เลี้ยงดูพ่อของข้าพเจ้ามาอย่างเหนียวแน่น
2. สีน้ำตาล แทนยายผู้หญิงที่เปรียบดั่งผืนแผ่นดินที่เลี้ยงดูอ้อมชูข้าพเจ้า
3. สีน้ำเงิน แทนแม่ผู้ที่มีทั้งแข็งแรงและนิ่มนวลดั่งสายน้ำ
4. สีเขียว แทนค่าน้องสาวผู้ที่ข้าพเจ้าหวงแหนและคอยเฝ้ามองการเจริญเติบโต
5. สีชมพู แทนตัวข้าพเจ้าผู้ที่รักและเคารพผู้หญิงทุกคนในครอบครัว

ผลงานวิทยานิพนธ์ ศรัทธา แห่งฮิญาบ ชั้นที่ 3 “พื้นที่หลังความตาย”

สัญลักษณ์ (Symbol) ผ้าปาเต๊ะยังคงวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนทัศนคติของข้าพเจ้าต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อความศรัทธาของผู้นับถือในท้องถิ่น โดยนำมา ผูก มัด ถัก ทอเป็นผลงาน ผืนผ้าขนาดใหญ่ชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผ้าฮิญาบของสตรีที่นับถือศาสนาอิสลาม ถูกนำมาทอหุ้มรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ประกอบจากแผ่นอะคริลิกใสที่มีรูปแบบคล้ายโรงศพ ผลงานจึงสะท้อนถึงพื้นที่ของชีวิตหลังความตายด้วยการนำผืนผ้าที่ห่อหุ้มโครงสร้างดังกล่าวมาประกอบร่วมกับไม้दानาหรือบาตูแฉะ (ป้ายปักหลุมฝังศพ) ดิน และวัตถุ สิ่งของอื่น ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต

ดุลยภาพ (Balance) รูปทรงของผลงานวางอยู่ในเส้นแกนทางตั้ง และเส้นแกนทางราบ (Horizontal Axis) โดยวางจุดสนใจบนเส้นแกนทางราบจำนวน 2 จุด โดยมีเส้นแกนทางตั้งเป็นตัวแบ่งรูปทรงของผลงาน 2 ข้างเท่า ๆ กัน

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวในผลงานมี 2 ลักษณะ คือ พื้นผิวที่สามารถรับรู้การสัมผัส (Tactile texture) คือ พื้นผิวที่เกิดจากการ ผูก มัด ถัก ทอ ด้วยเส้นผ้าปาเต๊ะ และพื้นผิวที่สามารถสัมผัสได้ด้วยตา (Visual texture) คือ พื้นผิวที่เกิดจากสวดลายของผ้าปาเต๊ะ

จังหวะ (Rhythm) จังหวะของเส้นผ้าปาเต๊ะในผลงานเริ่มจากการถักแบบถี่ และเพิ่มระยะห่างออกไปทีละน้อย เพื่อสะท้อนถึงวิถีชีวิตของข้าพเจ้าที่มีความหละหลวม บกพร่องต่อหลักคำสอนเรื่องการคลุมฮิญาบของศาสนาอิสลาม

เส้น (Line) เลือกใช้เส้นตรงแนวนอน (Vertical Axis) ซึ่งกลมกลืนไปกับแรงดึงดูดของโลกมาเป็นเส้นในการกำหนดรูปทรงหลักของผลงาน เส้นตรงแนวนอนให้ความรู้สึกราบเรียบ ผ่อนคลาย สงบ ราบเรียบ เงียบ นิ่งเฉย แต่หากมองลงไปใ้ในรายละเอียดของผลงานจะเห็นได้ว่ามีเส้นโค้งกลมเส้นเล็ก ๆ เรียงซ้อนอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเส้นโค้งเหล่านี้ให้ความรู้สึกยวบยาบ ไม่นั่นคง

สี (Color) ผลงานพื้นที่หลังความตาย สีเพียงสีเดียวคือ “สีดำ” ถูกเลือกใช้ในสร้างให้เกิดค่าน้ำหนักอ่อน-แก่ กล่าวคือ ใช้สีเอกรงค์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

4. วิเคราะห์พัฒนาการด้านเนื้อหา เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์

วิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) ได้รับแรงบันดาลใจจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวตามแนวทางหลักคำสอนของศาสนาอิสลามในวัยเด็ก แต่กระนั้นครอบครัวก็ได้เคร่งครัดในการปฏิบัติศาสนกิจมากนัก เพียงแต่มุ่งเน้นให้เข้าใจถึงหลักคำสอนของศาสนา

การโยกย้ายเปลี่ยนสถานศึกษาตั้งแต่วัยเด็กจนโตทำให้พบเห็นสภาพแวดล้อมรอบข้างที่มีรูปแบบผสมผสานทางความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิต ประสบการณ์ต่าง ๆ ล้วนหล่อหลอมให้เกิดเป็นทัศนคติ มุมมอง รูปแบบการใช้ชีวิต

นำเสนอในรูปแบบผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) จำนวน 3 ชั้น สร้างสรรค์ด้วยเทคนิคการ ผูก มัด ผัก ทอ ท่อหุ้มวัสดุ วัสดุสิ่งของที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตชาวปกาเกอะญอและผู้หญิงในครอบครัว ด้วยเส้นผ้าที่ได้จากผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นผ้าที่ผู้หญิงในท้องถิ่นภาคใต้ใช้นุ่งห่มในชีวิตประจำวัน ผลงานมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 5 การพัฒนาในด้านต่าง ๆ จากการสร้างสรรค์ผลงาน

การพัฒนา	เนื้อหาของการพัฒนา
การพัฒนาด้านเทคนิค	พัฒนาการถักลายได้หลากหลาย มีการต่อลาย และควบคุมลาย ให้เป็นไปในทิศทางตามที่ต้องการ โดยศึกษาจากหนังสือ ผลงานของศิลปินที่สนใจ และสื่อ Online
การพัฒนาด้านวัสดุ	1. วิเคราะห์ชนิด ขนาด และปริมาณของวัตถุ วัสดุที่นำมาใช้ในการถักทอท่อหุ้มร่วมกับผลงานให้ตรงตามแนวความคิดที่ต้องการแสดงออก 2. เลือกสีของผ้าปาเต๊ะให้สอดคล้องกับแนวความคิด
การพัฒนาด้านเนื้อหา	วิเคราะห์ความคิด ทัศนคติของตนเองที่มีต่อครอบครัว ความเชื่อ ความศรัทธา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนอิสลามภาคใต้ โดยถ่ายทอดผ่านผลงานทัศนศิลป์อย่างเป็นขั้นตอน

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง

ผลงาน	 	 	
ผลการวิเคราะห์รูปทรงและที่ว่าง	<p>● สีน้ำเงิน แสดงพื้นที่ว่างของผลงาน</p>	<p>● สีเขียว แสดงพื้นที่ว่างของผลงาน</p>	<p>● สีชมพู แสดงพื้นที่ว่างของผลงาน</p>

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์

ผลงาน	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์
	<p>ข้าพเจ้าเป็นผู้หญิงที่เกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามทางภาคใต้ จึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักคำสอนของศาสนามาตั้งแต่วัยเด็ก โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดหลักคำสอน ซึ่งมีได้บังคับในการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัดจนเกินไป แต่กระนั้นข้าพเจ้าก็ระลึกเสมอถึงการปฏิบัติตัวเป็นมุสลิมที่ดี</p>
	<p>ครอบครัวข้าพเจ้าประกอบอาชีพเกษตรกรรมสวนยางพารา ภาพผู้หญิงในครอบครัวจับจอบจับเสียม ตากแดดตากลมจนเป็นภาพชินตาที่เห็นตั้งแต่วัยเยาว์ แม้ภาระหน้าที่จะหนักหนาเพียงใดก็มีอาการที่นึ้สยรักสวຍรักงามได้เพราะความเป็น “ผู้หญิง”</p>
	<p>ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมนุษย์ทุกคนต้องได้รับการพิพากษาจากองค์อัลเลาะห์ (ซ.บ.) ในชีวิตหลังความตาย ฮีญาบเป็นสิ่งหนึ่งที่มุสลิมะห์ (สตรี) ต้องได้รับการสอบสวน หากไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในเรื่องนี้ก็จะได้รับบทลงโทษตามศาสนบัญญัติ แต่ด้วยสภาวะแวดล้อมในปัจจุบันที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลายจากความเป็นโลกไร้พรมแดน ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นผลให้สตรีที่นับถือศาสนาอิสลามบางส่วนละเลยกฎข้อห้ามเรื่องการปกปิดเอาเราะห์ (ร่างกาย) ข้าพเจ้าคือหนึ่งในนั้น</p>

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ผลของการจัดนิทรรศการ (ต่อ)

ผลงาน	ผลการวิเคราะห์ของการจัดนิทรรศการ
	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธาแห่งอิฎฐาบ จำนวน 2 ชิ้น ที่นำไปจัดแสดงมีการแปรผันไปตามความเหมาะสมของสถานที่ การจัดแสงไฟในนิทรรศการสามารถบังคับแสงให้รวมไว้ในจุดสนใจของผลงานในแต่ละชิ้น ทำให้เกิดเงาตกกระทบบนพื้นหลังซึ่งเกิดจากจังหวะช่องว่างของเส้นผ้าที่ทำการ ผูก มัด ถัก ทอ ส่งผลให้เกิดมิติที่ทับซ้อนส่งผลให้ผลงานมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p>

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab) เป็นการสะท้อนทัศนคติส่วนบุคคลของข้าพเจ้าต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อความศรัทธาของชุมชนอิสลามทางภาคใต้ อีกทั้งยังแสดงถึง รากเหง้า ความผูกพันระหว่างข้าพเจ้าและครอบครัว จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ผ่านเทคนิค ผูก มัด ถัก ทอด้วยเส้นผ้า ที่ได้จากการนำผ้าปาเต๊ะมาตัดทีละเส้นๆ เกิดเป็นเส้นใย นำไปถักทอห่อหุ้มร่วมกับวัสดุ วัตถุ สิ่งของที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของข้าพเจ้าและผู้หญิงในครอบครัว ซึ่งผ้าปาเต๊ะเป็นผ้าที่ผู้หญิงในท้องถิ่นภาคใต้ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวัน เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึง วิถีชีวิตของผู้หญิงในครอบครัว

ผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ผ่านกระบวนการรวบรวมข้อมูลเอกสาร ได้แก่ อิทธิพลที่ได้รับจากศาสนา อิทธิพลที่ได้รับจากครอบครัว และขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตพื้นถิ่น ความหมายและที่มาของผ้าปาเต๊ะ เทคนิคและกระบวนการ ผูก มัด ถัก ทอ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ทฤษฎีจิตวิทยา อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ศิลปิน มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดเป็นภาพร่างแนวคิดแบบ 2 มิติ ขยายภาพร่างแนวความคิดแบบ 3 มิติ วัสดุที่จะนำมาสร้างสรรค์ให้ใกล้เคียงกับภาพร่างแนวคิดเพื่อตอบสนองแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มากที่สุด และดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab) ทั้งนี้สามารถสรุปผลการสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

1. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) ด้วยรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) ด้วย เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร ผ้าปาเต๊ะ สะติง บัตรนักเรียนอนุบาล เครื่องประติมากรรม แผ่นอะคริลิก เรซิน ไม้ ดิน
2. สามารถสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนทัศนคติส่วนตัวในเรื่องศาสนา ความเชื่อ ความศรัทธา สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งการดำเนินชีวิตของผู้หญิงในครอบครัวและผู้คนในท้องถิ่นได้
3. ได้ศึกษาผลงานของศิลปินที่ใช้สัญลักษณ์มาสะท้อนแนวความคิดแทนค่าความรู้สึกภายในจิตใจ รวมทั้งศึกษารูปแบบและเทคนิคจากศิลปินที่สนใจ และศึกษาทฤษฎีแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ถ้วนส่งต่ออิทธิพลการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab)

4. สามารถสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนแนวความคิด อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนผ่านผลงานผู้ชมผลงานได้

อภิปรายผล

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) จัดทำขึ้นเพื่อสะท้อนทัศนคติส่วนบุคคลเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อความศรัทธาของชุมชนอิสลามทางภาคใต้ และยังแสดงถึง รากเหง้า ความผูกพันระหว่างข้าพเจ้าและครอบครัว โดยถ่ายทอดผ่านผลงานทัศนศิลป์แบบสื่อผสม (Mixed media) โดยใช้งานทัศนศิลป์รูปแบบจัดวาง (Installation) ซึ่งผลงานสามารถมีการแปรผันไปตามสถานที่ เพื่อให้ได้ผลตรงตามแนวความคิดหลักการสร้างสรรค์กระบวนการดำเนินงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เริ่มจากการกำหนดรูปแบบผลงาน โดยมีจุดมุ่งหมายนำเสนอทัศนคติส่วนบุคคลต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อความศรัทธาของชุมชนอิสลามทางภาคใต้ และยังแสดงถึงความผูกพันระหว่างข้าพเจ้าและครอบครัว นำไปสู่การศึกษาค้นคว้าข้อมูล วรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ในครอบครัวของข้าพเจ้า โดยนำมากำหนดเป็นรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนทัศนคติส่วนบุคคลต่อเรื่องความเชื่อความศรัทธาของชุมชนอิสลามทางภาคใต้ รากเหง้า รวมทั้งความผูกพันระหว่างข้าพเจ้าและครอบครัว โดยใช้เทคนิคทัศนศิลป์แบบสื่อผสม ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร ผ้าปาเต๊ะ สะติง บัตรนักเรียนอนุบาล เครื่องประตันทิว แผ่นอะคริลิค เรซิน ไม้ ดิน มาเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงทัศนคติส่วนบุคคลในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) จำนวน 3 ชิ้น

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศรัทธา แห่งฮิญาบ” (Faith of Hijab) สอดคล้องกับทฤษฎีสตรีนิยมและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์

นักทฤษฎีสตรีนิยมเชื่อว่า ผู้หญิงและผู้ชายไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถสังคมที่ดีต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกได้พัฒนาและแสดงความสามารถได้อย่างอย่างเท่าเทียม เพราะทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

เฮอริเบิร์ต บลูเมอร์ นักจิตวิทยาผู้พัฒนาแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ได้เสนอความคิดเห็นไว้ว่า มนุษย์กระทำต่อสิ่งต่าง ๆ ตามความหมายที่มีให้กับสิ่งเหล่านั้น โดยความหมายจะเกิดขึ้นตามปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งแปลงเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และผลการกระทำทางสังคมเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนความหมาย

โดยได้รับอิทธิพลด้านแนวความคิด รูปแบบ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์จากศิลปิน ดังต่อไปนี้

ด้านแนวความคิด

1. ซลุด นิมเสมอ อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน การใช้สัญลักษณ์ในการสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก ศิลปินใช้รูป “ผู้หญิง” เป็นสัญลักษณ์แทนอารมณ์ความรู้สึกที่อ่อนโยนของตนเอง
2. อนุพงษ์ จันทร อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน แนวความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ การเลือกใช้วัสดุ วัตถุ เป็นสัญลักษณ์ในการตอบสนองแนวความคิด
3. Frida Kahlo อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน แนวคิดสตรีนิยม โดยศิลปินถ่ายทอดผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ ในผลงานจิตรกรรม
4. Paul GauGuin อธิพิพลที่ได้รับ การใช้สัญลักษณ์ถ่ายทอดเรื่องราวความเชื่อทางศาสนา และความเชื่อดั้งเดิมของชาวพื้นเมือง
5. Suzanna Scott อธิพิพลที่ได้รับ แนวคิดสตรีนิยม ความงามตามอัตลักษณ์ของเพศเทคนิค วัสดุและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานที่ตอบสนองแนวความคิด

ด้านรูปแบบ

1. ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์ อธิพิพลที่ได้รับ รูปแบบการจัดวางและการเลือกใช้วัสดุและวัสดุ โดยไม่จำกัดว่าวัสดุและวัสดุนั้นมีมาแต่เดิมหรือศิลปินสร้างขึ้นใหม่
2. อรรถพร นิมาลัยแก้ว อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน รูปแบบการจัดวางและการนำวัสดุที่ตอบสนองแนวความคิดมาใช้ในการสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน
3. ทิพนตร แยมมณีชัย อธิพิพลที่ได้รับ รูปแบบการจัดวาง ร่วมทั้งการเลือกใช้วัสดุที่สอดคล้องกับแนวความคิดของศิลปิน

ด้านเทคนิค

1. เมตตา สุวรรณศรี อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน เทคนิคในขั้นตอนการขึ้นโครงสร้างผลงาน เทคนิคการถักโครเชต์ และการเลือกใช้วัสดุที่ตอบสนองแนวความคิด
2. หทัยรัตน์ มณีรัตน์ อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน การเลือกใช้วัสดุของศิลปินที่สอดคล้องกับแนวความคิด เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก รวมทั้งเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน
3. อัมพทัย สุวัฒน์ศิลป์ อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน เทคนิคการถักโครเชต์ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ระหว่างศิลปินกับบุคคลในครอบครัว และวัสดุที่เลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์
4. สันติ หวังชื่น อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน เทคนิค กระบวนการ และการเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ผลงาน
5. Ernesto Neto อธิพิพลที่ได้รับจากศิลปิน เทคนิค การจัดวาง และการใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ผลงาน

6. Agata Oleksiak อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน แนวคิดสตรีนิยมและเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงาน

7. Chiharu Shiota อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน การให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในผลงาน เทคนิคขั้นตอนกระบวนการทำงานของศิลปิน

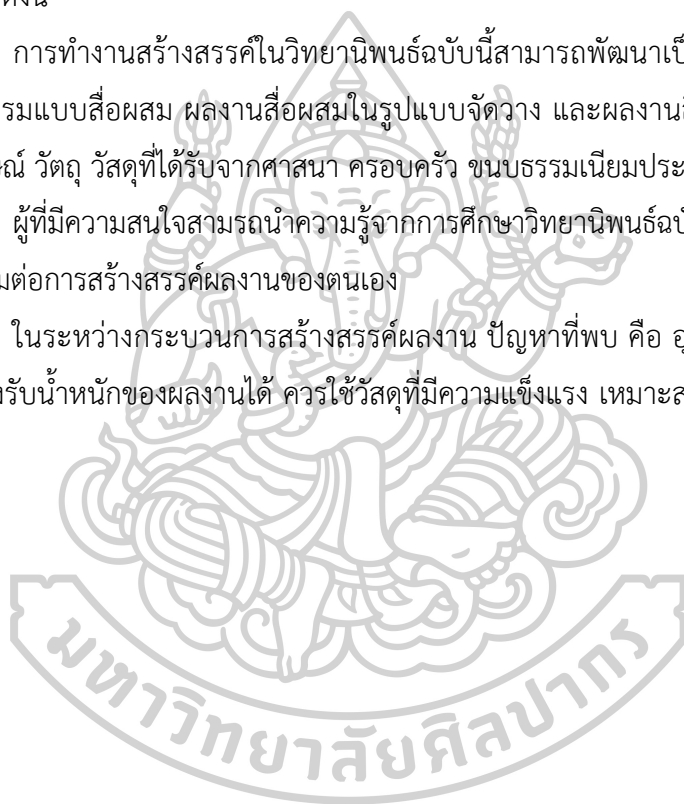
ข้อเสนอแนะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ศรัทธา แห่งฮิญาบ (Faith of Hijab) มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การทำงานสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถพัฒนาเป็นผลงานประติมากรรม ผลงานจิตรกรรมแบบสื่อผสม ผลงานสื่อผสมในรูปแบบจัดวาง และผลงานสื่อผสมในรูปแบบอื่น ๆ โดยใช้สัญลักษณ์ วัตถุ วัสดุที่ได้รับจากศาสนา ครบครัน ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น

2. ผู้ที่มีความสนใจสามารถนำความรู้จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง

3. ในระหว่างกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาที่พบ คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการติดตั้งไม่สามารถรองรับน้ำหนักของผลงานได้ ควรใช้วัสดุที่มีความแข็งแรง เหมาะสมกับการรับน้ำหนักของชิ้นงาน

รายการอ้างอิง

The Noble Quran. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2561. สืบค้นจาก :

<http://www.hebron.edu/quran/mobile/translate.php?sora=24&l=37>.

การีม อับดุลเลาะห์. **คู่มือมุสลิมเบื้องต้น.** ศูนย์หนังสือ มานพ บุญเสงี่ยม, ม.ป.ป.

งานถักทอ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000010992.

“เจดีย์” ของแม่. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002524.

ชะลูด นิมเสมอ. **สายธารแห่งชีวิต.** ม.ป.ท, 2553.

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2561. สืบค้นจาก

: <http://humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/72305-1.pdf>.

ประติมากรรมนูน : พื้นที่แห่งสีลัน และการสร้างปฏิสัมพันธ์. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2561.

สืบค้นจาก : <http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/bachelor/p52558001/p52558001>.

เปรตวิสัย. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002530.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.

รูปทรงพื้นบ้าน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000002538.

วิถีชีวิตและจิตวิญญาณในสังคมไทยปัจจุบัน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561. สืบค้น

จาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000001297.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. **นามานุกรมเครื่องจักรสาน.** พิมพ์ครั้งที่ 1. ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2553.

_____. **พจนานุกรมผ้าและเครื่องถักทอ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, 2559.

_____. **สารานุกรม ผ้า เครื่องถักทอ.** ด้านสุทธาการพิมพ์ : เมืองโบราณ, ม.ป.ป.

วิเวกา นาค. **นิยาม แห่ง อัตตา รวบยอด ตัวกู และ ของกู อัตตวาทุพาทาน.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 9

ตุลาคม 2561. สืบค้นจาก : https://www.matichonweekly.column/article_18470.

สรรเสริญ สันติธัญวงศ์. **ศิลปะในศตวรรษที่ 20.** พิมพ์ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยศิลปากร : โครงการตำรา

และหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.

สายใยแห่งความรักของแม่. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download>.

สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000004387.

สุนันท์ อาดำ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

<http://cai.oas.psu.ac.th/~badul/55/21.pdf>.

สุภางค์ จันทวานิช. **ทฤษฎีสังคมวิทยา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. วี.พรีนธ์ (1991) จำกัด : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

เส้นผม : สายใยครอบครัว. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก :

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000001869.

อารี สุทธิพันธุ์. **ศิลปะนิยม.** พิมพ์ครั้งที่ 4. โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์ : โอเดียนสโตร์, 2535.

อิญาบในอิสลาม. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2561. สืบค้นจาก :

<http://www.erfan.ir/thailand/80458.html>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาว นูรญาตี แคนยิวา

วุฒิการศึกษา

- ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลสตูล
- ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนพินานพิทยาสรรค์ สตูล
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
- ระดับปริญญาตรี ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาศิลปไทย
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- ปัจจุบัน ศึกษาต่อระดับปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา
คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแสดงผลงาน

- 2552 ร่วมแสดงผลงาน การจัดนิทรรศการณศิลปกรรมนักเรียน-นักศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ณ หอศิลป์ วังหน้า
- 2558 ร่วมแสดงผลงาน ศิลปะนิพนธ์ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
คณะศิลปะวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ณ หอศิลป์วังหน้า
- 2561 ร่วมแสดงผลงาน นิทรรศการ 8th ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
สาขาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์
และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์กรุงเทพฯ
- 2561 ร่วมแสดงผลงาน นิทรรศการ ความทรงจำ Memories of love
ณ Art Mill Songkhla Art Center
- 2561 ร่วมแสดงผลงาน นิทรรศการ 31st Century Meseum In
Bangkok ณ หอศิลป์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตเพาะช่าง
- 2561 ร่วมแสดงผลงาน นิทรรศการ 8 9กำลัง10 ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี
76 ซ.1 ถ.คูหาประเวศน์ ต.พินาน อ.เมือง จ.สตูล 91000
E-mail: Yartee2828@gmail.com

ที่อยู่ปัจจุบัน